

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับวัยรุ่น
2. ความหมายของเพศ
3. บทบาททางเพศ
4. พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น
5. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศ
6. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศ
7. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศ

1. แนวคิดเกี่ยวกับวัยรุ่น

ความหมายของวัยรุ่น

วัยรุ่นเป็นช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายอย่างมากและรวดเร็ว พร้อมกับมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านจิตใจ อารมณ์ และสังคม ซึ่งจะมีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ อาจจะเสี่ยงต่อสุขภาพอนามัย และชีวิตของวัยรุ่น ที่ยังขาดความรู้ ประสบการณ์ และทักษะในการตัดสินใจ การพัฒนาความคิดและสติปัญญายังไม่ดีพอที่จะเข้าใจถึงผลตามมา หรือผลกระทบที่เกิดจากพฤติกรรมทางเพศ ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

วัยรุ่น หมายถึง วัยที่มีการเจริญเติบโตไปสู่วุฒิภาวะทางเพศ (อนิก อารีพรอค, 2548 : 258)

วัยรุ่น (adolescence) หมายถึง ช่วงวัยของการเปลี่ยนแปลง เป็นวัยที่มีลักษณะหัวเลี้ยวหัวต่อระหว่างความเป็นเด็ก และเป็นผู้ใหญ่ (มุกดา สุขสมาน, 2537 : 56)

โสภณัท นุชนาถ (2542 : 1) ได้ให้ความหมายของวัยรุ่นว่า วัยรุ่น หมายถึง เป็นวัยที่มีการเจริญเติบโตเข้าสู่วุฒิภาวะทางเพศอย่างสมบูรณ์ เป็นการเจริญเติบโตพร้อม ๆ กันไปในทุกด้าน ทั้งทางร่างกายและจิตใจ เป็นวัยที่กำลังจะพัฒนาตนเองไปสู่วัยผู้ใหญ่ต่อไป

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2546 : 1062) ได้ให้ความหมายไว้ว่า วัยรุ่น หมายถึง วัยที่มีอายุประมาณ 13 – 19 ปี

วัยรุ่น คือ ผู้ที่มีอายุระหว่าง 12 – 21 ปี การแบ่งวัยของมนุษย์นั้น จะใช้ลักษณะการเปลี่ยนแปลง ไม่ว่าจะเป็นการเพิ่มขนาด รูปร่าง การเปลี่ยนสัดส่วน การมีลักษณะใหม่เกิดขึ้น หรือมีความสามารถใหม่ทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาเป็นหลักในการแบ่งช่วงอายุ ต่อจากนั้นจึงสำรวจว่า ลักษณะที่เปลี่ยนแปลงนั้นเกิดขึ้นในช่วงอายุเท่าใด อายุที่ได้จึงเป็นช่วงอายุเฉลี่ยจากคนส่วนมากในวัยนั้น ๆ (ปรีชา วิหคโต และคณะ, 2547 : 8)

องค์การอนามัยโลกให้คำจำกัดความของ “วัยรุ่น” ไว้ 3 ประการ ดังนี้ (WHO, 1999)

1. เป็นช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายและจิตใจ จากวัยเด็กเติบโตไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่
 2. เปลี่ยนแปลงจากสภาพที่ต้องพึ่งพิงผู้ใหญ่ในทางเศรษฐกิจไปสู่สภาวะที่ต้องรับผิดชอบและพึ่งตนเอง
 3. มีการเจริญเติบโตของระบบสืบพันธุ์ในลักษณะที่พร้อมจะมีเพศสัมพันธ์และตั้งครภ์ ได้
- ธรรมชาติของวัยรุ่น**

วัยรุ่นเป็นวัยที่มีความสนใจเพื่อนต่างเพศ มีพัฒนาการทางบุคลิกภาพอยู่ในขั้นวุฒิภาวะทางเพศซึ่งเป็นวัยที่สรีระเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะระบบที่เกี่ยวข้องกับเพศ เช่น ชายมีอสุจิ หญิงมีประจำเดือน การเปลี่ยนแปลงทางสรีระมีผลทำให้เด็กวัยรุ่นแสดงพฤติกรรมทางเพศในรูปแบบต่าง ๆ กัน (มานพ คณะโต, 2541 : 108) เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงของฮอร์โมน ทำให้เกิดอารมณ์และความรู้สึกที่เร้าใจให้เกิดความต้องการทางเพศ ซึ่งนำไปสู่ความอยากรู้ อยากเห็น อยากทดลอง โดยพยายามหาความรู้จากเพื่อน สิ่งพิมพ์และสื่อต่าง ๆ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและการสื่อสาร ที่มีการนำเสนอเรื่องเพศมากขึ้นประกอบกันกับสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย ทำให้วัยรุ่นมีกิจกรรมทางเพศสัมพันธ์มากขึ้น และมีการร่วมเพศก่อนวัยอันควร ถ้าไม่ได้รับการสอนหรือแนะนำที่เหมาะสม (อนงก อารีพรพรค, 2548 : 259)

ความต้องการของวัยรุ่น

วัยรุ่นแต่ละวัยมีความต้องการเด่น ๆ ประจำวัย เช่น วัยเด็กตอนต้นและตอนกลางต้องการเล่นสนุก วัยผู้ใหญ่ตอนกลางต้องการความสำเร็จ ความมีหน้ามีตาในอาชีพ ฯลฯ ความต้องการเด่น ๆ ของวัยรุ่นมีมากมายจนอาจกล่าวถึงไม่หมด จึงขอยกความต้องการบางอย่างมากล่าวถึง ดังนี้ (ศรีเรือน แก้วกังวาน, 2549 : 360 - 361)

1. ต้องการความเป็นอิสระ เป็นตัวของตัวเอง ไม่ต้องอยู่ใต้คำสั่ง คำบังคับบัญชาของผู้ใด โดยเฉพาะบุคคลผู้มีอำนาจหรือผู้สูงวัยกว่า รวมทั้งพ่อแม่ผู้ปกครอง เพราะเด็กวัยรุ่นเชื่อว่าลักษณะที่เป็นเครื่องหมายของความเป็นผู้ใหญ่คือ ความเป็นอิสระจากผู้ที่มีอำนาจเหนือตน
2. ต้องการมีตำแหน่ง (Status) รวมทั้งต้องการความสนับสนุน (Approval) ทั้งจากผู้ใหญ่และเพื่อนร่วมรุ่น

3. ต้องการแสวงหาประสบการณ์แปลก ๆ ใหม่ ๆ บางครั้งรวมทั้งความท้าทายตื่นเต้น เกิดความจำเจซ้ำซาก ซบเซาตลอด ยิ่งถูกห้ามยิ่งยากลอง ฉะนั้นระยะนี้ เด็กวัยรุ่นไม่ว่าที่ไหน สมัยใด มักชอบฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ระเบียบต่าง ๆ เด็กบางคนอาจชอบลองสิ่งที่ผิด ๆ เช่น ยาเสพติด ประพฤติผิดทางเพศต่อต้านกฎเกณฑ์ของสังคมและสถาบัน เพื่อจะดูว่าผลที่ตามมาจะเป็นอย่างไร หรือบางคนอยากลองเพื่อประชดชีวิต

4. ความต้องการรวมพวกพ้อง มีกลุ่มก้อน เป็นความต้องการค่อนข้างสูง เพราะการรวมพวกพ้องเป็นวิถีทางให้เด็กได้รับสนองความต้องการหลายประการ เช่น ความรู้สึกอบอุ่นใจ การได้รับการยกย่อง ความรู้สึกว่ามีผู้ที่เข้าใจตน ร่วมทุกข์ร่วมสุขกับตน

5. ความต้องการความรู้สึกมั่นคง อบอุ่นใจและปลอดภัย เพราะเด็กมีอารมณ์หวั่นไหวง่าย เปลี่ยนแปลงง่าย สับสนและลังเลง่าย เด็กจึงมีความต้องการเช่นนี้ค่อนข้างสูง

6. ความต้องการความถูกต้อง ความยุติธรรม เด็กถือว่าความยุติธรรมเป็นลักษณะหนึ่งของความเป็นผู้ใหญ่ เด็กจึงให้ความสำคัญอย่างจริงจังต่อความถูกต้องยุติธรรมตามทักษะของตนเป็น อย่างยิ่ง และอยากทำอะไรหลาย ๆ อย่างเพื่อเรียกร้องความยุติธรรมทั้งในแง่ส่วนบุคคลและสังคม

7. ความต้องการความงดงามทางร่างกาย ไม่ว่าวัยรุ่นชายหรือหญิง ต้องการให้คนรู้สึกชื่นชมเกี่ยวกับรูปลักษณะของตนสมตามเพศของตนทั้งสิ้น เพราะคิดว่าความงามทางกายเป็นแรงจูงใจให้เข้ากลุ่มได้ง่าย เป็นที่ยอมรับของสังคม และดึงดูดใจเพศตรงข้าม ฉะนั้นจึงให้ความเอาใจใส่ต่อการออกกำลังกาย ลักษณะอาหารที่รับประทาน ทรงผม เสื้อผ้า เครื่องประดับ สุขภาพอนามัย ความงดงามทางกาย นับเป็นส่วนหนึ่งของความภูมิใจและมั่นใจตัวเองของวัยรุ่นด้วย

8. ความต้องการประพฤตินิยมตามบทบาททางเพศของตน เป้าประสงค์เหล่านี้ลึกซึ้งมาก ในระยะนี้ ผู้ที่มีความรู้สึกว่าคุณเอง “ไม่สมเป็นชายชาตรี” หรือ “ไม่สมเป็นหญิงสาว” จะรู้สึกไม่แน่ใจและไม่สบายใจเกี่ยวกับตนเอง ความสำนึกเช่นนี้ถ้าบังเกิดกับคนใดแล้ว ผู้นั้นย่อมพยายามแก้ไขทุกวิถีทาง โดยทั่วไปทั้งหญิงและชายวัยรุ่นพยายามจะประพฤตินิยมเพื่อให้ “คุณงามสมเป็นสุภาพสตรี” หรือ “คุณแข็งแรงบึกบึนสมเป็นชายชาตรี” ตามแบบที่ตนนิยม ส่วนผู้ที่รู้ตัวดีว่ามีบทบาททางเพศแบบลัทธิเพศก็มักรวมกลุ่มกับผู้มีลักษณะคล้ายกัน ยิ่งสังคมปัจจุบันยอมรับสิ่งเหล่านี้อย่างเปิดเผย การรวมกลุ่มของพวกนี้ในสังคมเพศของตัวเองก็ยิ่งเกาะกลุ่มกันแน่นแฟ้นและเปิดเผยยิ่งขึ้น

9. ความต้องการเลือกอาชีพ เด็กวัยรุ่นโตพอที่จะมองเห็นความสำคัญของอาชีพ และเข้าใจว่าอาชีพนำมาซึ่งสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม อาชีพเป็นเครื่องชี้ให้เห็นถึงสถานะความเป็นผู้ใหญ่ การที่คนใดจะมีอาชีพอย่างไรนั้นจะต้องมีความรู้เป็นฐาน เด็กบางคนซึ่งไม่เคยสนใจและเตรียมตัวเพื่อเลือกอาชีพจะเริ่มมีความต้องการนี้ในระยะนี้ ทั้งจากประสงค์ภายในตนเองหรือและจากอิทธิพลของเพื่อนร่วมวัย พ่อแม่ผู้ปกครอง และสังคม

เด็กวัยรุ่นที่มีความสุขคือผู้ที่ได้รับสิ่งสนองสมความต้องการของเขา การตั้งเป้าหมายของความ ต้องการ ลักษณะของความ ต้องการ จึงเป็นเรื่องที่เด็กวัยรุ่นต้องคำนึงให้อยู่ในขอบเขตที่จะทำได้สำเร็จ เพื่อประกันความไม่สมปรารถนา เพราะถ้าไม่สมปรารถนาในเรื่องใดเรื่องหนึ่งรุนแรงแล้วย่อมมีความรู้สึกผิดหวังลึกซึ้งและยืนนาน

พัฒนาการทางเพศของวัยรุ่น

วัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว ทั้งน้ำหนัก ส่วนสูง สัดส่วน ของร่างกายเปลี่ยนแปลงไป แยกความเป็นหญิงชาย ได้อย่างชัดเจน ทั้งนี้เพราะการทำงานของต่อมไร้ท่อ ได้แก่ ต่อมพิทูอิทารี (Pituitary gland) ผลิตซอร์โมนควบคุมการเจริญเติบโตของร่างกาย (Growth Hormone) พัฒนาร่างกายให้เจริญเติบโตไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ และผลิตซอร์โมนควบคุมการทำงานของต่อมไร้ท่อต่อมอื่น ๆ ได้แก่ ต่อมไทมัส (Thymus gland) และต่อมเพศ (Gonads gland) ซึ่งมีผลต่อลักษณะทางเพศของวัยรุ่นปรากฏเด่นชัด ต่อมเพศในผู้หญิง คือ รังไข่ (Ovary) และต่อมเพศในผู้ชาย คือ ลูกอัณฑะ (Testis) ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในวัยรุ่น เด็กผู้หญิงจะเข้าสู่วัยรุ่นเร็วกว่าเด็กผู้ชายประมาณ 2 ปี ซึ่งแบ่งได้เป็น 3 ระยะดังต่อไปนี้ (ประทุม เป็นสุวรรณ. 2545 : 13 – 14)

1. วัยรุ่นตอนต้น (อายุ 10 – 15 ปี) วัยนี้เด็กผู้หญิงจะเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว เริ่มย่างเข้าสู่วัยรุ่นเมื่ออายุ 10 – 11 ปี จะเจริญเติบโตสูงสุดเมื่ออายุ 14 ปี และจะหยุดคงที่เมื่ออายุประมาณ 18 ปี พัฒนาการทางเพศ เด็กผู้หญิงเริ่มมีขนที่หัวเหน่า เมื่ออายุประมาณ 11 – 12 ปี ต่อมาอีกประมาณ 2 ปี จึงมีขนที่รักแร้ ช่วงอายุประมาณ 12 – 13 ปี เด็กผู้หญิงจะมีประจำเดือนครั้งแรก เพราะมีการสุกของไข่ มีการเจริญเติบโตอย่างสมบูรณ์ของมดลูกและช่องคลอด พร้อมทั้งจะรองรับการตั้งครรภ์ เซลล์ในรังไข่จะเจริญเติบโตเป็นไข่ที่สุก ตกจากรังไข่ทุกกรอบเดือน ต่อจากนั้นก็มีการพัฒนาการทางเพศได้แก่ มีเต้านมโตขึ้น กระดูกเชิงกรานขยายตัวออกมาก ทำให้สะโพกผาย เอวคอด การเจริญเติบโตเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ในวัยนี้จึงรู้สึกกังวล หงุดหงิด อารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย วัยนี้เป็นวัยที่ย่างเข้าสู่วัยรุ่นยังไม่สมบูรณ์เต็มที่

พัฒนาการทางเพศ เด็กผู้ชายเริ่มย่างเข้าสู่วัยรุ่นอายุประมาณ 13 – 14 ปี องคชาติ (Penis) ลูกอัณฑะ (Testis) เจริญอย่างรวดเร็ว นมแตกพานมีขนขึ้นที่หัวเหน่า รักแร้ มีหนวดเครา และที่สำคัญก็คือ มีการขับเคลื่อนน้ำอสุจิออกมาขณะหลับ เรียกว่า “ฝันเปียก”

2. วัยรุ่นตอนกลาง (อายุ 16 – 19 ปี) วัยนี้เด็กผู้ชายจะเริ่มโตทันกับเด็กผู้หญิง โครงสร้างของร่างกายเด็กผู้หญิงจะเป็นลักษณะเป็นหญิงสาว อวัยวะสืบพันธุ์ ต่อมเพศ หน้ำอกและสะโพกจะขยายเต็มที่ เอวคอด วัยรุ่นหญิงอาจสำเร็จความใคร่ด้วยตัวเอง เพราะการมีเพศสัมพันธ์ มีความเสี่ยงต่อการตั้งครรภ์ และอาจจะนำไปสู่การทำแท้ง

พัฒนาการทางเพศ วัยรุ่นชายต้นตัวทางเพศง่าย อารมณ์เพศสูงสุดในช่วง 17 – 18 ปี อารมณ์วู่วามไม่รู้จักการระอคอย เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน อาจทำให้เกิดโรคติดต่อทาง

เพศสัมพันธ์ ช่วงนี้มีปัญหาเรื่องการปรับตัวมากที่สุด

3. วัยรุ่นตอนปลาย (อายุ 20 – 24 ปี) เป็นวัยที่เข้าสู่ผู้ใหญ่ ผ่านวัยรุ่นมาแล้ว 2 ระยะทำให้วัยนี้อารมณ์เย็นลง มีการคบเพื่อนต่างเพศ มีความรัก มีความสัมพันธ์ที่ยั่งยืนกับเพศตรงข้าม มีเพศสัมพันธ์ เพศหญิงมีความกังวลเกี่ยวกับการตั้งครรภ์ถ้ายังไม่ได้แต่งงาน

2. ความหมายของเพศ

คำว่า “เพศ” ตรงกับภาษาอังกฤษว่า “Sex” ซึ่งคนทั่วไปมักจะตีความหมายไปถึงความต้องการทางเพศหรือความรู้สึกทางเพศ เช่น คำว่า Sexy ที่แปลว่า ความเข้ายวนทางเพศ หรือความต้องการทางเพศ คำว่า Sex Symbol ที่แปลว่า สัญลักษณ์ทางเพศ เป็นต้น จึงทำให้เรื่องเพศถูกมองไปในลักษณะที่ไม่สุภาพ หยาบคาย น่าละอายที่จะคิดหรือพูดถึงจนกลายเป็นเรื่องต้องห้ามไปในบางสังคม ดังนั้นเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับเรื่องเพศ จึงควรที่จะได้ศึกษาถึงความหมายของคำว่า “เพศ” ตามความหมายทางวิชาการ ซึ่งมีผู้ให้ความหมายไว้หลากหลายดังต่อไปนี้

จันทร์วิภา ดิลกสัมพันธ์ (2548 : 1-2) ได้ให้ความหมายว่า เพศ หมายถึงลักษณะที่บ่งบอกให้รู้ว่าเป็นชายหรือหญิงแล้วเพศยังเป็นสัญชาตญาณอย่างหนึ่งของมนุษย์ เพราะมนุษย์ทุกรูปทุกนามเกิดขึ้นมาพร้อมกับเพศ ครั้งเมื่อเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ความเจริญเติบโตทางเพศก็เป็นพัฒนาการส่วนหนึ่งของมนุษย์ ทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม “เพศ” จึงมีความหมายรวมถึงพฤติกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ทั้งชายและหญิง ความสนใจซึ่งกันและกัน ตลอดจนการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างชายและหญิง ความสนใจซึ่งกันและกัน ตลอดจนการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างชายและหญิงจนเกิดลูกหลานที่จะสืบทอดลักษณะทางพันธุกรรมต่อไป ซึ่งสิ่งดังกล่าวนี้ล้วนมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อบุคลิกภาพ อารมณ์ จิตใจ และการปรับตัวให้เข้ากับสังคม ตลอดจนพัฒนาการทางกายของแต่ละบุคคล จนกล่าวได้ว่าเรื่องเพศมีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์เป็นอย่างยิ่ง และเป็นเรื่องที่ทุกคนจะต้องประสบด้วยตนเองอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้

สุชาติ โสมประยูร และวรรณิ โสมประยูร (2543 : 3) ได้กล่าวว่า เพศ คือ ลักษณะที่บอกให้ใคร ๆ รู้ว่า บุคคลนั้น ๆ เป็นผู้หญิงหรือผู้ชาย เป็นความหมายในลักษณะของรูปธรรม คงจะเป็นความหมายที่ค่อนข้างแคบมาก และเป็นการยากที่จะเข้าใจความหมายของความรู้เรื่องเพศได้อย่างสมบูรณ์ สำหรับความหมายของเพศในลักษณะนามธรรมนั้น “เพศ” หมายถึง “ความรู้สึกและความต้องการทางเพศ หรือกามารมณ์” เป็นคำที่ใช้บอกลักษณะทางจิตใจและอารมณ์อย่างหนึ่งของคนเรา

กัสตร ลิมานนท์ (2542 : 9) ได้กล่าวว่า Sex หมายถึง เพศที่เกิดขึ้น โดยธรรมชาติ และเป็นข้อกำหนดทางสภาวะชีววิทยา (ซึ่งเปลี่ยนแปลงไม่ได้ ยกเว้นการผ่าตัดแปลงเพศ) ให้นุคคลเกิดมาเป็นเพศหญิงหรือเป็นชาย โดยมีหน้าที่ในการให้กำเนิด (reproductive function) และบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน

มานพ คณะโต (2541 : 1) กล่าวว่า “Sex” (เพศ) เป็นการแสดงคุณลักษณะ เช่น เพศหญิง เพศชาย และยังใช้เป็นการแสดงถึงเรื่องเพศอย่างกว้าง ๆ เช่น การมีเพศสัมพันธ์หรือความต้องการทางเพศของชายหญิง

ประทุม เป็นสุวรรณ (2545 : 12) ได้ให้ความหมายของเพศว่า รูปร่างลักษณะบ่งชี้ว่าเป็นผู้หญิงหรือเป็นผู้ชาย นั่นก็หมายถึง มนุษย์มี 2 เพศนั่นเอง ได้แก่เพศหญิงและเพศชาย มีกำเนิดมาจากโครโมโซมของมารดา บิดา รวมตัวกันแบ่งแยกเป็นเพศหญิงและเพศชาย ที่มีลักษณะรูปร่างพฤติกรรมเฉพาะตัว อยู่ร่วมกันในสังคมและมีสัญชาตญาณการมีเพศสัมพันธ์ เพื่อดำรงสืบเผ่าพันธุ์ต่อไป

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2546 : 801) ได้ให้ความหมายไว้ว่า เพศ หมายถึง “รูปที่แสดงให้รู้ว่าหญิงหรือชาย”

James leslie และ Stephen P. (1982 : 24) ได้กล่าวว่า เพศ คือ เป็นส่วนที่สืบทอดมาตั้งแต่เกิด แต่มนุษย์ไม่สามารถรับรู้ภาวะทางเพศจากสัญชาตญาณ ต้องเรียนรู้ลักษณะทางเพศทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม

Goran Therborn (2004 : 1) ได้ให้ความหมายของคำว่า เพศ คือ แรงขับพื้นฐานทางชีววิทยาของมนุษย์

3. บทบาททางเพศ

นับตั้งแต่มีการกำเนิดมนุษยชาติ เพศก็ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการดำเนินชีวิตของมนุษย์โดยตลอด เพราะสิ่งนี้เป็นความต้องการขั้นพื้นฐาน (Basic Needs) และนำมาซึ่งความสุขแก่ชีวิต ดังจะเห็นได้จากนักปรัชญาชาวตะวันตกยุคหนึ่งในอดีต ได้กล่าวถึงปัจจัยที่สำคัญยิ่งต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ 3 ประการคือ อาหาร กามารมณ์ และสังคม โดยจัดให้เรื่องเพศหรือกามารมณ์ เป็นปัจจัยที่สองในบรรดาปัจจัยสามประการ ต่อมาในยุค ดร.วิลล์ ดูแรนต์ (Dr. Will Durant) ซึ่งเป็นนักเขียนและนักปราชญ์ชาวอเมริกันก็ได้กล่าวว่า “รองจากความหิว เรื่องเพศเป็นสัญชาตญาณที่รุนแรงที่สุดและเป็นปัญหาใหญ่โตที่สุดด้วย (สุชาติ โสมประยูร และวรรณี โสมประยูร, 2543 : 4)

โดยธรรมชาติและข้อเท็จจริงแล้ว เรื่องเพศมีบทบาทต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนตาย ไม่ว่ามนุษย์จะยอมรับหรือไม่ก็ตาม ดังที่ซิกมันด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud) กล่าวว่า “มนุษย์

เรามีสัญชาตญาณและความรู้สึกทางเพศมาตั้งแต่เกิด ไม่ใช่จะมีเมื่อตอนโตขึ้น หรือเป็นเรื่องของ ผู้ใหญ่เท่านั้น” โดยสอดคล้องกับเหตุผลทางชีววิทยาที่ถือว่ามนุษย์มีสัญชาตญาณ 2 อย่าง คือ สัญชาตญาณของการอยู่รอด และสัญชาตญาณของการสืบพันธุ์ โดยสัญชาตญาณทั้งสองนี้ปรากฏ ในพัฒนาการของชีวิตมนุษย์ตั้งแต่วัยเด็กจนถึงวัยชรา โดยเฉพาะสัญชาตญาณของการสืบพันธุ์นั้น เป็นสิ่งที่จะทำให้มนุษย์สามารถดำรงไว้ซึ่งเผ่าพันธุ์และยังเป็นสิ่งที่มนุษย์ต้องรู้จักควบคุมในเรื่องของการแสดงออกให้ถูกกาลเทศะ เพื่อไม่ให้เกิดปัญหากับตนเองและสังคม และเป็นสิ่งที่จะต้องแสดงให้เห็นได้อย่างเด่นชัดว่ามนุษย์มีความแตกต่างไปจากสัตว์โลกอื่นๆ (จันทร์วิภา ศิลกสัมพันธ์, 2548 : 3)

เรื่องเพศมีความหมายและขอบเขตที่กว้างขวางและลึกซึ้งมาก พลั้งผลัดดันหรือแรงดันทางเพศ (Sex drive หรือ Libido) เป็นเพียงส่วนเล็ก ๆ ส่วนหนึ่งของเรื่องเพศเท่านั้น บางท่านได้กล่าวอธิบายขยายความเอาไว้ว่า เรื่องเพศเป็นส่วนที่สำคัญมากส่วนหนึ่งของการเจริญเติบโต บุคลิกภาพ และความรัก (Growth, Personality and Love) ซึ่งอาจจะแสดงตัวออกมาได้ทั้งในรูปของศิลปะและวิทยาศาสตร์ เรื่องการเจริญเติบโต บุคลิกภาพ และความรัก ทั้งสามนั้นนับได้ว่าเป็นเรื่องที่สำคัญยิ่ง

ดร.มารี เอส คาลเดโรน (Dr. Mary S. Calderone) นักการแพทย์และนักการสาธารณสุขชาวอเมริกัน ได้กล่าวเรื่องเพศไว้ว่า “เรื่องเพศไม่ใช่สิ่งที่ท่านทำ แต่เป็นสิ่งที่ท่านเป็นอยู่ กล่าวคือ คาลเดโรน ไม่เห็นด้วยกับคนทั่วไปที่เข้าใจว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องของการกระทำหรือการแสดงพฤติกรรมในรูปแบบต่าง ๆ ของความสัมพันธ์ระหว่างเพศชาย/หญิง หรือเพศสัมพันธ์เท่านั้น แต่เขาได้เน้นถึง สาระสำคัญที่ว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องของชีวิตจริง และความเป็นอยู่ที่ทุกคนกำลังเผชิญอยู่หรือแสดงออกมาให้เห็นได้โดยตลอด ลักษณะความเป็นเพศของมนุษย์นั้น เป็นลักษณะสำคัญส่วนบุคคลที่มีผลต่อความเจริญเติบโตและพัฒนาการของคนเราไม่ว่าจะเป็นเด็กเล็ก เด็กวัยรุ่น หรือผู้ใหญ่ ดังจะเห็นได้จากการเปลี่ยนแปลงทางเพศที่เกิดขึ้นกับบุคคลในวัยต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องกัน นอกจากนี้ลักษณะเฉพาะหรือเอกลักษณ์ทางเพศยังนับว่าเป็นสิ่งสำคัญส่วนหนึ่งของแนวทางหรือภาพพจน์แห่งชีวิตบุคคล รวมทั้งยังจะส่งผลกระทบต่อทุกรูปแบบในทุกสิ่งทุกอย่างแห่งความเป็นมนุษย์อีกด้วย เช่น ลักษณะความเป็นเพศจะเริ่มเกี่ยวข้องกับการตั้งชื่อเล่น ชื่อจริงของทารก ตั้งแต่เริ่มคลอดออกมาสู่โลกภายนอก ต่อมาตุ๊กตาหรือของเล่นที่เด็กชายกับเด็กหญิงเล่นก็ไม่เหมือนกัน เสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่มและสิ่งที่ชอบหรือไม่ชอบต่าง ๆ ก็ไม่เหมือนกัน อาชีพที่เขาและเธอเลือกก็มักแตกต่างกันรวมทั้งวิธีการที่จะขบคิดแก้ปัญหาหรือมรสุมแห่งชีวิตยังอาจแตกต่างกันออกไปแล้วแต่เพศชายหรือเพศหญิง จึงเห็นได้ว่าลักษณะความเป็นเพศของมนุษย์ได้แทรกเข้าไปอยู่ในส่วนต่าง ๆ อย่างแนบสนิททั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ที่เพศชายและเพศหญิงต่างก็ได้แสดงออกอยู่เป็นประจำโดยทั่วไปนั่นเอง

เมื่อทุกสิ่งทุกอย่างในชีวิตประจำวันของคนเรามีเรื่องเพศเข้ามาเกี่ยวข้องอยู่ด้วยเช่นนี้ จึงอาจกล่าวต่อไปว่าคุณภาพของชีวิตมนุษย์จะดีเด่นเป็นสุข หรือเลวทราม ต่ำช้า สักเพียงใดนั้น

เรื่องเพศจะต้องมีบทบาทหรือมีอิทธิพลอยู่ด้วยอย่างมหาศาล ดังที่ ไคร์เคนดัล (Kirkendall) ได้กล่าวไว้ว่า “ความสุขของบุคคลก็ดี ความสำเร็จของสมาชิกภายในครอบครัวก็ดีและความสามารถในการช่วยเหลือสังคมหรือการสังคมสงเคราะห์ที่บุคคลจะพึงมีส่วนร่วมด้วยก็ดี การที่บุคคลจะพึงได้รับหรือพบกับสิ่งเหล่านี้เพิ่มพูนมากขึ้น หรือลดน้อยถอยลงนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการปรับตัวทางเพศ และการแสดงบทบาทในเรื่องเพศที่ถูกที่ควร รวมทั้งขึ้นอยู่กับความฉลาดและความสามารถในการดำรงชีวิตไปตามครรลองแห่งลักษณะทางเพศของมนุษย์ได้ดีหรือไม่ของบุคคลนั้นด้วย” (Laster A.Kirkendall, 1965 : 1, อ้างถึงในสุชาติ โสมประยูร และวรรณิ โสมประยูร, 2543 : 4-5)

รัจรี นพเกตุ (2542 : 78-79) ได้กล่าวว่า มนุษย์ทุกคนไม่ว่าจะเป็นเพศหญิงหรือเพศชาย ควรที่จะแสดงอารมณ์ และสื่อสารกันให้เข้าใจ ชรรษชาติได้สร้างเครื่องมือสื่อสารติดตัวมาให้เรามากมาย เราไม่ได้สื่อสารเฉพาะทางภาษาแต่อย่างเดียว การเคลื่อนไหวท่าทางต่าง ๆ ของหน้าตา และร่างกายก็เป็นภาษาในการสื่อสารอย่างหนึ่ง จนเกิดเป็นศาสตร์ใหม่ ซึ่งเรียกว่า ภาษากาย ทำไมเราจึงไม่ใช่เครื่องมือสื่อสารเหล่านี้ให้เป็นประโยชน์ ลักษณะของพระเอกในนวนิยายที่ว่า พระเอกต้อง “เงียบขรึม” หรือ “มีดวงหน้าเฉยเมยราวกับทะเลยามปราศจากคลื่นลม” เป็นพระเอกไม่ได้ในชีวิตจริง เพราะคนที่สื่อสารไม่ได้ หรือไม่สื่อสารจะประสบผลสำเร็จในชีวิตได้อย่างไร Goldberg (ค.ศ.1979) ได้เขียนหนังสือชื่อ The New Man เอาไว้ว่า การมีชีวิตอยู่ตามบทบาทของผู้ชายเป็นอันตรายมากกว่าจะให้ผลดี ตลอดระยะเวลาที่ผู้ชายเรียนรู้สังคม ล้วนเป็นสิ่งที่ขัดกับความต้องการในฐานะที่เป็นคน เป็นอันตรายต่อสุขภาพ และการมีชีวิตอยู่ที่สมบูรณ์ การสื่อสารที่ดีนำไปสู่ความสุข พละนาถย์ที่สมบูรณ์ ให้ความรู้สึกสนิทสนม และความพึงพอใจในความสัมพันธ์ทางเพศได้มากกว่า

ทฤษฎีบทบาททางเพศ

ทฤษฎีบทบาททางเพศ มีดังนี้ (ประทุม เป็นสุวรรณ, 2545 : 13 – 14)

1. ทฤษฎีทางชีววิทยา (Biological Theory)

ความแตกต่างทางเพศเป็นความแตกต่างทางร่างกายเชิงชีวะ แม้แต่ความแตกต่างทางด้านพฤติกรรม และอารมณ์ก็มีสาเหตุจากชีวะ เช่น ผู้ชายมีความคล่องแคล่วว่องไว แข็งแรง ก้าวร้าวมากกว่าผู้หญิง ทั้งนี้เพราะฮอร์โมนผู้ชายคือ Testosterone มากกว่าผู้หญิง หรืออาจกล่าวได้ว่า ปัจจัยสำคัญทางชีวะเป็นตัวกำหนดบทบาททางเพศ แต่จากการศึกษา ผู้หญิงที่ได้รับฮอร์โมน DES (diethylstilbestrol) ซึ่งเป็นฮอร์โมนผู้ชายที่มักจะให้กับผู้หญิงที่แท้งลูกง่าย ฮอร์โมนนี้ไม่ได้ทำให้เด็กมีลักษณะทางร่างกายเป็นผู้ชาย เด็กจึงไม่ได้รับการปฏิบัติคียดจากเด็กทัวๆ ไป แต่ในสัตว์ฮอร์โมนชนิดนี้จะทำให้สัตว์ตัวเมียมีพฤติกรรมคล้ายสัตว์ตัวผู้

จากการศึกษาเด็กในสาธารณรัฐโดมินิกัน มีการศึกษาเด็กคู่แฝดไขว้ไปเดียวกันที่เกิดจากการขลิบองคชาตพลาดของ Money ในปี ค.ศ.1987 แสดงให้เห็นว่าปัจจัยทางชีววิทยา และปัจจัยทางสังคมมีความสำคัญเท่าๆ กัน บทบาททางเพศ มีเกณฑ์ซึ่งเป็นมาตรฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมและเจตคติของผู้หญิงและผู้ชาย บทบาททางเพศจึงแตกต่างกันแต่ละวัฒนธรรม

2. ทฤษฎีปัจเจกชน (Individualistic Theory)

อธิบายว่า บุคลิกลักษณะของแต่ละคนเกิดขึ้นในวัยเยาว์ และไม่ค่อยเปลี่ยนแปลงตลอดชีวิต คุณลักษณะนี้จะเป็นตัวแสดงออกว่าเป็นผู้หญิงหรือผู้ชาย ผู้หญิงจะไม่เลือกอาชีพของผู้ชาย และผู้ชายก็จะไม่เลือกอาชีพของผู้หญิง บุคลิกและความเข้าใจตัวเองจะเป็นตัวบ่งชี้ไม่ให้เลือกอาชีพเหล่านั้น

3. ทฤษฎี Microstructure (Microstructure Theory)

ความคาดหวังทางสังคมจะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของผู้หญิงและผู้ชาย ฉะนั้น ผู้หญิงและผู้ชายจะประพฤติเหมือนกันถ้าสังคมคาดหวังให้เหมือนกัน บทบาทของผู้ชาย และผู้หญิงต่างกัน เพราะสังคมคาดหวังให้ต่างกัน มนุษย์เรามีปฏิริยาต่อสังคมแวดล้อมและต่อมนุษย์กันเอง ปฏิริยานี้เปลี่ยนไปตามกาลเวลา และสภาพการณ์

ในระยะก่อนปี ค.ศ. 1970 มีทฤษฎีที่ว่า ความเป็นผู้หญิงและผู้ชายอยู่บนสเกลที่ต่อเนื่อง สเกลเดียวกัน โดยมีแต่ละเพศอยู่ที่ปลายสุดของแต่ละข้างสเกล เป็นทฤษฎีมิติเดียว

ทฤษฎีนี้ถูกปฏิรูปในปี ค.ศ. 1973 โดย Anne Constantinople ความเป็นผู้หญิงและผู้ชาย มีลักษณะเป็นอิสระจากกัน ทำให้เกิดทฤษฎีชาย-หญิง (Theory of Androgyny) เป็นทฤษฎี 2 มิติ คือ คนเราสามารถเป็นได้ทั้งผู้ชายและผู้หญิง และเป็นบทบาทที่สมบูรณ์ที่สุดที่สังคมปรารถนา

ในปี ค.ศ. 1991 Biernat วิจัยพบว่า เด็กและวัยรุ่นใช้ลักษณะตายตัวทางเพศ เป็นตัวตัดสิน ความเป็นผู้หญิงและผู้ชาย และใช้มาตรฐานชนิดนี้มาโดยตลอด แต่เมื่อโตขึ้นมีข้อมูลมากขึ้น การตัดสินจึงแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล ถึงแม้ว่าการตัดสินนั้นจะไม่สอดคล้องกับลักษณะตายตัวทางเพศซึ่งเคยใช้เป็นมาตรฐานในการตัดสินใจมาก่อน (รัจรี นพเกตุ, 2542 : 71-72)

4. พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น

พฤติกรรมของมนุษย์ (ประสิทธิ์ ทองอุ่น, 2542 : 4-6)

คำว่า “ พฤติกรรม ” (Behavior) หมายถึง การกระทำ การแสดงอาการหรืออากัปกริยาของอินทรีย์ (Organism) ทั้งในส่วนที่เจ้าของพฤติกรรมเอง เท่านั้นที่รู้ได้ และในส่วนที่บุคคลอื่นอยู่ในวิสัยที่จะรู้ได้ จึงทำให้มีการจำแนกพฤติกรรมออกเป็น 2 ประเภท โดยใช้ “เกณฑ์” การจำแนกคือ “ ผู้ที่รู้พฤติกรรม ” ดังนี้ (ไพบุลย์ เทวรักษ์, 2537 :3-6, อ้างถึงใน ประสิทธิ์ ทองอุ่น, 2542 : 4-6)

1. พฤติกรรมภายใน (Covert Behavior) คือ พฤติกรรมที่เจ้าของพฤติกรรมเท่านั้นที่รู้ได้ บุคคลอื่นที่มีใช้เจ้าของพฤติกรรมไม่สามารถที่จะรับรู้ได้โดยตรง ถ้าไม่แสดงออกเป็นพฤติกรรมภายนอก บุคคลอื่นจะรู้พฤติกรรมภายในของบุคคลใด บุคคลหนึ่งได้ก็โดยการสันนิษฐานหรือคาดเดาเองเท่านั้น แต่ถ้าหากมีพฤติกรรมภายนอกปรากฏออกมา ก็จะทำให้บุคคลอื่นมี “ข้อมูล” (Data) ประกอบการสันนิษฐานถึงพฤติกรรมภายในได้ดียิ่งขึ้น พฤติกรรมภายในนั้นเป็นกระบวนการทำงานของสมอง (Mental Process) ซึ่งหมายถึงขั้นตอนการทำงานของสมองในรูปแบบต่างๆ มากมาย เช่น การคิด การตัดสินใจ ค่านิยมและแรงบันดาลใจ เป็นต้น กิลฟอร์ด (Guilford) นักจิตวิทยาซึ่งศึกษาเรื่องสติปัญญาอธิบายว่า “สมองมีการทำงานประมาณ 150 รูปแบบ” ซึ่งหมายความว่ารูปแบบหนึ่งจะทำงานก็เรื่อง ก็ครั้งก็ได้

2. พฤติกรรมภายนอก (Overt Behavior) คือ พฤติกรรมที่บุคคลอื่นนอกเหนือจากเจ้าของพฤติกรรมสามารถที่จะรู้ได้ และบางพฤติกรรมเจ้าของพฤติกรรมเองยังไม่รู้ด้วยซ้ำไป พฤติกรรมภายนอกนั้น บุคคลอื่นจะรู้ได้ต้องอาศัย “การสังเกต” (Observation) ไม่ว่าจะใช้ประสาทสัมผัสโดยตรงหรือใช้เครื่องมือ (Instrument) ช่วยในการสังเกตเพื่อให้ได้ข้อมูล จึงจำแนกพฤติกรรมภายนอกเป็น 2 ประเภทย่อย ๆ คือ

2.1 พฤติกรรมโมลาร์ (Molar Behavior) คือ พฤติกรรมที่บุคคลอื่นสามารถสังเกตได้ การสังเกตนั้น เรามักจะคิดว่าใช้ “ตา” ในการสังเกตเพียงอย่างเดียว เนื่องจากตารับรู้ (Perceive) และมีความหมายต่อกระบวนการคิดมากกว่าประสาทสัมผัสอื่น แต่ที่จริงแล้ว ใช้ประสาทสัมผัสได้ถึง 7 ด้านในการสังเกต คือ ตา (ดู) หู (ฟัง) จมูก (ดม) ลิ้น (ลิ้มรส) ผิวกาย (สัมผัสผิวหนัง) อวัยวะในช่องหูประสานกับตา (ทรงตัว) และกล้ามเนื้อ เอ็น เนื้อเยื่อและข้อต่อ (รับความรู้สึกจากภายในร่างกาย) ซึ่งถ้าพิจารณาถึงการใช้ประสาทสัมผัสแต่ละด้านในการสังเกตพฤติกรรมแล้ว จะพบว่า อาจใช้สังเกตพฤติกรรม อาจใช้สังเกตผลของพฤติกรรม (หรืออาจจะเป็น “ร่องรอย” ของพฤติกรรม) หรืออาจใช้สังเกตพฤติกรรมของตนเองที่ได้รับผลกระทบจากพฤติกรรมของผู้อื่นก็ได้ ซึ่งก็ล้วนจะนำไปสู่ความรู้และเข้าใจพฤติกรรมโมลาร์ของเจ้าของพฤติกรรมได้ทั้งสิ้น ตัวอย่างของพฤติกรรมโมลาร์ เช่น สมชายเล่นฟุตบอลคล่องแคล่ว สมหญิงพูดจาไพเราะ มานะไม่อาบน้ำมานานจึงมีกลิ่นตัวแรงมาก ธิดาปรุงอาหารรสชาติดี เรณูตัวร้อนมากน่าจะมีไข้ โขเฟอร์รดโดยสารคันนี้ขับรดไม่มันวอลนึ่ง ไม่สบาย นักฟุตบอลคนนี้แข็งแรงมากเพราะมีแรงปะทะที่เราต้านไม่อยู่ เป็นต้น

2.2 พฤติกรรมโมเลกุล (Molecular Behavior) คือ พฤติกรรมที่บุคคลอื่นต้องใช้ “เครื่องมือ” เพื่อช่วยในการสังเกต อันจะทำให้ได้ข้อมูลที่แม่นยำ เช่น การเต้นของหัวใจ คลื่นสมอง ความดันของโลหิต กระแสไฟฟ้าใต้ผิวหนัง และคะแนนจากการทดสอบ (Test) ก็น่าจะอนุโลมให้อยู่ในประเภทนี้ด้วย แม้ว่าจะมิได้เป็นการวัดทางสรีระก็ตาม บุคคลเมื่อนอนฝัน สามารถวัดคลื่นสมองได้ด้วย “REM” เมื่อสภาพจิตใจของบุคคลหวั่นไหว เช่น เห็นหน้าคนรักหรือถูกจับ

โกหกได้กระแสไฟฟ้าได้ผิวหนังจะปั่นป่วนวัดได้ด้วย “GSR” จะเห็นได้ว่าการใช้ข้อมูลประเภท พฤติกรรมโมเลกุลนี้ ช่วยให้การสันนิษฐานถึงพฤติกรรมภายในได้ดียิ่งขึ้น

พฤติกรรมภายในเพียงอย่างเดียวผู้อื่นย่อมไม่ทราบได้ แต่พฤติกรรมภายนอกบางอย่าง เจ้าของพฤติกรรมเองกลับไม่ทราบก็มี มิใช่ว่าเจ้าของจะทราบไปเสียทั้งหมด ลุฟท์และอิงแฮม (Joseph Luft and Harry Ingham) ได้แบ่งพฤติกรรมไว้ 4 ประเภท ในเนื้อเรื่อง “หน้าต่างหัวใจ” (Johari Window) ซึ่งเป็นหัวใจหลักของวิชากระบวนการกลุ่ม (Group process) ดังนี้ (ทิสนา แคมมณี และคณะ, 2522 : 193-198, อ้างถึงใน ประสิทธิ์ ทองอุ่น, 2542 : 6)

1. เปิดเผย (Open) คือ พฤติกรรมที่ตนเองรู้และผู้อื่นก็รู้
2. ความลับ (Secret) คือ พฤติกรรมที่ตนเองรู้แต่ผู้อื่นไม่รู้
3. จุดบอด (Blind) คือ พฤติกรรมที่ตนเองไม่รู้แต่ผู้อื่นรู้
4. อวิชชา (Unknown) คือ พฤติกรรมที่ตนเองไม่รู้และผู้อื่นก็ไม่รู้

จากพฤติกรรม 4 ประเภทนี้ จะช่วยให้เราเข้าใจพฤติกรรมภายในและภายนอกในแง่มุมที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น

พฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่น (อนเนก อารีพรอค, 2548 : 282-283)

ในการที่จะดำเนินการสอนเพศศึกษานั้น เป็นที่ทราบกัน โดยทั่วไปแล้วว่า ปัญหาทางเพศที่พบได้บ่อยนั้น มักจะเกิดขึ้นในระยะวัยรุ่น ดังนั้นความรู้ ความเข้าใจ ในส่วนที่เกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่น ก็จะทำให้ทราบแนวทางในการสอนเพศศึกษาที่ชัดเจน โดยเฉพาะประเด็นต่างๆ ดังนี้

1. การสำเร็จความใคร่ด้วยตนเองของวัยรุ่น
2. การกอดจูบลูบคลำ
3. การร่วมเพศ
4. พฤติกรรมรักร่วมเพศ
5. การร่วมเพศครั้งแรกของวัยรุ่น
6. วิธีการคุมกำเนิดในรูปแบบต่างๆ
7. การตั้งครรภ์และการทำแท้ง
8. การใช้ชีวิตทางเพศในลักษณะสำคัญของวัยรุ่น
9. การไม่ใช้ถุงยางอนามัยกับคู่อร่วมเพศที่เป็นเพื่อนกัน
10. การเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์

ดังนั้น เมื่อทราบถึงพฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่นแล้ว จะเห็นได้ว่าปัญหาใหญ่จะเป็นเรื่องของการตั้งครรภ์ และการเกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และโรคเอดส์ และพฤติกรรมรักร่วมเพศ

สำหรับการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นที่พบบนนั้น มักจะเป็นเรื่องของการตั้งครรภ์ที่ไม่วางแผน ซึ่งก็พบว่ามาจากหลายสาเหตุดังนี้

1. วัยรุ่นไม่ทราบว่า การร่วมเพศจะทำให้เกิดการตั้งครรภ์ได้
2. วัยรุ่นไม่ทราบว่า การตั้งครรภ์สามารถป้องกันได้
3. วัยรุ่นไม่ทราบว่า จะป้องกันการตั้งครรภ์ด้วยอะไร และจะป้องกันการตั้งครรภ์อย่างไร
4. วัยรุ่นไม่ทราบว่า จะหาวิธีการป้องกันการตั้งครรภ์ได้ที่ไหน
5. วัยรุ่นใช้วิธีคุมกำเนิดไม่เป็น หรือไม่อยากใช้
6. วัยรุ่นใช้วิธีคุมกำเนิดแล้วเกิดภาวะแทรกซ้อน เลยกเลิกใช้
7. วัยรุ่นประมาท คิดว่าการร่วมเพศครั้งเดียวคงไม่ตั้งครรภ์ เลยไม่ได้ใช้วิธีคุมกำเนิด
8. ถูกข่มขืนกระทำชำเรา

โอบธู วาริรัถย์ และอุษา จารุสวัสดิ์ (2545 : 57) กล่าวว่า ปัญหาความสัมพันธ์ทางเพศของวัยรุ่นและหนุ่มสาว ในยุคปัจจุบันก็คือ การมีพฤติกรรมทางเพศทั้งในด้านส่วนตัวและต่อผู้อื่น ผิดแปลกไปจากวิถีดั้งเดิม เสรีภาพส่วนตัว ความอิสระดังกล่าวก็นำมาซึ่งวิถีการครองเรือนดีขึ้น

ปัญหาความสัมพันธ์ทางเพศของวัยรุ่นและหนุ่มสาวจะรุนแรงขึ้น เมื่อผู้ใหญ่ยอมรับความเปลี่ยนแปลงของคนรุ่นใหม่ในปัจจุบันไม่ได้ และนำเอาวัฒนธรรมจารีตประเพณีเข้าไปวัดธรรมชาติเรื่องเพศของหนุ่มสาว ซึ่งมักพบแต่ความผิด บาบ ชั่ว ลำสอนทางเพศ จึงพยายามดึงกลับไปสู่มาตรฐานเก่าสมัยที่คุณพ่อคุณแม่ยังเป็นวัยรุ่น แทนที่จะได้รับผลดี ความผิดพ้องหมองใจ ความกดดันตึงเครียดที่เด็กได้รับจากผู้ใหญ่จะเป็นแรงผลักดันให้เด็กหันหน้าเข้าหากัน พึ่งพิงทางอารมณ์กันและกันผลเสียในชีวิตเรื่องเพศและการครองเรือนก็ตามมา เมื่อผู้ใหญ่ไม่สามารถดึงเด็กกลับไปมีชีวิตเป็นวัยรุ่น หรือ หนุ่มสาวเมื่อครั้งอดีตได้ก็น่าจะเลือกเอาทางประนีประนอม การให้ความอิสระแก่เด็กที่จะทำอะไรตราบเท่าที่ไม่ทำให้ตัวเองและคนอื่นเดือดร้อน ก็น่าจะใช้เป็นบรรทัดฐานให้เด็กเลือกทางออกที่เหมาะสมได้

เด็กที่มีพฤติกรรมทางเพศผิดปกติบางส่วนเกิดจากความผิดปกติทางร่างกาย เช่น ฮอร์โมนเพศสูงผิดปกติ โรคลมบ้าหมู หรืออาการผิดปกติทางสมองเป็นเหตุให้เกิดความบกพร่องในการควบคุมอารมณ์เพศจนไม่สามารถจัดพฤติกรรมแสดงออกให้เหมาะสมได้ แต่ความผิดปกติทางเพศส่วนใหญ่ล้วนมีสาเหตุมาจิตใจทั้งสิ้น จากการศึกษาเด็ก อายุ 11 – 14 ปี ที่มีความรู้สึกลงทางเพศรุนแรงผิดปกติ (Hypersexuality) จำนวน 4 คน รายงานการศึกษาไว้ในวารสาร “The British Journal of Psychiatry” พบว่าเด็กทุกคนได้รับความกดดันจากความสัมพันธ์กับพ่อแม่มากเกินไป

จากรายงานการทำจิตวิเคราะห์หญิงโสเภณี ดร.ฮาโรล กรีนวอลด์ จำนวน 26 คน เขียนไว้ในหนังสือ “The Call Girls” พบว่าสาเหตุสำคัญที่ทำให้หญิงสาวเหล่านี้เลือกอาชีพโสเภณี ทั้งๆ ที่ไม่มีความจำเป็นทางด้านการเงินเลยก็เพราะในวัยต้นของชีวิตหญิงสาวพวกนี้มีปัญหาความสัมพันธ์

กับพ่อจึงหาทางแก้แค้น ตอบโต้ ประจานพ่อโดยการเป็นโสเภณี ในขณะที่เดียวกันก็เป็นการเอาชนะผู้ชาย ประกาศความมีราคาของตัวเอง และเอาเงินทองไปเลี้ยงคู่อื่นๆ เป็นการแข่งขันความสามารถเหนือพ่ออีกด้วย

ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนต่างเพศ (โสภณัท นุชนาถ, 2542 : 84)

เด็กวัยรุ่นจะรู้สึกมีความลำบากใจ ในการทำตนให้เข้ากับเพื่อนต่างเพศ ต้องระวังตัวอยู่ตลอดเวลา เพราะเกรงว่าจะไม่ถูกใจซึ่งกันและกัน การที่พ่อแม่ผู้ปกครองจะห้ามอย่างเด็ดขาดไม่ให้เด็กชายและเด็กหญิงสมาคมกันนั้น ไม่สมควรทำ แต่ควรจะให้เด็กได้คบกันภายในขอบเขตที่ควรจะเป็น ชัยนาถ นาคบุบผา (2514 :20, อ้างถึงใน โสภณัท นุชนาถ, 2542 : 84) กล่าวว่า เรื่องความรักเป็นเรื่องธรรมดาสำหรับวัยรุ่น เด็กวัยรุ่นจะเริ่มมีความคิดฝันในเรื่องรัก ๆ ใคร่ ๆ เขาอาจจะได้รับการกระตุ้นให้มีความรู้สึกดังกล่าวจากหนังสือบ้าง ภาพยนตร์บ้าง หรือจากการซุบซิบสือเสียนกันในหมู่เพื่อนบ้าง สิ่งที่เขาต้องการมากที่สุดก็คือ “การเป็นที่รัก” บุคคลที่วัยรุ่นเลือกเอาไว้เป็นที่รักของตน คือ บุคคลที่มีชื่อเสียงโด่งดังในด้านต่าง ๆ ความรักของวัยรุ่นยังไม่จริงจังยั่งยืน สามารถเปลี่ยนแปลงไปได้ตลอดเวลา

ความสัมพันธ์ทางเพศก่อนสมรส

ความหมายของความสัมพันธ์ทางเพศก่อนสมรส

ความสัมพันธ์ทางเพศก่อนสมรสหรือความสัมพันธ์ทางเพศก่อนแต่งงาน หมายถึง การที่ชายและหญิงมีความสัมพันธ์ทางเพศโดยไม่ได้จดทะเบียนสมรสที่ถูกต้องตามกฎหมาย

ความสัมพันธ์ทางเพศก่อนสมรสหรือความสัมพันธ์ทางเพศก่อนแต่งงาน (premarital sex) เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นและมีอยู่ทั่วไป โดยเฉพาะในสังคมปัจจุบันที่สภาพแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไป ชายและหญิงมีโอกาสที่จะใกล้ชิดกันมากขึ้น ค่านิยมของสังคมไม่นิยมให้ชายหญิงมีความสัมพันธ์ทางเพศก่อนแต่งงาน แต่สังคมติเตียนผู้ชายน้อยกว่าผู้หญิง ซึ่งเรียกว่าเป็นมาตรฐานแบบสองเชิง (double standard) พ่อแม่ที่มีลูกอยู่ในช่วงวัยรุ่น โดยเฉพาะลูกสาวมักจะกลัวเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน เพราะฝ่ายหญิงเป็นฝ่ายเสียหายมากกว่าชาย การมีความสัมพันธ์ทางเพศก่อนแต่งงานจะเกิดขึ้นหรือไม่ขึ้นขึ้นอยู่กับความรู้ความเข้าใจของบุคคลนั้นในเรื่องเพศด้วย คือได้รับการอบรมสั่งสอนอย่างไรบ้าง เด็กผู้ชายได้รับการอบรมไม่ให้เอาเปรียบเพศหญิงหรือเห็นเพศหญิงเป็นเครื่องมือเล่นหรือไม่ มีความรับผิดชอบต่อเพศตรงข้ามอย่างไร มีความรู้เรื่องการคุมกำเนิดหรือไม่ เข้าใจคำว่า “พร้อมในเรื่องเพศ” มากน้อยแค่ไหน ความพร้อมในที่นี้คือพร้อมในความเป็นผู้ใหญ่ มีวุฒิภาวะที่สมบูรณ์พร้อมในด้านสังคม คือ ไม่อยู่ในวัยเรียน มีอาชีพ มีรายได้พร้อมที่จะรับผิดชอบต่อปัญหาที่เกิดขึ้น เด็กผู้หญิงได้รับการสั่งสอนอย่างไรให้รู้จักรักตัว รู้จักป้องกันตนเองไม่ให้ตกเป็นเหยื่อของเพศตรงข้ามที่ไม่ปรารถนาดี ให้มีชีวิตอยู่บนความจริง ไม่ให้ความเชื่อใจว่าการมีเพศสัมพันธ์ทางเพศก่อนแต่งงานจะสามารถผูกมัดผู้ชายที่ตนชอบไว้ได้ หรือ

เชื่อว่ากรณีเพศสัมพันธ์ทางเพศก่อนแต่งงานนั้นจะนำไปสู่การแต่งงานจริงๆ รู้จักเรื่องคุมกำเนิดดีหรือไม่ สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ต้องหยุดคิดก่อนจะมีความสัมพันธ์ทางเพศก่อนแต่งงาน เด็กผู้หญิงที่ตั้งครรภ์นอกการสมรส ลูกที่เกิดมานั้นจะไม่ถูกต้องตามกฎหมาย เว้นแต่จะได้รับการสมรสโดยถูกต้องหรือบิดาของเด็กจดทะเบียนรับเด็กไว้เป็นลูก ถ้ามีผู้ตั้งคำถามว่าควรมีความสัมพันธ์ทางเพศก่อนแต่งงานหรือไม่ อาจจะเป็นคำถามที่ค่อนข้างตอบยาก ในสภาพสังคมปัจจุบันนี้หนุ่มสาวที่คิดจะมีความสัมพันธ์ทางเพศก่อนแต่งงานนั้นจะต้องคิดทบทวนว่าตนสามารถจะมีความรับผิดชอบต่อปัญหาที่จะเกิดขึ้นได้แล้วโดยไม่สร้างความเดือดร้อนให้กับสังคม โดยเฉพาะผู้หญิงจำเป็นจะต้องคิดให้มาก (นงลักษณ์ เอ็มประดิษฐ์ และคณะ, 2540 : 45)

เพ็ญพิไล ฤทธาภรณ์ (2549 : 219) ได้ให้ข้อมูลของการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานแบ่งได้เป็น 3 ช่วงอายุ คือ วัยรุ่นอายุ 16 ปี 19 ปี และนักศึกษามหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นข้อมูลความถี่หรือจำนวนครั้งของวัยรุ่นชายและหญิงที่มีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน ดังนี้

ตาราง 1 ความถี่หรือจำนวนครั้งของวัยรุ่นชายและหญิงที่มีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน

กลุ่มอายุ 16 ปี	ชาย (%)	หญิง (%)
ปี 1948 - 1953	39	3
ปี 1970	31	23
ปี 1973	44	30
กลุ่มอายุ 19 ปี	ชาย (%)	หญิง (%)
ปี 1948 - 1953	72	20
ปี 1972	72	57
กลุ่มนักศึกษา	ชาย (%)	หญิง (%)
ปลายปี 1950 – ต้น 1960	60	20 – 30
ปลายปี 1960	60 - 65	40
ต้นปี 1970	56 - 83	49 - 73

จากข้อมูลเหล่านี้สามารถสรุปได้ว่าความถี่หรือจำนวนครั้งของวัยรุ่นชายที่มีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานเป็นตัวเลขที่ค่อนข้างคงที่ แต่ในวัยรุ่นหญิงนั้นตัวเลขได้เพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ซึ่งแสดงให้เห็นว่าวัยรุ่นในปัจจุบันมีแนวโน้มที่จะมีเพศสัมพันธ์กันก่อนแต่งงานมากกว่าวัยรุ่นสมัยก่อน แต่ความเปลี่ยนแปลงจะอยู่ที่ผู้หญิงซึ่งแนวโน้มพอ ๆ กับผู้ชายที่จะมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน

ข้อแนะนำเกี่ยวกับการมีความสัมพันธ์ทางเพศก่อนสมรส (นงลักษณ์ เอ็มประดิษฐ์ และคณะ. 2540 : 46-51)

มีข้อแนะนำบางประการเกี่ยวกับการมีความสัมพันธ์ทางเพศก่อนสมรสสำหรับชายและหญิงดังนี้

เพศชาย	เพศหญิง
ก. ไม่มีความสัมพันธ์ทางเพศก่อนสมรสกับผู้หญิงที่ตนไม่ได้รักใคร่ห่วงใยอย่างแท้จริงเพียงเพื่อเห็นผู้หญิงเป็นเครื่องเล่นเท่านั้น	ก. ไม่มีความสัมพันธ์ทางเพศก่อนสมรสกับผู้ชายที่ไม่ได้แสดงความรักใคร่ห่วงหรือเอื้ออาทรอย่างแท้จริง
ข. ไม่มีความสัมพันธ์ทางเพศก่อนสมรส ถ้าตนอยู่ในสถานะที่ไม่สามารถรับผิดชอบต่อปัญหาที่จะเกิดตามมาได้ เช่น การตั้งครรภ์ของฝ่ายหญิง ฯลฯ	ข. ไม่มีความสัมพันธ์ทางเพศก่อนสมรสกับผู้ชายที่ไม่รับผิดชอบ หรือพิจารณาแล้วว่า เขาไม่สามารถจะรับผิดชอบต่อปัญหาที่จะเกิดขึ้นได้ เช่น ลักษณะนิสัยหรือเขากำลังศึกษาเล่าเรียน หรือผู้ชายที่แต่งงานแล้ว
ค. ไม่มีความสัมพันธ์ทางเพศก่อนสมรส เพียงเพื่อแสดงความสามารถทางเพศ หรือแสดงความเป็นลูกผู้ชาย โดยการมีความสัมพันธ์ทางเพศกับผู้หญิง ยกเว้นหญิงที่ขายบริการทางนี้โดยเฉพาะ	ค. ไม่มีความสัมพันธ์ทางเพศก่อนสมรสเพื่อจะผูกมัดเพื่อนชาย หรือเพื่อต้องการแสดงให้เขาทราบว่ารักเขามาก หรือเพราะการบอกรักของเพื่อนชายเท่านั้น
ง. ไม่มีความสัมพันธ์ทางเพศก่อนสมรส ถ้ารู้จักการคุมกำเนิด หรือไม่เห็นความสำคัญของการคุมกำเนิด	ง. ไม่มีความสัมพันธ์ทางเพศก่อนสมรสกับเพื่อนชายที่ไม่รู้จักวิธีคุมกำเนิดหรือไม่ยอมใช้การคุมกำเนิด
	จ. สำหรับผู้หญิงไม่ควรมีความสัมพันธ์ทางเพศก่อนแต่งงานกับใครเลย

ปัญหาจากการมีความสัมพันธ์ทางเพศก่อนสมรส

กล่าวกันว่าหญิงที่มีความสัมพันธ์ทางเพศก่อนสมรสนั้นเริ่มจาก 3 ขั้นตอนตามลำดับ คือ

ก. เริ่มด้วยมิตรภาพ

ข. มีความรัก และ

ค. มีความสัมพันธ์ทางเพศ

กระบวนการนี้จะผิดกับเพศชายที่อาจจะเริ่มด้วย ก. แล้วไป ค. หรือเริ่มจาก ค.เลยโดยไม่ได้

มีกระบวนการเหมือนเพศหญิง ซึ่งทำให้ขาดความรับผิดชอบเท่าที่ควรจะเป็น

การมีเพศสัมพันธ์ทางเพศก่อนสมรสก่อนบรรลุนิติภาวะพร้อมทางเศรษฐกิจและสังคมจะมีผลต่อปัญหาทั้งปัญหาครอบครัวและสังคมดังนี้

1. ปัญหาครอบครัว

ปัญหาครอบครัวที่มีผลจากการมีความสัมพันธ์ทางเพศก่อนสมรส แยกปัญหาความสัมพันธ์ออกเป็น 2 ลักษณะใหญ่ๆ คือ

1.1 ความสัมพันธ์ระหว่างมารดาและลูกนอกสมรสกับครอบครัวเดิม โดยเฉพาะปัญหาของเด็กวัยรุ่นที่เป็นมารดานอกสมรส บิดามารดาจะยอมรับสภาพของการมีลูกนอกสมรสของลูกสาวหรือไม่ขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์เดิมของบิดามารดากับลูกสาว ถ้ามีความสัมพันธ์ที่ดี การเป็นมารดานอกสมรส ก็อาจจะไม่ทำลายความสัมพันธ์ระหว่างมารดานอกสมรสกับครอบครัวเดิม การตั้งครรถ์นอกสมรสนั้น โดยทั่วไปแล้วฝ่ายชายมักจะไม่วางใจที่จะรับหน้าที่ครอบครัวเดิม การตั้งครรถ์นอกสมรสนั้น โดยทั่วไปแล้วฝ่ายชายมักจะไม่วางใจที่จะรับหน้าที่ของบิดาเด็ก ฝ่ายหญิงอาจจะอยู่กับครอบครัวเดิมทำหน้าที่เลี้ยงลูก ซึ่งจะต้องมีบทบาทเป็นทั้งพ่อและแม่ของเด็ก (single parent) การยอมรับของบิดามารดา การเข้าใจและให้อภัยลูกนั้นจะช่วยลดปัญหาทางด้านอารมณ์และจิตใจของมารดานอกสมรสลงไปได้บ้าง และมีหลายรายที่ยกลูกที่เกิดให้กับคุณตาคุณยายทำหน้าที่เป็นพ่อกับแม่แทน แต่ถ้าครอบครัวเดิมไม่ยอมรับก็อาจจะยกเด็กให้เป็นบุตรบุญธรรมของผู้อื่น หรือถ้าครอบครัวไม่ยอมรับทั้งแม่และลูก หญิงนอกสมรสและลูกนอกสมรสก็อาจจะต้องไปเผชิญชีวิตกันตามลำพัง

1.2 ภาวะทางอารมณ์และจิตใจของมารดานอกสมรส การดำรงภาวะของการเป็นมารดานอกสมรสนั้นมีทางเป็นไปได้ที่จะเกิดปัญหาสุขภาพจิตหรือปัญหาทางด้านอารมณ์และจิตใจ เนื่องจากมีความรู้สึกว่าคุณทำผิด เกิดความสละสลวยต่อภาวะของการมีลูกนอกสมรส เกิดความคิดว่าไม่มีใครต้องการตนอีกต่อไป ซึ่งนับได้ว่าเป็นการลงโทษจากสังคมโดยทางอ้อม ขึ้นอยู่กับภาวะของสังคมนั้นๆ ด้วยว่ามีความเข้มงวดกวดขันมากน้อยเพียงไร ในสหรัฐอเมริกาผู้หญิงอเมริกันมากกว่า 40 ล้านคน เคยมีประสบการณ์กำลังจะมีประสบการณ์เกี่ยวกับการเป็นมารดานอกสมรส และ 1 ใน 5 จะท้องนอกสมรส และในจำนวนประมาณ 8 ล้านคนของการตั้งท้องนอกสมรส มีประมาณ 1.5 ล้านคนจะแต่งงานระหว่างการตั้งครรถ์ และประมาณ 400,000 คน จะแท้งลูก (miscarrying) ประมาณ 5,000,000 คน จะเป็นมารดานอกสมรส และประมาณ 5.5 ล้านคน จะจบลงด้วยการทำแท้ง (induce abortion) นอกจากนั้น ภาวะทางอารมณ์และจิตใจของมารดานอกสมรสจะมีปัญหามากน้อยแค่ไหนขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์กับครอบครัวเดิมด้วยว่าครอบครัวเดิมยอมรับหรือไม่ การมีความคิดว่าสังคมจะประณามว่าตนเป็นคนใจง่ายหรือชอบในเรื่องเพศ จะก่อให้เกิดปัญหาการฆ่าตัวตาย และการต้องออกจากโรงเรียนกลางคัน (ถ้าเป็นวัยรุ่น) เป็นการทำลายอนาคตของมารดานอกสมรสอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

2. ปัญหาต่อสังคม

การมีความสัมพันธ์ทางเพศก่อนสมรสจะก่อให้เกิดปัญหาทางสังคมต่อเนื่องดังต่อไปนี้ คือ

2.1 การมีภาวะเป็นมารดานอกสมรส และการมีคู่นอกสมรส (illegitimate mother and illegitimate child)

สังคมมีค่านิยมที่เป็นมาตรฐานแบบสองเชิง คือ การเป็นมารดานอกสมรสจะถูกประณามมากกว่าการเป็นบิดานอกสมรส การเป็นมารดานอกสมรสนั้นเป็นภาวะที่ไม่พึงปรารถนาของผู้หญิงทั้งหลาย การเป็นมารดานอกสมรสจะเป็นทางเลือกประการสุดท้ายหลังจากที่ไม่สามารถแต่งงานกับผู้ที่ตนเป็นบิดาของเด็กในครรภ์ หรือการที่ไม่สามารถหาบริการทำแท้งได้ การเป็นมารดานอกสมรสจึงเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้

สาเหตุของการเป็นมารดานอกสมรสก็เพราะมีความสัมพันธ์ทางเพศก่อนแต่งงานก็เกิดการตั้งครรภ์ขึ้น โดยทั่ว ๆ ไปจะพบว่าผู้หญิงต้องเป็นมารดานอกสมรสเพราะไม่มีความรู้เรื่องเพศศึกษา วิธีคุมกำเนิด และถูกชักจูงหรืออาจถูกล่อลวงจากเพศตรงข้าม ภายหลังจากการตั้งครรภ์แล้วไม่สามารถแต่งงานกับผู้ชายได้ หรือผู้ชายคนนั้นได้หนีหายไปแล้ว สาเหตุอีกประการอาจมาจากผู้หญิงต้องการพิสูจน์ว่าตนเองเป็นผู้ใหญ่แล้ว สามารถมีความสัมพันธ์ได้แล้ว และมีเสน่ห์เป็นที่ต้องการของเพศตรงข้าม จะด้วยเหตุผลใดก็ตาม ผลของการเป็นมารดานอกสมรสนั้น ไม่ใช่สิ่งที่น่าพอใจเท่าใดนัก การเป็นมารดานอกสมรสนั้นไม่ได้หมายความว่าผู้หญิงคนนั้นมีปัญหาความผิดปกติทางอารมณ์หรือจิตใจคือ คนธรรมดาก็สามารถเข้าสู่ภาวะนี้ได้ถ้าไม่มีความรู้ทางเพศที่ดีพอ

ทางออกทางหนึ่งของมารดานอกสมรสคือการทิ้งบุตรไว้ที่โรงพยาบาล ปัจจุบันนี้มีผู้หญิงนอกสมรสจำนวนมากคลอดบุตรทิ้งไว้ที่โรงพยาบาล เนื่องจากตนเองไม่สามารถจะรับผิดชอบต่อภาระที่ต้องเลี้ยงดูเด็กได้และบิดาของเด็กก็ไม่ให้ความร่วมมือ โดยหายสาบสูญไปหรือปฏิเสธในการที่จะเป็นบิดาของเด็กที่จะเติบโตมาในโรงพยาบาล ในสถานสงเคราะห์จากการทอดทิ้งของมารดานี้ ยากที่จะหลีกเลี่ยงการมีปัญหาทางอารมณ์และจิตใจได้ และจะกลายเป็นพลเมืองที่มีปัญหาต่อสังคมต่อไปได้ แต่ถ้ามารดาเลี้ยงลูกไว้โดยไม่ยกให้เป็นลูกบุญธรรมของผู้อื่นนั้น มารดานอกสมรสอาจจะประสบปัญหาในการเลี้ยงดูลูกเพราะเด็กอาจจะเป็นเรื่องยุ่งเกี่ยวกับความผิดของผู้ที่เป็นมารดา ทำให้ความคับข้องใจ เสียใจต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งมีผลต่อภาวะอารมณ์และจิตใจของมารดานอกสมรสด้วย

ในส่วนของผู้ชาย ผู้ชายมีความรับผิดชอบต่อปัญหานี้อย่างไรบ้าง จะสะท้อนให้เห็นถึงค่านิยมของสังคมที่มีต่อเพศชาย การเลี้ยงดูของครอบครัว ฝึกฝนให้เด็กผู้ชายมีความรับผิดชอบอย่างไรบ้างด้วย บิดานอกสมรส (illegitimate father) โดยทั่วไปมักจะไม่เกี่ยวข้องหรือรับผิดชอบต่อการตั้งครรภ์ของฝ่ายหญิง การเป็นบิดานอกสมรสนั้นอาจจะมาจากค่านิยมที่ฝ่ายหญิงเป็นเครื่องเล่น การเอาเปรียบเพศตรงข้าม ความมั่งง่าย ขาดความรับผิดชอบ ซึ่งเกิดจากการมีค่านิยมที่ผิด ๆ

ในเรื่องเพศ ภาวะทางอารมณ์และจิตใจของบิดานอกสมรสนี้อาจจะเกิดได้ เช่น เกิดความรู้สึกผิด เกิดความรู้สึกเสียใจ แต่จะออกมาในลักษณะตรงกันข้าม คือปฏิเสธเด็กและตำหนิฝ่ายหญิงว่าเป็นคนใจง่าย หรืออ้างว่าฝ่ายหญิงมีความสัมพันธ์ทางเพศกับคนอื่นเช่นกัน ดังนั้นลูกที่เกิดขึ้นไม่ใช่ลูกของตน แต่ก็เหมือนกับที่บิดานอกสมรสยอมรับเด็กเป็นบุตรในภายหลัง โดยจะจดทะเบียนรับรองหรือยอมให้เด็กใช้นามสกุลของตนได้

ลูกนอกสมรส (illegitimate child) หมายถึง เด็กที่เกิดจากชายและหญิงที่ไม่ได้ทำการสมรสกันอย่างถูกต้อง อาจทำให้เกิดปัญหาทางด้านอารมณ์และจิตใจของเด็กได้ เพราะ

- มารดาของเด็กนั้นถูกประณามว่ากระทำในสิ่งที่ผิด และเด็กเกิดมาจากการกระทำผิดของมารดา

- บิดาของเด็กไม่ยอมรับกำเนิดของเด็ก

- เด็กเกิดมาจากความไม่ตั้งใจแต่เป็นอารมณ์ชั่ววูบ ไม่เป็นที่ต้องการของบิดามารดา

เป็นเด็กที่ไม่มีใครต้องการ (unwanted child)

- เด็กที่เกิดนอกสมรสจะมีร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรงขึ้นอยู่กับการได้รับการตรวจครรภ์อย่างสม่ำเสมอจากการดูแลอย่างใกล้ชิดของแพทย์ เพราะมารดานอกสมรสนั้นอาจจะมีอายในการจะพบแพทย์ หรืออาจมีความรู้สึกอียากรกั่นแกล้งเด็กในท้องในฐานะที่ทำให้มารดาเกิดความอาย เด็กอาจจะเกิดมาด้วยความพิการได้

- ลูกนอกสมรสอาจจะกลายเป็นพลเมืองที่มีปัญหาทางสุขภาพจิตได้ ที่จริงลูกนอกสมรสไม่ควรได้รับการประณามจากสังคม ผู้ที่ควรจะถูกประณามคือบิดามารดาของเด็กเพราะจะเกิดมาด้วยความบริสุทธิ์และการประณามมารดานอกสมรสก็ควรจะเปลี่ยนเป็นให้ความเป็นธรรม และแก้ไขค่านิยมของสังคมที่ไม่ให้ความเป็นธรรมแก่เพศหญิงมากกว่า

2.2 การทำแท้งที่ผิดกฎหมาย (illegal abortion)

การทำแท้งเป็นทางเลือกอย่างหนึ่งของผู้ที่เป็นมารดานอกสมรสซึ่งจะตามมาด้วยปัญหาทางด้านอารมณ์และจิตใจของผู้หญิงที่ทำแท้ง รวมทั้งอันตรายจากการทำแท้งของผู้ที่ไม่ใช่แพทย์ ซึ่งอาจจะส่งผลให้หญิงนั้นไม่สามารถมีบุตรได้อีกในภายหลัง แต่ไม่ใช่ทุกคนที่สามารถจะรับบริการทำแท้งได้เนื่องจากสาเหตุหลายอย่าง เช่น ไม่มีเงินพอที่จะไปรับบริการ ไม่ทราบว่าจะไปรับบริการจากที่ใด จากสถิติของโรงพยาบาลต่างๆ ทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด มีจำนวนตัวเลขแสดงว่าผู้หญิงที่ไปทำแท้งจากหมอเถื่อนและเกิดอาการตกเลือดต้องเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลปีละหลายพันราย บางรายก็เสียชีวิตจึงน่าจะหาทางป้องกันปัญหาการทำแท้งที่ผิดกฎหมาย ซึ่งส่วนหนึ่งมาจากสาเหตุของการเป็นมารดานอกสมรสด้วย นักสังคมวิทยาได้อธิบายว่าการมีลูกนอกกฎหมายทำให้ผู้เป็นมารดาต้องหาทางทำแท้งเพราะเกรงสังคมจะปรารณาหรือยกลูกให้กับผู้อื่น ซึ่งขัดกับกฎธรรมชาติของผู้ที่เป็นแม่ที่จะต้องเลี้ยงดูลูก

2.3 การรับบุตรบุญธรรม (adoption)

เด็กที่ถูกนำไปเป็นบุตรบุญธรรมนั้นส่วนหนึ่งมาจากเด็กที่เกิดจากมารดานอกสมรส การรับบุตรบุญธรรม ผู้ที่ต้องการรับเด็กไปเลี้ยงจะต้องมีความเหมาะสมหลายอย่าง เช่น มีฐานะทางเศรษฐกิจดีพอที่จะเลี้ยงเด็กได้ ต้องมีวุฒิภาวะทางอารมณ์อย่างเพียงพอ คือ ไม่มีปัญหาทางด้านอารมณ์และจิตใจและคู่สมรสจะต้องมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันด้วย ฯลฯ ปัญหาที่จะเกิดขึ้นได้สำหรับการรับบุตรบุญธรรมคือ พ่อแม่บุญธรรมนั้นจะมีค่านิยมหรือทัศนคติต่อเด็กอย่างไรบ้าง ถ้ามีความคิดว่าเด็กนั้นเป็นผลมาจากความลำเอียงของผู้เป็นมารดา ถึงจะเลี้ยงให้ดีได้อย่างไรก็คงดีไปไม่ได้ เข้าทำนองคำโบราณว่า “ลูกไม่ยอมหลนไม่ไกลต้น” หรือเด็กอาจจะรักบิดามารดาผู้ให้กำเนิดมากกว่า ถ้าเด็กรู้ว่าตนเป็นเพียงพ่อแม่บุญธรรมเท่านั้น เด็กก็อาจจะเกิดปัญหาการปรับตัวเข้ากับพ่อแม่บุญธรรมไม่ได้ เกิดปัญหาทางด้านอารมณ์และจิตใจ จะกลายเป็นปมด้อยหรือเด็กที่มีปัญหาซึ่งไม่น่าจะเป็นหรือไม่น่าจะเกิดขึ้น ดังนั้นผู้ที่รับบุตรบุญธรรมควรพิจารณาถึงหลัก 3 ประการที่สำคัญ คือ

- ทางด้านเศรษฐกิจ มีกำลังจะเลี้ยงดูเด็กเพียงพอหรือไม่
- ทางด้านสังคมแบบแผนการเลี้ยงดูเด็ก การมีอคติหรือมีความเชื่อที่ผิดๆ ยังคงมีอยู่หรือไม่
- ทางด้านอารมณ์และจิตใจ มีความต้องการเด็กมากน้อยแค่ไหน จะสามารถปรับตัวให้เข้ากับเด็กได้หรือไม่

2.4 การให้บริการสวัสดิการสังคมจากรัฐบาล (social welfare)

รัฐต้องให้บริการแก้ปัญหาดังกล่าวอยู่มาก เช่น ปัญหามารดาและลูกนอกสมรส รัฐต้องจัดสถานสงเคราะห์ที่ให้บริการเลี้ยงเด็กที่ถูกทอดทิ้ง ต้องให้บริการแก่เด็กที่ทำผิดต้องถูกขัง ถูกภาคทัณฑ์ต่างเข้าไว้ในสถาบันกักกัน ฯลฯ สิ่งเหล่านี้ไม่ควรจะเป็นภาระแก่รัฐบาลมากนักถ้าทุกคนช่วยกันป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้น รัฐบาลจะได้ใช้งบประมาณไปสำหรับการบริการด้านอื่นๆ ซึ่งจำเป็นมากกว่าการจัดสร้างสถานสงเคราะห์หรือสถานกักกันต่างๆ ซึ่งเป็นการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุ แต่จำเป็นต้องมีไว้ การแก้ปัญหาที่ต้นเหตุคือ การจัดบริการให้กับครอบครัว ชุมชน เช่น บริการให้คำปรึกษาต่างๆ กิจกรรมสำหรับเยาวชนและเด็ก การสอนเพศศึกษา การให้บริการเรื่องการวางแผนครอบครัว การคุมกำเนิด ฯลฯ เหล่านี้จะเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาครอบครัวที่จะส่งผลให้กับปัญหาสังคมลดน้อยลง

2.5 คุณภาพชีวิตของประชากร

สภาวะการเป็นมารดานอกสมรสชี้ให้เห็นถึงปัญหาคุณภาพชีวิตของประชากรในสังคมที่ยังมีความไม่มั่นคงปลอดภัยในความเป็นเพศหญิง ชีวิตความเป็นอยู่ยังไม่ได้มาตรฐาน เมื่อพิจารณาลูกนอกสมรสก็จะพบว่าเด็กมีชีวิตที่ขาดคุณภาพตั้งแต่ก่อนเกิด เพราะคุณภาพชีวิตของคนเรานั้น

เริ่มตั้งแต่เมื่อบิดามารดาสมรสกัน เมื่อตั้งครรภ์ มารดาก็ได้รับการดูแลอย่างดีจากสูตินรีแพทย์ เด็กได้รับความรักและการเลี้ยงดูที่ถูกต้อง แต่ลูกนอกสมรสจะไม่มีบิดาที่ถูกต้องตามกฎหมาย เมื่ออยู่ในครรภ์มารดาอาจไม่ได้รับการดูแลครรภ์ที่ดี ภาวะโภชนาการไม่ถูกต้อง เมื่อคลอดอาจมีความพิการติดตัวมา อาจถูกทอดทิ้งเป็นเด็กกำพร้า อาจถูกทารุณทุบตี ฯลฯ คุณภาพชีวิตนั้นต่ำมาตั้งแต่เกิด สังคมเราก็จะได้สมาชิกที่เกิดขึ้นเป็นบุคคลที่มีปัญหาทางกายและจิตได้ สมาชิกอาจเป็นผู้พิการทุพพลภาพ เป็นอาชญากร หรือสามารถจะดำรงชีวิตปกติได้ แต่เป็นบุคคลที่ไม่สามารถสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นได้ดี เมื่อมีครอบครัวก็อาจทำหน้าที่ของการเป็นคู่สมรสและการเป็นบิดามารดาได้ไม่มั่นคง และก็จะสร้างสมาชิกใหม่ที่มีปัญหาต่อไป ซึ่งจะเป็นภาระของสังคมต่อไปไม่สิ้นสุด

จะเห็นได้ว่าปัญหามารดานอกสมรส หรือการมีสภาวะเป็นมารดานอกสมรสจะก่อให้เกิดปัญหาไม่เฉพาะแต่มารดานอกสมรสหรือชายหญิงคู่กรณีเท่านั้น แต่จะมีผลกระทบกระเทือนไปถึงผู้ที่อยู่ในแวดวงใกล้ชิดกับชายหญิงคู่นั้นด้วย เช่น ลูก บิดา มารดาของชายหญิงนั้น และจะส่งผลกระทบต่อไปถึงสังคมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทางออกทางหนึ่งคือการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาแก่คนในสังคม ยกเลิกค่านิยมที่แสดงความเอาเปรียบของเพศชายต่อเพศหญิง ให้บริการเรื่องการวางแผนครอบครัวอย่างทั่วถึง เหล่านี้ อาจจะเป็นทางหนึ่งในการป้องกันปัญหามารดานอกสมรสให้มีจำนวนน้อยที่สุดและเพื่อความผาสุกของคนส่วนรวมในสังคม

การร่วมเพศในวัยรุ่นและปัจจัยที่ทำให้มีการร่วมเพศในวัยรุ่น

การร่วมเพศในวัยรุ่น (อนเนก อารีพรอค, 2548 : 259-261)

ทั่วโลกสตรีจะแต่งงานในช่วงอายุต่างๆ กันไป สตรีในประเทศที่พัฒนาแล้วจะแต่งงานช้า ส่วนสตรีในประเทศที่กำลังพัฒนาจะแต่งงานเร็ว ส่วนใหญ่ก่อนอายุ 20 ปี ในกลุ่มที่แต่งงานช้าก็มักจะมีการร่วมเพศก่อนแต่งงาน ดังนั้นอาจจะกล่าวได้ว่าวัยรุ่นส่วนใหญ่มีประสบการณ์การร่วมเพศ

ในประเทศไทย จากการศึกษาหลายๆ แห่ง ทั้งในเขตเมืองและเขตชนบท วัยรุ่นที่อยู่ในระบบโรงเรียนและไม่ได้เรียน มีประสบการณ์การร่วมเพศก่อนแต่งงานร้อยละ 2 – 75 แตกต่างกันตามอายุและกลุ่มตัวอย่าง วัยรุ่นชายจะมีประสบการณ์การร่วมเพศมากกว่าวัยรุ่นหญิง วัยรุ่นชายจะร่วมเพศกับโสเภณีหรือหญิงบริการเป็นส่วนใหญ่ ส่วนวัยรุ่นหญิงจะร่วมเพศกับคู่รัก หรือเพื่อนชายเป็นส่วนใหญ่ ความรู้เกี่ยวกับการเสี่ยงต่อการตั้งครรภ์ในกลุ่มวัยรุ่นชายมีน้อยกว่าวัยรุ่นหญิง และทั้งสองกลุ่มนี้ก็มีความรู้ถูกต้องน้อย จากการศึกษาเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของผลกระทบ เนื่องจากการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น เช่นวัยรุ่นชาย ความตระหนักถึงการแพร่กระจายของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์แล้วยังมีโอกาสเสี่ยงต่อการตั้งครรภ์อีกด้วย เช่น โรคเอดส์ และซิฟิลิส เป็นต้น สำหรับวัยรุ่นหญิงนอกจากจะเกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์แล้วยังมีโอกาสเสี่ยงต่อ

การตั้งครรภอีกด้วย ดังนั้นจึงความให้ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการคุมกำเนิดแก่วัยรุ่น ความกลัวที่ว่าทำให้ให้ความรู้เรื่องการคุมกำเนิดแก่วัยรุ่นและส่งผลให้วัยรุ่นมีการร่วมเพศมากขึ้น นั้นยังไม่สามารถสรุปได้ชัดเจน จากการศึกษาหลาย ๆ แห่งก็พบเหมือน ๆ กันว่าวัยรุ่นเหล่านี้มีการร่วมเพศก่อนที่จะได้รับความรู้ทางด้านเพศศึกษาและก่อนที่จะได้รับบริการคุมกำเนิด ดังนั้นการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา รวมทั้งให้บริการคุมกำเนิดจะเป็นการลดอัตราการตั้งครรภและการทำแท้งในวัยรุ่น

สำนักวิจัยเอแบคโพลล์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ เผยผลสำรวจภาคสนาม เรื่อง “ประสบการณ์และทัศนคติของวัยรุ่นต่อปัญหาพฤติกรรมทางเพศในปัจจุบัน กรณีศึกษาตัวอย่างเยาวชนที่อายุระหว่าง 15 – 25 ปี ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล” ซึ่งดำเนินโครงการสำรวจในเดือนตุลาคม 2547 จำนวนทั้งสิ้น 1,627 ตัวอย่าง ระดับความคลาดเคลื่อน +/- ร้อยละ 3

ผลสำรวจพบว่าตัวอย่างส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 61.7 มีประสบการณ์ด้านการมีแฟน / คนรัก โดยร้อยละ 37.5 เคยมีแฟน / คนรักมากกว่า 1 คน ประเด็นที่น่าสนใจคือตัวอย่างถึงร้อยละ 11.2 มีแฟน / คนรักมากกว่า 4 คน (5 คนขึ้นไป) เมื่อสอบถามความคิดเห็น เกี่ยวกับการยอมรับพฤติกรรมเชิงชู้สาวต่างๆ เริ่มจากการจับมือถือแขน จนถึงขั้นมีเพศสัมพันธ์ พบว่า ตัวอย่างที่สำรวจให้การยอมรับจับมือถือแขน การควงแขน และการโอบไหล่หรือเอวกับแฟน / คนรัก และเพื่อนอย่างชัดเจน ส่วนผู้ที่เพิ่งรู้จักตามสถานที่ต่างๆ เช่น ผับ เชน และห้างสรรพสินค้า พบว่าประมาณครึ่งหนึ่งคือร้อยละ 52.9 ให้การยอมรับการจับมือ ขณะที่ร้อยละ 40.2 ยอมรับการควงแขน

เมื่อพิจารณาพฤติกรรมตั้งแต่ระดับการกอดจูบ ไปจนถึงมีเพศสัมพันธ์ ตัวอย่างจำนวนไม่น้อยมีทัศนคติยอมรับการกอดจูบ การลูบคลำ / สัมผัสของสงวน และการมีเพศสัมพันธ์กับแฟนหรือคนรัก โดยคิดเป็นร้อยละ 29.0 32.4 และร้อยละ 46.9 ตามลำดับ ที่น่าสนใจอย่างยิ่งคือร้อยละ 13.9 ระบุว่ายอมรับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์กับผู้ที่เพิ่งรู้จักตามสถานที่ต่างๆ คือ ผับ เชน และห้างสรรพสินค้า สำหรับความเห็นเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ในลักษณะต่างๆ พบว่า ตัวอย่างถึงร้อยละ 17.6 ระบุว่ายอมรับได้กับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์กับกิ๊ก / คนอื่น (ในขณะที่มีแฟน / คนรัก) ขณะที่ร้อยละ 4.7 ระบุว่ายอมรับได้กับความสัมพันธ์แบบแลกเปลี่ยนคู่นอน

ผลการสำรวจยังพบว่าตัวอย่างร้อยละ 42.4 เคยมีประสบการณ์ด้านเพศสัมพันธ์ โดยกลุ่มดังกล่าวถึงร้อยละ 60.8 เคยมีเพศสัมพันธ์มากกว่า 1 คน และเพศชายมีแนวโน้มมีเพศสัมพันธ์กับคนจำนวนมากกว่าเพศหญิง ส่วนการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก ส่วนใหญ่คือร้อยละ 83.6 ระบุว่ามิแฟน / คนรักทอดทิ้ง รองลงมาร้อยละ 23.7 ถูกใช้ความรุนแรงอันเนื่องมาจากความหึงหวง และร้อยละ 16.1 ประสบปัญหาการตั้งครรภที่ไม่พึงประสงค์ เมื่อสอบถามต่อไปผู้ที่ปรึกษาเมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องทางเพศ ร้อยละ 61.2 ปรึกษาเพื่อน ร้อยละ 48.9 ปรึกษาแฟน / คนรัก ขณะที่ร้อยละ 28.0 ปรึกษาพ่อ / แม่

ผลสำรวจล่าสุดนี้ทำให้เห็นพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นไทยในเขตนครหลวง แม้จะไม่ใช้การศึกษาระดับประเทศแต่ก็สะท้อนถึงสถานการณ์ที่น่าห่วงใยหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นทัศนคติของวัยรุ่นที่ดูเหมือนจะเปิดกว้างมากยิ่งขึ้นสำหรับพฤติกรรมทางเพศ การเข้าสู่กระบวนการของข้อมูลข่าวสารทางเพศซึ่งมีอยู่อย่างหลากหลาย ช่องทางการหาที่ปรึกษาเมื่อเกิดปัญหาที่ห่างไกลจากผู้ใหญ่หรือผู้มีประสบการณ์ ที่น่าสนใจคือแนวโน้มการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร รวมถึงจำนวนผู้ที่มีเพศสัมพันธ์ด้วย สถานการณ์ต่างๆ เหล่านี้เป็นสิ่งที่สังคมโดยรวมตั้งแต่ระดับครอบครัว สถาบันการศึกษา ฯลฯ ต้องช่วยกันแสวงหาแนวทางป้องกัน แก้ไขทั้งในระยะสั้น ระยะกลางและระยะยาว (อเนก อารีพรค, 2548 : 259-261)

“นักศึกษาราชภัฏ ตรีเช็ทซ์ แพร์เอคส์ด้วย” เป็นผลจากการวิจัยสังคมสถาบันราชภัฏ ในเรื่องเจตคติและการปฏิบัติตนเกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในกรุงเทพมหานคร โดยคณะกรรมการสถาบันราชภัฏพระนคร ได้ทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 จากสถาบันราชภัฏในกรุงเทพฯ อายุระหว่าง 18 – 24 ปี จำนวน 240 คน พบนักศึกษาคิดเอดส์จำนวนมาก เพราะมีพฤติกรรมด้านเพศสัมพันธ์ที่มีอัตราเสี่ยงสูง มีค่านิยมใช้ชีวิตแบบเสรี ตรีเช็ทซ์ รักสนุก ชอบเช่าหอพักอยู่กินร่วมกันเป็นคู่เว็บบ้างชอบเปลี่ยนคู่นอนไปเรื่อยๆ ที่สำคัญมีการขายบริการทางเพศทั้งหญิงและชาย ซึ่งมีสาเหตุมาจากค่านิยมที่พุ่งเพื่อต้องการ โทรศัพท์มือถือ ข้าวของเครื่องใช้ เสื้อผ้า กระเป๋าถือยี่ห้อต่างๆ ในรายละเอียดระบุว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ผ่านการมีเพศสัมพันธ์เกือบ 100% มีพฤติกรรมทางเพศสัมพันธ์ที่เต็มไปด้วยความเสี่ยง ไม่ปลอดภัย นิยมเช่าหอพักทดลองใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันเฉกเช่นคู่เว็บบ้าง ส่วนใหญ่เป็นเด็กต่างจังหวัด มีอิสระในการใช้ชีวิตสูง มีเพศสัมพันธ์โดยไม่ใช้ถุงยาง เพราะคิดไม่ถึงว่าแฟนหรือเพื่อนนักศึกษาสถาบันเดียวกันจะมีเชื้อเอดส์ และถึงแม้จะมีแฟนอยู่แล้ว แต่ก็ยังนิยมเปลี่ยนคู่นอนไปเรื่อยๆ ไม่มีแฟนคนเดียวทั้งนี้ทั้งนักศึกษาชายและหญิงโดยไม่คิดว่าเป็นเรื่องผิด และในระหว่างการทำวิจัยนี้มีนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างเสียชีวิต 2 ราย เป็นชาย 1 ราย หญิง 1 ราย จากการติดเชื้อเอดส์ (โอบุช วาริรักษ์ และอุษา จารุสวัสดิ์, 2545 : 115)

ปัจจัยที่ทำให้มีการร่วมเพศในวัยรุ่น

อาจจะรวบรวมได้อย่างน้อย 7 ประการดังนี้ (อเนก อารีพรค, 2548 : 262-263)

1. อายุที่เริ่มมีระดูลดลง และอายุแรกสมรสสูงขึ้น

จากสถิติทั่วโลกพบว่าอายุที่เริ่มมีระดูของเด็ก และวัยรุ่นหญิงลดลงเรื่อยๆ และสัมพันธ์กับการได้รับสารอาหารพวกโปรตีน

มีการศึกษาในเด็กไทยพบว่า ช่วง พ.ศ. 2506 – 2507 อายุเฉลี่ยเมื่อเริ่มมีระดูเท่ากับ 13.6 ปี ต่อมา พ.ศ. 2518 – 2519 พบว่าลดลงเหลือ 12.7 ปี และใน พ.ศ. 2540 ลดลงเหลือ 12.3 ปี เมื่อเข้าสู่วัยมีระดูร่างกายผลิตฮอร์โมนเพศ ทำให้เกิดความรู้สึกทางเพศ และมีความต้องการทางเพศ แต่

วัยรุ่นยังไม่มีความพร้อมของวุฒิภาวะทางความคิด อารมณ์ และการตัดสินใจ คือ โตแต่ตัว แต่ใจยังเป็นเด็ก ขณะเดียวกันอายุแรกสมรสก็สูงขึ้น ช่วงตั้งแต่เข้าสู่วัยมีระดูจนกระทั่งแต่งงานก็ยาวนานหรือห่างมากขึ้น

2. อยู่ในระบบการศึกษานานขึ้น

ในสมัยก่อนและในสังคมเกษตรกรรมเด็กหรือวัยรุ่น อาจจะเรียนจบเพียงชั้นประถมศึกษาหรือมัธยมศึกษาตอนต้น และออกมาทำงาน ซึ่งก็จะแต่งงานเร็ว แต่ในปัจจุบันวัยรุ่นและเยาวชนอยู่ในระบบการศึกษามากขึ้น และอยู่นานขึ้น จนจบมหาวิทยาลัย หรือเรียนต่อจนถึงปริญญาโท ปริญญาเอก โดยที่ยังไม่ได้แต่งงาน แต่ความรู้สึกทางเพศและความต้องการทางเพศก็มีอยู่ ตั้งแต่เริ่มเข้าสู่วัยเจริญพันธุ์

3. สื่อทางอิเล็กทรอนิกส์

ความก้าวหน้าในระบบสารสนเทศเทคโนโลยี ทำให้มีการพัฒนาอินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ เว็บไซต์แคมรา วิดีโอ วีซีดี ฯลฯ สิ่งต่างๆ เหล่านี้มีประโยชน์หลายๆ ด้าน แต่ก็สิ่งที่ไม่เหมาะสมกับวัยรุ่นอยู่มากเช่นเดียวกัน โดยมีการนำเสนอเรื่องเพศมากขึ้น วัยรุ่นมีโอกาสได้เห็นและสัมผัสสื่อกระตุ้นเพศสัมพันธ์ เหล่านี้มากขึ้น วัยรุ่นที่ใช้ Internet อาจจะได้รับคำคุกคามทางเพศหรือการล่วงละเมิดล่วงเกินทางเพศ (sexual harassment) ซึ่งอาจจะได้รับทางอิเล็กทรอนิกส์เมลล์ (E – mail) และระหว่างการสนทนา (chat)

4. สื่อสิ่งพิมพ์และโฆษณา

นิตยสารต่างๆ รวมทั้งหนังสือพิมพ์รายวันบางฉบับ จะมีภาพนางแบบ หรือดารานักแสดง นุ่งน้อย ห่มน้อย อวดเรือนร่าง เน้นการกระตุ้นอารมณ์เพศของวัยรุ่น สื่อโฆษณาหลายๆ ชิ้นก็มีลักษณะเช่นเดียวกัน เช่น การโฆษณาบัตรเครดิต ขายนานาฬิกา ครีมบำรุงผิว เครื่องสำอาง ซึ่งโชว์เรือนร่างของผู้หญิงออกมาเต็มๆ

รายการโทรทัศน์บางส่วนมีการแสดงออกเรื่องเพศที่แฝงมาในภาพยนตร์ ละคร รายการเพลง (มิวสิควิดีโอ) ฯลฯ ซึ่งส่งผลกระทบต่อการแสดงออกและพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นมาก

สำนักวิจัยเอแบคโพลล์ รายงานในเดือนตุลาคม 2547 ในเรื่อง “ปัจจัยที่มีส่วนส่งเสริม / กระตุ้นให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม (เช่นการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร / สัมพันธ์ทางเพศ)” นั้นพบว่าร้อยละ 70.8 ระบุว่าวีซีดี / ดีวีดีหนังลามกหาซื้อได้ง่าย รองลงมาร้อยละ 62.3 ระบุถึงการลงรูป / ภาพโป๊ (นุ่งน้อยห่มน้อย / ชุดว่ายน้ำ ฯลฯ) ของสื่อสาธารณะต่างๆ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร ฯลฯ และร้อยละ 59.0 ระบุว่าเว็บไซต์ลามก นอกจากนี้ยังมีการระบุถึงปัจจัยที่น่าพิจารณาอีกหลายประการ อาทิ หนังสือ / ละครทีวี ที่นำเสนอภาพการนุ่งน้อยห่มน้อยหรือเนื้อหาการมีเพศสัมพันธ์ ความห่างไกลวัฒนธรรม และประเพณีอันดีงามของไทย และไม่มีที่ / แหล่งให้คำปรึกษาเมื่อเกิดปัญหาเรื่องเพศ

5. สภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย

มีการเพิ่มของสถานเริงรมย์ และสิ่งบันเทิงต่างๆ เป็นสาเหตุที่ทำให้วัยรุ่นมีโอกาสหาทางออกทางเพศหรือมีกิจกรรมทางเพศมากขึ้น ซึ่งจะเป็นแรงเสริมให้เกิดมีการร่วมเพศก่อนวัยหรือเวลาอันควร

6. โอกาสใกล้ชิดระหว่างสองเพศ

วัยรุ่นมีโอกาสใกล้ชิดกันมากขึ้น มีการรวมกลุ่มกับเพื่อนทั้งเพศเดียวกันและเพื่อนต่างเพศ แรงผลักดันจากเพื่อน เช่น เพื่อนก็มีแฟนกัน การมีการร่วมเพศถือว่าเป็นเรื่องปกติในกลุ่มเพื่อน แรงกดดัน ทำทนายจากเพื่อน และอาจจะมีการใช้แอลกอฮอล์ และสารเสพติด ทำให้เพิ่มโอกาสร่วมเพศมากขึ้น วัยรุ่นที่เรียนในชั้นมัธยมปลาย อุดมศึกษา รวมทั้งวัยรุ่น โสัดที่ทำงานแล้วอาจจะเช่าหอพัก หรือคอนโดมิเนียมอยู่กันเอง ใกล้สถานศึกษา หรือสถานประกอบการ โดยที่พ่อแม่ผู้ปกครองมิได้อยู่ด้วย ก็มีโอกาสอยู่กันเองสองต่อสองมากขึ้น

7. มีสิทธิโดยไม่มี (ไม่รู้) หน้าที่

เมื่อสวนดุสิตโพลถาม “เยาวชนไทย” ว่าการแสดงความรักในที่มิดชิด และเป็นส่วนตัวของคนก็เป็นแฟนกัน หรือคนรักกันสามารถกระทำได้หรือไม่? “เยาวชนไทย” 92.81% ตอบว่าสามารถทำได้เพราะเป็นที่มิดชิด เป็นเรื่องสิทธิส่วนบุคคล สังคมจะได้ไม่ประณาม ถึงเวลาที่สมควรแล้ว ฯลฯ แสดงให้เห็นถึงแนวคิดของวัยรุ่นและเยาวชนไทย ที่มักจะมองอะไรเพียงด้านเดียว โดยไม่ได้นึกถึงวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีและความเหมาะสม

จากปัจจัยต่าง ๆ ที่กล่าวมานี้ รวมทั้งอาจจะมีปัจจัยอื่นๆ อีกหลายอย่าง มีส่วนส่งเสริมสนับสนุนและเอื้ออำนวยให้วัยรุ่นมีการร่วมเพศก่อนวัยอันควร หรือก่อนแต่งงาน

5. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศ

สถาบันทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อเรื่องเพศ มีดังนี้ (นงลักษณ์ เอมประดิษฐ์ และคณะ, 2546 : 18-27)

คำว่า “อิทธิพล” ในที่นี้หมายถึง ความสามารถในการให้ความรู้ความเข้าใจในรูปแบบทางเพศแก่บุคคลทั่วไป โดยเฉพาะแก่เด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นทั้งการให้ในทางลบหรือทางบวก ทางตรงหรือทางอ้อม

สถาบันทางสังคมเหล่านั้น ได้แก่ ครอบครัว โรงเรียน ชุมชน สถาบันทางสังคม การเมือง การปกครอง สถาบันเศรษฐกิจ สื่อมวลชน แต่ละสถาบันทางสังคมมีอิทธิพลต่อเรื่องเพศ โดยเฉพาะต่อกลุ่มเด็กและเยาวชน

1. สถาบันครอบครัว

ครอบครัวเป็นสถาบันแห่งแรกของมนุษย์ บิดามารดาเป็นบุคคลแรกที่อยู่ใกล้ชิด และอบรมสั่งสอนให้ความรู้แก่บุตร ครอบครัวที่อบอุ่น มีความผูกพันระหว่างบิดามารดาและบุตร ในทิศทางของความเป็นประชาธิปไตย เหมาะสมกับยุคสมัย เต็มไปด้วยความเข้าใจซึ่งกันและกันในครอบครัว บุตรย่อมมีความรู้สึกรักครอบครัว รักบิดามารดา และยังอาจแบ่งปันความรักความเข้าใจสู่คนอื่นๆ นอกจากครอบครัวอีกด้วย

แต่ในความเป็นจริงของสังคม ชีวิตครอบครัวไม่ราบรื่นสมหวังไปทั้งหมด น้อยครอบครัวในยุคปัจจุบันที่จะมีความสุขขึ้นทุกคืนวัน แต่อาจมีความสุขบ้างคละเล้ากันไป สามภรรยา อาจมีข้อขัดแย้งกันบ้าง บางคู่สมรสถึงกับกล่าวว่าครอบครัวที่มีข้อขัดข้องเล็กๆ น้อยๆ กลับทำให้ชีวิตมีรสชาติมากกว่าครอบครัวที่ราบเรียบ และยังรู้จักการแก้ไขปัญหาาร่วมกันของคู่สมรสด้วยแล้ว กลับยิ่งเพิ่มความผูกพันลึกซึ้งระหว่างชีวิตคู่มากขึ้น

ฉะนั้นการมองครอบครัวจึงมีความแตกต่างกันในสายตาของคนทั่วไปและของคู่สมรสเอง บ้างก็ว่าชีวิตครอบครัวเป็นชีวิตที่หวานชื่น น่ารัก ละเอียดย่อน นุ่มนวล บ้างก็กลับมองว่าชีวิตครอบครัวเปรียบเสมือนเวทีของการต่อสู้หรือสมรภูมิ หาใช่หนทางที่ประดับด้วยกลีบกุหลาบเสมอไปคู่สมรสโดยเกณฑ์เฉลี่ยจะไม่มีชีวิตคู่ที่สุขสดชื่นทุกคืนวัน และก็จะไม่มีความสุขระทมโดยตลอด หากชีวิตคู่มักจะมีความสุขความทุกข์ที่คลุกเคล้าผสมกลมกลืนไปด้วยกัน

อย่างไรก็ตาม หากจะมีคู่สมรสใจจะตัดตัวเองออกพันวัฒนธรรมประเพณี ตลอดจนกฎเกณฑ์สังคมไปได้โดยสิ้นเชิง ในประเทศไทย คู่สมรสก็จะมีวัฒนธรรมไทย กฎเกณฑ์ไทยๆ ครอบงำอยู่ และกฎเกณฑ์นี้รวมถึงการปฏิบัติตนทางเพศของคู่สมรสด้วย และต่อมาอาจกลายเป็นรูปแบบปฏิบัติของบุตรหลานในครอบครัวเดียวกัน หรืออาจกล่าวได้ว่าแต่ละครอบครัวแม้จะมีความแตกต่างกันอยู่บ้างแต่รูปแบบปฏิบัติทางเพศก็ยังไม่อาจก้าวไกลจากวัฒนธรรมประเพณีไทย หรือกฎเกณฑ์ของสังคมไทยไปได้ เช่น ครอบครัวไทยในอดีต การแสดงความรักใคร่กันเพียงแม่จับมือถือแขนต่อหน้าคนอื่นก็ถือเป็นการไม่สมควร แต่ในยุคต่อมาการจับมือถือแขน การกอดสัมผัสร่างกายภายนอกแสดงความเป็นสนิทสนมระหว่างคู่สามีในครอบครัวไทยในเขตเมืองกลายเป็นเรื่องธรรมดา ส่วนหนึ่งเพราะการเลียนแบบอย่างสังคมตะวันตก ทำให้กฎเกณฑ์ทางสังคมไทยปรับเปลี่ยนตามไปบ้างขณะนี้การพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเรื่อง “เพศ” ระหว่างสามีภรรยาคนไทยกำลังจะเป็นเรื่องปกติธรรมดาของชีวิตการครองเรือน

1.1 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับอิทธิพลทางครอบครัวต่ออบทบาททางเพศของเด็ก

ไม่มีข้อห้ามสำหรับพ่อแม่ผู้ปกครองในการให้ความรู้เรื่องเพศที่ถูกต้องแก่เด็ก และในส่วนพ่อแม่ควรมีความรู้ความเข้าใจให้ต้องแท้ด้วย เนื่องจากพ่อแม่คือครูคนแรกของลูกที่

จะให้รูปแบบบุคลิกภาพ ทั้งความประพฤติ ท่าที อารมณ์ รวมถึงการให้รูปแบบทางเพศแก่ลูก มีหลายแนวคิดและทฤษฎีที่ชี้ให้เห็นว่า ครอบครัวมีอิทธิพลต่อเรื่องเพศของเด็กในครอบครัว เช่น

1.1.1 ทฤษฎีการเรียนรู้ (Learning Theory) พาฟลอฟ (Pavlov) ได้ศึกษาในปี ค.ศ. 1960 โดยทดลองศึกษากับสุนัข พบว่า สุนัขจะนำลายไหลเมื่อได้ยินเสียงสั่นกระดิ่งเมื่อถึงเวลาให้อาหารมากกว่าเห็นตัวอาหาร เมื่อนำมาศึกษากับเรื่องพฤติกรรมทางเพศจะพบว่า สิ่งหนึ่งที่ได้จากการเรียนรู้ก็คือความสามารถถ่ายทอดวัฒนธรรมถึงกันได้ไม่ว่าบุคคลนั้นจะเป็นเพศชายหรือเพศหญิง การเรียนรู้จะเริ่มต้นเมื่อพ้นจากครรภ์มารดาระยะหนึ่งและจะเริ่มพัฒนาการเรียนรู้มากขึ้นตามวัยที่สูงขึ้นเรื่อยๆ โดยจะมีเงื่อนไขบางอย่างเกิดขึ้น เช่น กรแยกบุคคลไปตามเพศ อาทิ เพศชายจะห้าวหาญก้าวร้าวกว่าเพศหญิง หรือการแต่งกายชายหญิงก็จะมีแตกต่างกันเหล่านี้ ในเบื้องต้นเด็กจะเรียนรู้จากครอบครัวช่วงวัย 2 ปีขึ้นไปจนถึง 6 – 7 ปี เป็นวัยที่เริ่มสนใจทางเพศ เช่น สนใจอวัยวะเพศของตนเองและคนอื่น อาจถามว่าอวัยวะเพศของเขาเหมือนพ่อหรือเหมือนแม่ ทำไมอวัยวะเพศของเขาจึงไม่เหมือนของพ่อหรือของแม่ หรือเด็กบางคนถามว่าน้องออกมาจากส่วนไหนของแม่ เหล่านี้เป็นความสนใจทางเพศของเด็กอันเป็นธรรมชาติของการใคร่รู้ พ่อแม่ต้องเข้าใจและพยายามให้คำอธิบายตามความเหมาะสมแก่วัย ไม่มีการบิดเบือน เพราะอาจทำให้เด็กเข้าใจเรื่องเพศผิดๆ จนถึงวัยรุ่นหรือวัยผู้ใหญ่ นักจิตวิเคราะห์เริ่มแต่ ฟรอยด์ (Freud) เชื่อว่าเด็กอายุ 2 – 6 – 7 ปี สนใจสิ่งรอบตัวมากขึ้น โดยเฉพาะสิ่งใกล้ชิด ซึ่งก็คือพ่อแม่ คนในครอบครัว และจะจดจำได้แม่นยำ ด้วยเหตุนี้พ่อแม่จึงควรให้ความใส่ใจแก่บุตรในวัยต้นนี้อย่างมากไม่ด้อยกว่าวัยรุ่น ไม่เพียงเฉพาะความปลอดภัยทางกายเท่านั้น หากแต่สภาพจิตใจ อารมณ์ ความรู้สึกนึกคิดของเด็กก็ควรระมัดระวังใส่ใจให้มากเช่นกัน

1.1.2 ทฤษฎีการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกัน (Differential Socialization Theory) ทฤษฎีนี้เสนอว่า วัฒนธรรม (culture) เป็นแรงบังคับอย่างสำคัญต่อรูปแบบทางเพศของเด็ก วัฒนธรรมในเบื้องต้นที่เด็กได้รับคือวัฒนธรรมของครอบครัวที่เด็กได้รับประสบการณ์มา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง วัฒนธรรมการอบรมเลี้ยงดูเด็กของบิดามารดาและวัฒนธรรมการแสดงออกทางเพศ บทบาททางเพศของเด็กนั้น บิดามารดาเป็นผู้ถ่ายทอดสู่บุตรจะ โดยเจตนาหรือไม่เจตนาก็ตาม กล่าวคือ เด็กชายจะถูกเลี้ยงดูแบบให้อิสระเสรีมากกว่าเด็กผู้หญิง ยิ่งเติบโตเด็กชายจะยังมีอิสระเสรีมากขึ้น และเมื่อถึงวัยเป็นผู้ใหญ่หรือวัยหนุ่มสาวจะเห็นความแตกต่างในการแสดงออกทางเพศของชายและหญิงอย่างชัดเจน

ทฤษฎีการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกันนี้เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการเรียนรู้อยู่มาก หากแต่ทฤษฎีการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกันไม่เน้นการทดลองอย่างมีเงื่อนไข หากเจาะลึกลงไปไปที่การเลี้ยงดูของครอบครัว รวมทั้งสภาพแวดล้อมทางสังคมอื่นๆ ที่อาจจะมามีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของเด็ก ในระยะแรกการเลี้ยงดูเด็กทารกของบิดามารดาจะยังไม่เห็นความแตกต่างในการแสดงออกของเด็ก

จนเข้าสู่ระบบ โรงเรียนแล้วเด็กจะมีปฏิกริยาต่อครอบครัวทั้งทางบวกและทางลบ เช่น เด็กอาจเกิดความคิดว่าบิดามารดารักใคร่ตัวเด็กเพียงใด เป็นต้น การโต้เถียงก้าวร้าวต่อบิดามารดาที่ดี หรือการเชื่อฟังเคารพรักบิดามารดาที่ดี ไม่ใช่เกิดเพราะสัญชาตญาณแต่อย่างใด หากเพราะการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาหรือครอบครัวเป็นสำคัญ

ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูลูก

1.1.2.1 แบบเผด็จการหรือแบบอิตาเลียน (Authoritarian) คือ พ่อแม่ใช้อำนาจเผด็จการเลี้ยงดู แบบนี้เห็นว่าการเชื่อฟังสำคัญที่สุด พ่อแม่คาดหวังให้ลูกทำตามคำสั่ง (จรรยา สุวรรณทัต และคณะ, 2544 : 59) พ่อแม่เป็นผู้ตั้งจุดมุ่งหมายและกฎเกณฑ์ทุกอย่าง บุตรเป็นเพียงผู้ปฏิบัติตาม สัมพันธภาพระหว่างบิดามารดาและบุตรในครอบครัวที่มีบรรยากาศแบบนี้จะห่างเหินกัน บุตรจะรู้สึกขาดความอบอุ่นและมั่นคงปลอดภัย การปฏิบัติตามคำสั่งบิดามารดาเป็นประจำทำให้ขาดความริเริ่ม ไม่เชื่อมั่นในตนเอง ไม่เป็นตัวของตัวเอง ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น (งามพิศ สัตย์สงวน, 2545 : 49-50)

1.1.2.2 แบบประชาธิปไตย พ่อแม่คาดหวังให้ลูกปฏิบัติตามกฎหมายของบ้าน แต่ก็สนับสนุนให้เด็กแสดงความคิดเห็นด้วย พ่อแม่สั่งสอนวินัยให้กับลูก แต่ให้การลงโทษเมื่อไม่ฟังเหตุผล ในครอบครัวแบบนี้ (จรรยา สุวรรณทัต และคณะ, 2544 : 59) บิดามารดารับผิดชอบร่วมกันในการเลี้ยงดูบุตรและภาระอื่นของครอบครัว การตัดสินใจใด ๆ ในครอบครัวเกิดขึ้นจากการตกลงเห็นชอบของสมาชิกทุกคน บุตรมีโอกาสใช้ความสามารถได้อย่างเต็มที่ และรับผิดชอบในกิจการต่าง ๆ ของครอบครัว มีโอกาสหัดริเริ่ม และตัดสินใจจากเรื่องเล็กไปหาเรื่องใหญ่ และจะสร้างเป็นนิสัยต่อไป รู้จักคิดริเริ่ม กล้าแสดงความคิดเห็น มีความเชื่อมั่นในตนเอง ฟังตนเองได้ (งามพิศ สัตย์สงวน, 2545 : 49-50)

1.1.2.3 แบบปล่อยปละละเลย คือ ขอมตามใจลูกทุกอย่างไม่ค่อยดูแล ปล่อยให้เด็กทำทุกอย่างที่ตัวเองต้องการ พ่อแม่ประเภทนี้ ทำให้เด็กคือร้อน ไม่ยอมเชื่อฟังผู้ใหญ่ จึงมักประสบความขัดแย้งกันระหว่างพ่อแม่ ลูกอยู่เสมอ (ลักษณา สกฤตติเรศสิมา, 2542 : 77)

1.1.3 ทฤษฎีบทบาทจำลองและรูปแบบทางเพศ (Role Modeling and Sex Typing Theory) ทฤษฎีนี้เชื่อว่าความรู้ความเข้าใจทางเพศของคนเรานั้นจะถูกตั้งหรือไม่ได้ บิดามารดาเป็นผู้ให้จากมารดา และชายลอกเลียนแบบจากบิดา โดยเฉพาะชายจะมีความภาคภูมิใจกับเพศชายอย่างมาก จะไม่เต็มใจทำงานประดิษฐ์แบบหญิง และจะรู้สึกอับอายมากถ้าต้องไปทำงานหรือทำกิจกรรมที่ผู้หญิงควรจะทำมากกว่า อย่างไรก็ตาม ทฤษฎีนี้เชื่อว่ามารดามีอิทธิพลต่อบุตรมากกว่าบิดา ไม่ว่าจะป็นบุตรชายหรือหญิง เนื่องจากมารดามักจะใกล้ชิดกับบุตรมากกว่า

เด็กจะสร้างบทบาทจำลองโดยอัตโนมัติภายหลังจากได้เก็บความคิดและรูปแบบของบิดามารดาไว้แล้ว และเมื่อเด็กได้เรียนรู้เรื่องเพศของตนเองชัดเจนมากขึ้นแล้ว พฤติกรรมของเด็กจะ

แกร่งขึ้น เด็กจะสร้างรูปแบบทางเพศได้ตามที่ตนต้องการ แต่ทั้งบทบาทจำลองและรูปแบบทางเพศของเด็กยังไม่ถือว่าเป็นเอกลักษณ์ทางเพศ ปัญหาพฤติกรรมทางเพศของเยาวชนหรือผู้ใหญ่มักจะเป็นเพราะครอบครัวให้ความรู้หรือประสบการณ์ทางเพศไม่ถูกต้องเหมาะสม เช่น รักร่วมเพศ เกิดเพราะครอบครัวให้ความรู้หรือรูปแบบทางเพศผิดพลาด อาจทำให้ผู้ประสบการณ์เป็นรักร่วมเพศมากำหนดบทบาทจำลองทางเพศชายภายหลังก็ได้

จากผลการวิจัยของ แม็กโคบี (Maccoby) และ แจ็กลิน (Jackline) เมื่อปี ค.ศ. 1974 เกี่ยวกับบทบาทจำลองทางเพศของเยาวชน สรุปได้ว่า การแสดงออกทางเพศหรือบทบาททางเพศที่มีผลต่อการพัฒนารูปแบบพฤติกรรมทางเพศ จะเป็นสามัญสำนึกไปเสียแล้ว อาจพบได้บ่อยครั้งว่าเด็กมีข้อขัดข้องในรูปแบบทางเพศ ฉะนั้นเด็กอาจจะแสวงหารูปแบบทางเพศที่เขาพึงพอใจ และแสดงพฤติกรรมอย่างนั้นเป็นชั่วคราวหรือรับพฤติกรรมนั้นเป็นการถาวรเลยก็ได้

1.1.4 ทฤษฎีการเรียนรู้ด้วยประสบการณ์ของตนเอง (Cognitive Learning or Self Socialization Theory) ทฤษฎีนี้เป็นการแสดงให้เห็นบทบาททางเพศของเด็กที่เลียนแบบผู้อื่นที่อยู่ใกล้ชิด รวมทั้งจิตความสามารถในการพัฒนาจิตใจ อารมณ์ของตนเอง และการแสดงออกทางอารมณ์ต่อผู้อื่น โคห์ลเบิร์ก กล่าวว่า “พัฒนาการทางเพศของเด็กเกิดจากความรู้จักคิด ไตร่ตรอง (cognition) ของเด็ก โดยตรง มิใช่เพราะสภาพทางร่างกายหรือวัฒนธรรมที่มีผลต่อเด็ก ทว่าการรู้จักคิดของเด็กจะให้ความสำคัญกับเพศกำเนิดเดิมก่อน จากนั้นทัศนคติเกี่ยวกับบทบาททางเพศก็จะมี ความหมายอย่างยิ่งต่อความคิดไตร่ตรองของเด็ก รวมทั้งคำสั่งของสังคมที่กำหนดให้บุคคลกระทำหน้าที่เหมาะสมกับเพศ วัย และวัฒนธรรมของสังคมนั้นๆ”

1.1.5 ทฤษฎีรอยประทับหรือแบบพิมพ์ทางสังคม (Social Scripting Theory) ทฤษฎีนี้ได้แนวคิดมาจากทฤษฎีรอยประทับทางสังคม 2 ท่าน คือ วิลเลียม ไชมอน และจอห์น แกนญอน ได้กล่าวว่า พฤติกรรมทางเพศจะเป็นประสบการณ์หรือรอยประทับความรู้สึกของเด็กได้ก็เมื่อเด็กได้เรียนรู้และเข้าใจในเรื่องนี้อย่างชัดเจนจนสามารถนำไปเป็นตัวแบบในการกระทำหน้าที่ตามบทบาททางเพศของเขาได้ ความจริงแล้วบทบาททางเพศมีมาก่อนจะได้รับประสบการณ์หรือการเรียนรู้ โดยบทบาททางเพศเดิมเป็นบทบาทที่เด็กกระทำไปโดยสัญชาตญาณหรืออัตโนมัติ

ในแต่ละช่วงวัยตั้งแต่วัยทารกจนถึงวัยรุ่นหรือวัยแรกรุ่น เด็กได้เรียนรู้และมีพัฒนาการตามวัยมาโดยลำดับ เขาจะรู้จักสังเกตด้วยตนเองว่าเมื่อถึงวัยหนุ่มสาว เขาได้ใช้ประโยชน์จากความสามารถทางเพศที่เขามีอยู่เหมาะสมกับสภาพร่างกายอย่างไรบ้าง การสังเกตตัวเองนั้นเป็นการพัฒนารูปแบบทางเพศที่เกิดจากการเรียนรู้ด้วยตัวเอง ซึ่งทั้ง ไชมอนและแกนญอนกล่าวว่าเด็กผู้ชายมีแรงขับทางเพศมาก และยังเน้นความสนใจทางเพศทั้งโดยการกระทำและการพูดจา ตรงข้ามกับเพศหญิงที่พยายามจะผลัดไสความรู้สึกต้องการทางเพศออกไปทั้งการกระทำหรือคำพูด หากแต่ความต้องการทางเพศเป็นธรรมชาติของมนุษย์ทั้งชายหญิง ฉะนั้นหญิงจึงต้องการตอบสนองทาง

เพศด้วยความนุ่มนวล อ่อนโยน มีอารมณ์สุนทรีย์ โรแมนติกมากกว่าชาย นอกจากนั้นผู้หญิงตั้งแต่เยาว์วัยจะมีความระมัดระวังอันตรายทางเพศจากบุคคลและสังคมรอบข้างตามที่บิดามารดาและผู้ใหญ่อบรมสั่งสอนมา

เมื่อถึงวัยหนุ่มสาวเต็มที่ ผู้ชายเริ่มต้องการพัฒนาด้านความรู้สึกผูกพันทางเพศมากขึ้น อันเกิดจากค่านิยมเฉพาะตัวหรือค่านิยมของสังคมที่เขาได้รับมาและผลักดันให้เขาไป ซึ่งแสดงว่าเขาได้เข้ามาสู่จุดประสงค์ของรอยประทับหรือแบบพิมพ์ทางสังคมที่เขาได้เรียนรู้มา ทำนองเดียวกันหญิงได้ก้าวเข้ามาสู่ความรู้สึกผูกพันที่มีมาก่อนหน้านี้แล้ว ทั้งยังต้องการความลึกซึ้งละมุนละไมสนิทสนมหาทางเพศจากคนรักอย่างมากอีกด้วย

อาจกล่าวได้ว่า ทฤษฎีนี้พยายามจะแปลความหมายเรื่องเพศ โดยเชื่อมโยงตั้งแต่การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวมาสู่ประสบการณ์ทางเพศของเด็กและมีการพัฒนาทางเพศต่อๆ มา แต่ละช่วงวัยจนถึงผู้ใหญ่ตามแบบพิมพ์ที่ได้รับมา หรือสรุปว่าการแสดงอารมณ์รักจะลึกซึ้งขนาดไหนก็ตามหรือความต้องการทางเพศไม่ว่าจะเป็นรูปแบบใดของวัยหนุ่มสาว ย่อมได้จากประสบการณ์การเรียนรู้ทางเพศแต่วัยเด็กมาแล้ว

1.1.6 ทฤษฎีการพัฒนาบุคคล (The Theory of Individual Development) อิริกสัน ได้สร้างทฤษฎีนี้ตามทฤษฎีการพัฒนาด้านจิตเภท (Psychosexual Development Theory) ของ فروยด์ แต่ศึกษาเพิ่มเติมถึงผลกระทบทางสังคมที่มีต่อบุคคล และขยายผลต่อไปว่าพัฒนาการในวัยผู้ใหญ่จะดีหรือไม่ดีนั้นขึ้นอยู่กับพัฒนาการหรือการรับรู้ในวัยเด็กด้วย

ทฤษฎีของอิริกสันชี้ให้เห็นว่าคนเรากว่าจะเติบโตหรือพัฒนามาจนถึงวัยผู้ใหญ่ได้ จะต้องผ่าน 8 ระยะเวลาในวงจรชีวิตหนึ่ง ไม่ว่าจะผู้หญิงหรือผู้ชาย คือ

1. ระยะเวลาความต้องการทางปาก เช่น การกิน การพูด (oral – sensory) คือ วัยทารก ตั้งแต่หลังคลอดจนถึง 2 ปี
2. ระยะเวลาการเรียนรู้การขับถ่าย (muscular anal) คือวัย 1 ปีขึ้นไป จนถึงวัย 2 – 3 ปี
3. ระยะเวลาสนใจเรียนรู้เรื่องเพศของตนเอง และใช้พลังทางร่างกายเคลื่อนไหวเล่นซุกซนมากขึ้น (locomotor – genital) คือวัย 3 ปีขึ้นไป จนถึงอายุ 10 ปี
4. อย่างสู่วัยรุ่น (latency)
5. วัยรุ่น (puberty and adolescence)
6. อย่างวัยหนุ่มสาว (young adulthood)
7. วัยหนุ่มสาวหรือวัยผู้ใหญ่ (adulthood)
8. วัยผู้ใหญ่เต็มขั้น (maturity)

จะเห็นว่าในแต่ละระยะอาจมีระยะหรือช่วงอายุคาบเกี่ยวกันอยู่ เช่น ระยะ 1, 2, 3 และในแต่ละระยะนี้แต่ละคนจะพบปัญหาบางอย่างหรืออาจถึงขั้นปัญหาวิกฤตก็ได้ และคนเราจะแสดง

ศักยภาพว่าจะ “ก้าวไปข้างหน้า” หรือจะ “ถอยไปข้างหลัง” หรือจะ “ผสมผสานทั้งสองอย่างเข้าด้วยกันอย่างค่อยเป็นค่อยไป”

ทฤษฎีนี้มุ่งจะนำไปสู่การเข้าใจธรรมชาติของมนุษย์แต่ละคนที่ต้องต่อสู้ดิ้นรนเพื่อชีวิตของตนเองมาโดยตลอด ทั้งนี้แต่ละคนจะต้องตระหนักในสถานการณ์ของตนเองและพัฒนาความถูกต้องขึ้นมาเกี่ยวกับ

1. การพัฒนาความรู้ให้เกิดแก่ตนเอง (cognitive development)
2. การพัฒนาด้านศีลธรรม (moral development)

แนวในการพัฒนาบุคคลดังกล่าว สามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อเป็นแนวทางกำหนดแผนกวงจรชีวิตครอบครัว (family life cycle) อย่างมีระยะหรือมีขั้นตอนเช่นเดียวกัน และทำให้ครอบครัวสามารถแยกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในครอบครัวได้ รวมทั้งการมีปฏิสัมพันธ์ที่เหมาะสมซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะชีวิตคู่ ทฤษฎีนี้เชื่อว่ารูปแบบวงจรชีวิตคู่จะเป็นอย่างไรนั้นจะต้องศึกษาถึงความเจริญก้าวหน้าของชีวิตคู่ที่ผ่านไป มา ว่ามีมากน้อยเพียงใด โดยดูผ่านในหลายๆ อย่าง เช่น ความเป็นมาของวัฒนธรรมและรูปแบบของการแต่งงาน การตั้งครรรภ์ การคลอด การเลี้ยงดูเด็กของแต่ละครอบครัว อย่างไรก็ตามพัฒนาการของครอบครัวยังขึ้นอยู่กับสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงด้วย ซึ่งเป็นผลให้รูปแบบการดำเนินชีวิตภายในครอบครัวอาจจำเป็นต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์บ้างตามความจำเป็น หรือทำให้เกิดมีรูปแบบขบวนการเคลื่อนไหววงจรชีวิตครอบครัวตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง (dynamic process model of the family life cycle) เป็นผลผลิตที่ติดตามมา

1.1.7 ทฤษฎีทางด้านสังคมศาสตร์เกี่ยวกับแนวคิดบทบาททางเพศ แนวคิดเกี่ยวกับบทบาททางเพศนี้ รัสเซล เป็นท่านหนึ่งที่ทำให้แนวคิดที่น่าสนใจว่า บทบาททางเพศของพ่อกลับมีความสำคัญอย่างมากต่อการยึดถือเป็นแบบอย่างของลูกๆ ทั้งนี้หมายถึงว่าพ่อจะต้องใช้เวลาในการดูแลอบรมใกล้ชิดกับบุตรมากพอสมควร พ่อที่มีพฤติกรรมกระโดดไปทางเพศหญิง (ลักษณะกะเทยลักเพศ) หรือมีความเป็นชายเต็มตัว ต่างก็ให้พื้นฐานบทบาททางเพศตามลักษณะของพ่อแก่ลูกได้ไม่แตกต่างกัน การค้นพบของรัสเซลได้รับความเชื่อถือมากในบรรดานักสังคมศาสตร์ และเขาได้พยายามอธิบายว่า ภาพของบุคลิกภาพที่อยู่ลึกๆ นั้นไม่จำเป็นต้องมีสภาพที่สอดคล้องกับเพศที่มองจากรูปลักษณ์ภายนอกเสมอไป แต่ก็ยังพอจะทำนายได้ว่าบุคลิกภาพของคนเรานั้นสามารถปรับมาจากบุคลิกภาพของพ่อหรือของแม่ก็ได้ แม้ว่าแนวโน้มพฤติกรรมของพ่อสำคัญมากกับลูกแรกเกิด

อย่างไรก็ตาม นักสังคมศาสตร์ต่อๆ มาก็ยังเห็นพ้องกับแนวคิดของรัสเซลที่ว่าพฤติกรรมของพ่อมีผลต่อพฤติกรรมของลูกแต่ละคน โดยจะมีผลแก่ลูกตั้งแต่แรกเกิดเป็นต้นไปโดยไม่รู้ตัว คือเป็นพฤติกรรมแบบแอบแฝง และยังมีผลเหนือแม่ของลูกอีกด้วย เพราะแม่ต้องการเลี้ยงดูลูกให้

ถูกใจพ่อของลูก ด้วยเหตุนี้ พ่อทุกคนจึงจำเป็นต้องเตรียมพัฒนานุคลิกภาพล่วงหน้าให้มีความเหมาะสมเพื่อรองรับการเกิดของลูก เพราะบุคลิกภาพของพ่อเป็นประสบการณ์จับปล้นกับลูก และอาจเป็นตัวทำให้ลูกมีบทบาททางเพศที่เหมาะสมกับเพศกำเนิดเดิมเมื่อถึงวัยเติบโตแล้ว รวมทั้งการมีทัศนคติ ค่านิยม วัฒนธรรม ที่เหมาะสมต่อไปในเบื้องหน้าอีกด้วย ต่อจากนั้นแม่ของลูกจะเข้ามาเลี้ยงดูใกล้ชิดกว่าพ่อ จึงเป็นเหตุผลในภายหลัง เด็กตั้งแต่วัยทารกเป็นต้นไป ได้รับประสบการณ์ทางเพศทั้งจากพ่อและแม่ หรือสรุปว่า ครอบครัวเป็นสิ่งแวดล้อมที่ให้อิทธิพลด้านบทบาททางเพศของเด็กอย่างมาก นอกจากนั้นแนวคิดของทฤษฎีบทบาททางเพศในทัศนะของนักสังคมสงเคราะห์อีกหลายๆ ท่านยังชี้ให้เห็นอีกว่า พฤติกรรมของพ่อมีผลต่อลูกตั้งแต่แรกเกิดเป็นความจริง แต่เป็นเพราะพฤติกรรมของพ่อไม่ใคร่จะคงที่ จึงทำให้มีผลกระทบต่อสภาพจิตใจของสมาชิกอื่นๆ ในครอบครัว โดยเฉพาะแม่ซึ่งอาจจะเลี้ยงดูลูกให้มีบุคลิกลักษณะที่คาดว่าพ่อของลูกจะพอใจ หรือจัดประสบการณ์การเลี้ยงดูลูกขึ้นมาใหม่ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมต่างๆ ทางสังคมในขณะนั้น จนในที่สุดกลายเป็นว่าความสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูกจะผูกแน่นแน่นเกินกว่าความสัมพันธ์ระหว่างพ่อกับลูก และให้แนวทางด้านเพศศึกษาและเอกลักษณ์ทางเพศในเบื้องต้นแก่เด็ก การเลี้ยงดูของบิดามารดามีแนวต่อการพัฒนาการทางเพศ เช่น เมื่อเด็กเติบโตพอรู้ความเขาจะสามารถแยกได้ว่าตัวเองเป็นผู้ชายหรือเป็นผู้หญิง เขาจะรู้จักการแต่งกาย การแสดงพฤติกรรมตามเพศของตน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับบิดามารดาต้องเป็นรูปแบบที่ดีแก่ลูกตามบทบาทและเพศของตน รวมทั้งมีเวลาให้แก่ลูก ให้ความรักความใส่ใจ ให้บรรยากาศที่อบอุ่นแก่ลูก เหล่านี้ลูกจะไม่เกิดความสับสนในบุคลิกภาพทางเพศ และเด็กยังจะมีความมั่นใจในการดำเนินต่อไป โดยคงเอกลักษณ์ทางเพศอย่างถูกต้องอีกด้วย

1.2 สังคมไทยในยุคใหม่สร้างความเปลี่ยนแปลงแก่ครอบครัว

ขณะนี้พบว่าครอบครัวไทยที่มีลักษณะเป็นครอบครัวขยายที่รวมพ่อแม่ลูกและวงศาคณาญาติอยู่ในครัวเรือนเดียวกันมีจำนวนลดลง โดยเฉพาะในเขตเมืองและชานเมือง และนับวันมีแนวโน้มว่าครอบครัวเดี่ยวจะมีจำนวนมากขึ้นรวมถึงในเขตชนบท ความอบอุ่นความผูกพันในบ้านจะน้อยลง ชีวิตความเป็นอยู่แบบตัวใครตัวมันจะเพิ่มจำนวนเพราะภาวะสังคมใหม่ที่มุ่งพัฒนาสภาพเศรษฐกิจสังคม ทำให้ชีวิตของคนในครอบครัวเริ่มเปลี่ยนแปลง หญิงมารดาซึ่งเดิมจะอยู่กับเหย้าเฝ้ากับเรือนเลี้ยงดูลูก ปรนนิบัติสามีก็เปลี่ยนแปลงชีวิตตนเองไปสู่สังคมภายนอกมากขึ้นเป็นลำดับ และการที่ครอบครัวเดี่ยวนี้ พบมากในเขตเมืองหรือในตัวจังหวัดของจังหวัดสำคัญหรือจังหวัดใหญ่ๆ ของประเทศ ซึ่งเป็นแหล่งรวมของการพัฒนาด้านต่างๆ เพื่อความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจอุตสาหกรรมตลอดจนการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ กลับเป็นว่าเขตเมืองหรือจังหวัดสำคัญต่างๆ พบปัญหาสังคมที่เป็นผลจากการที่ครอบครัวมีขนาดเล็กลง เช่น ปัญหาความสัมพันธ์ของสามีภรรยา การหย่าร้าง ปัญหาเด็กและเยาวชน ฯลฯ สูงขึ้น

ความเจริญที่ก้าวหน้าอย่างไม่หยุดยั้งดังกล่าว อาจทำลายความก้าวหน้าทางด้านคุณธรรม ศีลธรรม กฎเกณฑ์ทางสังคม ความรับผิดชอบต่อนานาชาติ เหล่านี้เป็นต้น และสถาบันครอบครัวก็ได้รับผลกระทบอย่างมาก กล่าวคือ นอกจากจะลดขนาดเป็นครอบครัวเดี่ยวแล้วพ่อแม่ยังไม่มีเวลาที่จะดูแลเอาใจใส่ลูก จึงเป็นเหตุผลทำให้เกิดมีลูกข้างในบ้าน สถานรับเลี้ยงเด็กก่อนวัยเรียน จนต่อมาถึงโรงเรียนประถมศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา ต่างได้เข้ามามีบทบาทต่อชีวิตของเด็กๆ มากขึ้น รวมทั้งชุมชน สื่อมวลชนต่างๆ ที่อาจจะมียุทธวิธีทั้งทางบวกและทางลบต่อวิถีการดำเนินชีวิตของเด็กมากกว่าสถาบันครอบครัว ซึ่งควรจะเป็นแหล่งให้ประสบการณ์ การเรียนรู้ที่ถูกต้องมากที่สุด เพราะเป็นแหล่งที่อยู่ใกล้ชิดกับเด็กและเยาวชนมากกว่าใครๆ

การเปลี่ยนแปลงทางสังคม - เศรษฐกิจ มีผลกระทบกับครอบครัวไทยมาก คู่สมรสต้องออกทำงานนอกบ้านมากขึ้น การมีเวลาให้แกกัน รวมทั้งการให้เวลาแก่ครอบครัวเป็นไปได้น้อย จึงไม่เป็นเรื่องแปลกที่จะพบมากขึ้นว่าคู่สมรสอายุในช่วง 40 - 50 ปี จะมีการหย่าร้าง เหตุผลก็คือไม่มีเวลาให้แกกัน ไม่เห็นความจำเป็นในการใช้ชีวิตคู่อย่างมีสัมพันธภาพ ขาดความรู้เรื่องศิลปะของการครองเรือน วัฒนธรรมไทยที่ให้ความยอมรับผู้เดียวเมียเดียวกำลังเปลี่ยนแปลง ความอยู่ดีธรรมทางสังคม โดยเฉพาะการกดขี่ทางเพศแก่เพศหญิงก็ยิ่งหาได้หมดไปไม่ มารดาแม้จะเริ่มก้าวหน้าถึงขนาดทำงานนอกบ้านได้แล้ว แต่จำนวนไม่น้อยต้องทนทำงานแม่บ้านไปด้วย ทนยอมรับความนอกใจของสามี ยอมทนต่อความรับผิดชอบต่างๆ ทั้งในครอบครัว และการหาเลี้ยงสมาชิกในครอบครัว ซึ่งเกินกว่ากำลังจะรับได้ ทำให้การใช้เวลาเพื่อดูแลอบรมลูกอย่างใกล้ชิดลดลงไป

ธรรมรักษ์ การพิศษฎ์ ได้กล่าวว่า แนวคิดในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมของประเทศในระยะหลังๆ เปลี่ยนมุมมองที่ส่วนย่อยของสังคม คือ ครอบครัวและชุมชนมากขึ้น โดยเหตุผลก็คือเริ่มได้แนวคิดมาจากหลายๆ กระแสว่าสถาบันครอบครัวเป็นทิศทางในการพัฒนาประเทศอย่างยิ่ง รวมถึงความมั่นคงของสังคมอีกด้วย แม้กระนั้นในความเป็นจริง แนวโน้มของประเทศไทยนับวันครอบครัวเดี่ยวจะมีจำนวนมากขึ้น ความอบอุ่นของวงศาคณาญาติจะลดลง ความมั่นคงของครอบครัวเริ่มคลอนแคลน ความสัมพันธ์ระหว่างคนในครอบครัวเดียวกันไม่แน่นแฟ้น ต่างคนต่างอยู่ บางคนเผชิญกับความเหงาในบ้าน ฉะนั้นในระยะหลังๆ พบว่า หัวหน้าครัวเรือน ไร้วุฒีมามากขึ้น รวมทั้งหญิง ไร้วุฒิตั้งแต่ในปี พ.ศ. 2543 ครอบครัวหญิง ไร้วุฒิตั้งสูงถึงร้อยละ 20 ในขณะที่ปี พ.ศ. 2533 ครอบครัวที่มีหญิง ไร้วุฒิตั้งมีร้อยละ 17

การที่ครอบครัวไทยมีแนวโน้มจะสูญเสียความมั่นคงในอนาคตหากไม่มีการณรงค์รักษาศักยภาพของสถาบันครอบครัวไทยเอาไว้ เรื่องนี้ ธรรมรักษ์ การพิศษฎ์ ได้ให้แนวทางเสริมสร้างความมั่นคงของครอบครัว โดยมองหลักสำคัญไว้ 2 ระดับ คือ

1. ระดับบุคคล โดยใช้ระบบการศึกษานำทางให้ผู้ศึกษาได้เข้าใจเรื่องชีวิตการสมรสที่เหมาะสม มีความรับผิดชอบ และสร้างความสุขแก่ทุกๆ คน ในครอบครัว

2. ระดับชุมชน มีความจำเป็นมากขึ้นนับแต่บัดนี้เป็นไป โดยคนในชุมชน หน่วยงานต่างๆ ในชุมชน เข้ามาร่วมมือกันช่วยเสริมสร้างสิ่งที่ครอบครัวยังขาดหรือด้อย เช่น จัดโครงการหรือ บริการดูแลผู้สูงอายุและเด็ก เป็นต้น

กรณีชุมชน ผู้เขียนเห็นว่ารัฐบาลควรเข้าช่วยเหลือ โดยหน่วยงานของรัฐมีบทบาทในการ ให้บริการอย่างแก่ชุมชน และครอบครัวอาจร่วมกับหน่วยงานภาคเอกชน เช่น ให้บริการปรึกษา แนะนำแก่คู่สมรสในกรณีต่างๆ ที่เป็นปัญหาขัดข้อง หรือเป็นความต้องการจะทราบของคู่สมรส การแนะนำหน่วยงานที่ให้บริการอื่นๆ แก่คู่สมรสเพื่อให้ไปขอใช้บริการ เช่น แนะนำหน่วยงาน วางแผนครอบครัว ศูนย์บริการสาธารณสุข หรือ โรงพยาบาลเพื่อตรวจสุขภาพ โรงเรียนในการดูแล เอาใจใส่ลูกของคู่สมรสอย่างใกล้ชิด สำนักงานพัฒนาสังคมและสวัสดิการจังหวัดเพื่อขอคำแนะนำ หรือขอทุนสงเคราะห์ด้านการอาชีพ เป็นต้น เหล่านี้เพื่อให้ทันการณ์กับกระแสสังคม และมีผลทำให้ครอบครัวต้องปรับเปลี่ยนไปด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกระตุ้นให้ทั้งครอบครัวเองชุมชนหรือ หน่วยบริการทางสังคมต่างๆ ของภาครัฐบาลและภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมประสานหรือเรียกว่า เกิดมี family networking โดยมีจุดสำคัญคือ “เพิ่มเสริมความผูกพันต่อกันของคนในครอบครัว ตลอดไป”

2. สถาบันการศึกษา

สถาบันการศึกษาเป็นสถาบันทางสังคมอีกสถาบันหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาอย่างเหมาะสม แต่เนื่องจากค่านิยมในสังคมไทยมองเรื่องเพศเป็นเรื่องต้องห้าม และเป็น เรื่องส่วนตัวมาเป็นเวลานาน การสอนเพศศึกษาที่เหมาะสมในสถาบันการศึกษาจึงไม่เกิดขึ้น การ สอนเพศศึกษาในสถาบันการศึกษาที่เหมาะสมคือการเริ่มสอนตั้งแต่ระดับประถมศึกษา ในเรื่อง บทบาทหญิงชาย การยอมรับในบทบาทของทั้งหญิงและชาย การเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกันทั้งหญิงและ ชายด้วยความสัมพันธ์ที่ดี ความรับผิดชอบระหว่างเพศ ครอบครัวศึกษา บทบาทหน้าที่ระหว่างบิดา – มารดาและบุตร ในระดับประถมศึกษาตอนปลายจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เรียนรู้เรื่อง สรีรวิทยา ระบบเจริญพันธุ์ทั้งหญิงและชาย การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานเป็นเรื่องไม่เหมาะสม การปฏิบัติตนระหว่างหญิงชายในวัยรุ่น วิถีชีวิตค่านิยมสังคมไทยที่ไม่นิยมให้วัยรุ่นหญิงชาย ประพฤติหรือมีพฤติกรรมทางเพศก่อนห้าม ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นถึงระดับมัธยมศึกษา ตอนปลายเรียนรู้เรื่องความรับผิดชอบระหว่างเพศ การมีวุฒิภาวะที่ดีในเรื่องเพศ ถ้า สถาบันการศึกษาได้ให้ความรู้และการรับรู้ที่เหมาะสมกับเยาวชนในเรื่องเพศศึกษาอย่างเหมาะสม เยาวชนไทยทั้งหญิงและชายก็จะมีพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมตามวัย และจะขจัดปัญหาการ คุกคามทางเพศต่อผู้หญิงในสังคมไทยได้ รวมทั้งการมีวุฒิภาวะที่สมบูรณ์ระหว่างเยาวชนหญิง – ชาย จะทำให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีวุฒิภาวะในเรื่องเพศ สามารถสร้างครอบครัวและสังคมให้เป็น ครอบครัวและสังคมที่ดีได้ในอนาคต

โรงเรียนเป็นอีกสถาบันหนึ่งที่กล่าวกันว่ามีความสำคัญอันดับรองจากสถาบันครอบครัว ในการให้ทิศทางในเรื่องเพศที่ถูกต้องเหมาะสมแก่วัยของเด็กและเยาวชน

ในระบบการเรียนการสอนของโรงเรียน ความรู้ทางเพศหรือเพศศึกษาที่สอดแทรกให้แก่ เด็กหรือเยาวชนนั้นจะผ่านทางหลักสูตรการศึกษาของวิชาต่างๆ เช่น วิชาสุขศึกษา วิชาวิทยาศาสตร์ วิชาสังคมศึกษา เป็นต้น โดยเนื้อหาจะประกอบด้วย 4 แขนงวิชาหลักๆ คือ

1. ชีววิทยา ให้ความรู้เกี่ยวกับสรีระของมนุษย์และชีวิต วิวัฒนาการของมนุษย์และ สิ่งมีชีวิตพันธุกรรมและการปรับปรุงคุณภาพของพันธุกรรม สิ่งแวดล้อมกับคุณภาพชีวิตของมนุษย์
2. การแพทย์และสุขวิทยา ให้ความรู้เกี่ยวกับโรคต่างๆ ที่เกิดจากการติดเชื้อ สาเหตุ อาการและอาการแสดง การป้องกัน และการควบคุมการแพร่กระจาย โรคไม่ติดต่อ การสร้างเสริม ความต้านทาน โรค การวางแผนครอบครัว การเรียนรู้เกี่ยวกับสุขภาพส่วนบุคคล บริการ สาธารณสุข
3. จิตวิทยาและพฤติกรรมทางสังคม ให้ความรู้เรื่องการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย จิตใจของวัยรุ่น สภาพความเปลี่ยนแปลงทางด้านอารมณ์และบุคลิกภาพของวัยรุ่น การเจริญเติบโต และพัฒนาการทางเพศ ปัญหาการมีวามผิดสสารเสพติดของวัยรุ่น และนำไปสู่พฤติกรรมทางเพศที่ไม่ถูกต้องทั้งทางศีลธรรมและกฎหมาย บทบาทหญิง – ชาย การปรับตัวทางเพศ การปรับตัวต่อ เพื่อนทั้งเพศเดียวกันและต่างเพศ การปรึกษาปัญหาเรื่องเพศกับบุคคลที่ไว้ใจได้ เรียนรู้การอยู่ ร่วมกันในสังคมอย่างมีสัมพันธภาพที่ดี
4. สังคมวิทยาและวัฒนธรรม ให้ความรู้เรื่องลักษณะทั่วไปของวัฒนธรรม การ เปลี่ยนแปลงของสังคมและวัฒนธรรม ภาวะประชากร ปัญหาสังคมไทย สาเหตุและผลกระทบ ตลอดจนการแก้ไขป้องกันปัญหาสังคม กฎหมายสำคัญที่เกี่ยวกับชีวิตบุคคลและครอบครัว ซึ่งจะ ช่วยให้ความชัดเจนเรื่องปัญหาทางเพศ และนำไปสู่การปรับตัวพฤติกรรมและบทบาททางเพศที่ ถูกต้องเหมาะสม

นอกจากในชั้นเรียนที่ครูสามารถถ่ายทอดความรู้แก่นักเรียนในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ บทบาทหน้าที่ทางเพศที่เหมาะสม รวมทั้งบทบาทหน้าที่ของการเป็นสมาชิกของสังคมไทยที่มี คุณภาพ โดยไม่มีปัญหาสุขภาพอนามัยหรือมีปัญหาสังคมอื่นใดแล้ว ครูยังควรเป็นที่ปรึกษาแนะนำ ปัญหาต่างๆ แก่เด็กนักเรียนของตนได้ตามความจำเป็น เพราะครูคือพ่อแม่ที่สองของเด็กและ เยาวชนที่จะให้แนวทาง รูปแบบทางเพศที่ถูกต้องแก่เด็กจากครอบครัว และครูยังจะต้องดูแล นักเรียนใกล้ชิดมากขึ้น ในกรณีที่ครอบครัวไม่อาจทำหน้าที่พ่อแม่ของเด็กที่สมบูรณ์ได้

ในกรณีที่เด็กมีปัญหาต่างๆ รวมทั้งปัญหาทางเพศที่ควรแก้ไข ครูควรประสานความเข้าใจ และร่วมมือกับผู้ปกครองของเด็ก วางแนวทางแก้ไขจนถึงป้องกันปัญหาที่เกิดขึ้นแก่เด็ก และ

พยายามกระตุ้นเด็กให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบำบัดแก้ไขปัญหาของเด็กเองร่วมกับผู้ใหญ่ หากเห็นว่าเด็กนั้นมีวิวุฒิหรือคุณสมบัติบางประการที่จะให้ข้อมูลในบางกรณีที่เป็นความจำเป็นได้

นอกจากนั้น ครูยังเป็นต้องพึงพาสถาบันทางสังคมบางแห่งเพื่อมาให้ความรู้ความเข้าใจแก่นักเรียนที่โรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาโดยตรง เช่น การให้ความรู้เกี่ยวกับพัฒนาบุคลิกภาพการปรับตัวของวัยรุ่นให้เหมาะสมกับสถานการณ์สังคม การพัฒนาตนเองให้มีศักยภาพทั้งทางร่างกายจิตใจ และสังคม การตระหนักในบทบาททางเพศ การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับคนอื่น ๆ เป็นต้น ดังนั้นครูจึงมีบทบาทเพิ่มขึ้นในการส่งเสริมพัฒนาเยาวชนเพื่อให้เป็นทรัพยากรบุคคลที่มีค่าของสังคมและประเทศชาติต่อไป

3. สถาบันสื่อมวลชน (นงลักษณ์ เอ็มประดิษฐ์ และคณะ, 2546 : 31-32)

สื่อมวลชนซึ่งในขณะนี้ก็มีหลายรูปแบบ เป็นตัวการสำคัญในการเผยแพร่ขยายความรู้ความเข้าใจตลอดจนข้อมูลข่าวสารต่างๆ ซึ่งวิเคราะห์ได้ว่าให้ผลทั้งในทางลบและทางบวกแก่กลุ่มผู้รับข้อมูลข่าวสารจากสื่อมวลชน สื่อมวลชนที่เป็นที่นิยมกันมาก เช่น วิทยุ โทรทัศน์ เทปวิดีโอ ภาพยนตร์ หนังสือพิมพ์ หนังสือหรือสิ่งพิมพ์ต่างๆ สื่อมวลชนในระดับท้องถิ่นก็เช่นกัน หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น มหรสพพื้นเมืองภาพยนตร์กลางแปลง ข้อมูลผ่านทางหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน เป็นต้น

ในเขตเมืองใหญ่ๆ ที่พ่อแม่ต่างทำงานนอกบ้านหรือมีภาระหลายด้านจนไม่มีเวลาใกล้ชิดลูก สื่อมวลชนทั้งหลายเช่น โทรทัศน์ เทปวิดีโอ สิ่งพิมพ์ต่างๆ ได้เข้ามาเป็นเครื่องมือสำคัญในการคลายเหงา ให้ความเพลิดเพลิน รวมทั้งประสบการณ์ทั้งหลายเด็กและเยาวชนอาจได้รับแนวทางมาจากสื่อมวลชน โดยปราศจากการขัดเกลาและแยกแยะความผิดความถูก ประการหนึ่งก็เช่น พฤติกรรมทางเพศหรือบทบาททางเพศที่ไม่เหมาะสม อาจได้รับความนิยมชอบมากกว่าจะศึกษาหรือลอกเลียนความสามารถ ความมีอัจฉริยะของบุคคลตามที่ปรากฏทางสื่อมวลชน ฉะนั้นการที่มีผู้กล่าวสื่อมวลชนให้ทั้งความฉลาดและความงมงายแก่นุชนยัย จึงน่าจะมีมูลความเป็นไปได้ แต่ทั้งนี้คงต้องขึ้นอยู่กับความรู้จักแยกแยะความถูกผิดของผู้รับข้อมูลข่าวสารด้วย และสำหรับเด็กและเยาวชนควรมีผู้ใหญ่ที่มีความปรารถนาดีคอยให้คำแนะนำเป็นที่ปรึกษา ชี้หนทางที่ถูกต้องในหลายๆ โอกาส เพื่อเด็กจะได้ไม่ก้าวไปสู่ความเข้าใจผิดพลาด งมงายตามข่าวสารของสื่อมวลชนที่เขาได้รับรู้มา โดยทั่วไปสื่อมวลชนได้รับความนิยมอย่างมากเนื่องจากมีความคล่องตัว รวดเร็ว ให้ข้อมูลข่าวสารได้รวดเร็วทันใจ ถ้าสื่อมวลชนได้ให้ความร่วมมือโดยมีส่วนให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนในเรื่องเพศศึกษาอย่างถูกต้อง ทั้งนี้โดยทำหน้าที่เป็นหน่วยกลางรองรับและประชาสัมพันธ์ข้อมูลของหน่วยงาน สถาบันต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศศึกษาที่ประชาชนทุกเพศทุกวัยควรรับทราบ เนื้อหาข่าวสารที่สื่อมวลชนได้เผยแพร่ต่อสาธารณชน ได้อย่างดีมีหลากหลาย เช่น

- หน้าที่ของครอบครัวที่ดีมีสุขภาพ
- สุขภาพจิตของเด็กและเยาวชนใครรับผิดชอบ
- หน้าที่ของชายและหญิงที่เหมือนกันและแตกต่างกันในสังคมไทย
- สรีรวิทยาของมนุษย์รวมทั้งการพัฒนาทั้งทางร่างกายและจิตใจในแต่ละช่วงวัย
- การวางแผนครอบครัวสร้างคุณภาพชีวิตได้อย่างไร
- เพศศึกษามีคุณประโยชน์อย่างมากแก่ทุกคนอย่างไรบ้าง
- “เพศ” เรื่องน่ารู้สำหรับผู้ครองเรือน
- พฤติกรรมวิถิตารทางเพศทำลายคุณค่าในสังคมไทย ช่วยกันผลักดันให้พ้นทาง
- แนวโน้มปัญหาครอบครัวไทยในยุคดิจิทัล ที่ควรเตรียมการแก้ไข – ป้องกัน
- ครอบครัว โรงเรียน ชุมชนหรือสถาบันสังคมต่างๆ ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตเยาวชนไทยได้ อย่างไรบ้าง
- ปัญหาของมารดานอกสมรส ปัญหาการทำแท้งทำลายศักดิ์ศรีสตรีไทย สตรีไทยควรวางตนอย่างไรจึงจะรักษาคุณค่าศักดิ์ศรีของสตรีไทยให้วัฒนา
- ผู้ชายไทย – ผู้หญิงไทยที่เปรียบพร้อมด้วยคุณภาพในยุคดิจิทัล
- โรคทางเพศสัมพันธ์เพราะพฤติกรรมทางเพศที่ผิดพลาด

จากตัวอย่างดังกล่าวจะเห็นว่า สื่อมวลชนมีเรื่องราวที่จะช่วยเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารสู่ประชาชนได้มากมาย ประเด็นของเรื่องสามารถนำเสนอได้ทั้งทางบวกและทางลบ โดยเฉพาะทางลบ เช่น ปัญหามารดานอกสมรส ปัญหาการทำแท้ง ควรจะนำทางว่าเป็นเรื่องที่ไม่ควรเกิดขึ้น การควบคุมป้องกันในฐานะสตรีไทยที่มีวัฒนธรรมอันดีงามในเรื่องศักดิ์ศรีของลูกผู้หญิงที่ได้รับการอบรมสั่งสอนมาดีโดยตลอดควรกระทำอย่างไร หรือเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นแล้วจะมีทางออกที่เหมาะสมอย่างไร จึงจะทุเลาเบาบางปัญหาลงได้ และจะไม่เป็นการเพิ่มตอกย้ำความเจ็บช้ำให้แก่ผู้ประสบปัญหาและคนรอบข้างของเขาเหล่านั้น หากกระทำได้เช่นนี้จะสร้างผลดีแก่สังคมของชาติ เพราะเป็นการให้แนวทางแก่ชีวิตของคนบางกลุ่มที่กำลังท้อแท้สิ้นหวัง รวมทั้งอาจนำไปสู่แนวทางการช่วยเหลือของหลายๆ ฝ่าย รวมทั้งหน่วยงานที่ให้บริการทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้

เนื่องจากสื่อมวลชนมีอิทธิพลแก่มวลชนอย่างมาก เพราะเป็นสื่อที่คนนิยมสามารถรับรู้ข่าวสารได้คล่องตัว รวดเร็วทันกาลดังกล่าว ผู้ทำหน้าที่สื่อมวลชนควรมีความชัดเจนในเนื้อหาข่าว และรู้ความเหมาะสมของเนื้อหาที่จะเสนอออกไป และเผยแพร่ในกลุ่มเป้าหมายในภาพรวมหรือเฉพาะกลุ่มและพึงระวังการให้ข้อมูลทางเพศศึกษาที่อาจตีความได้หลายแง่มุม หากเยาวชนได้รับความรู้ไปผิด โดยขาดการวิเคราะห์ไตร่ตรอง อาจจะทำให้เขารับรู้ประสบการณ์ทางเพศและการดำเนินชีวิตภายใต้ที่ผิดพลาดได้ และบางทีก็เกินกว่าจะเรียกความสำนึกที่ถูกต้องของเยาวชนเหล่านั้นกลับคืนได้ ฉะนั้นอาจกล่าวได้ว่า “สื่อมวลชน” คือสื่อกลางที่สำคัญมากอย่างหนึ่งในการ

สร้างสรรค์และพัฒนาครอบครัวตลอดจนสังคมให้ก้าวไปสู่ความมีคุณภาพชีวิตตามพจน์ที่ควรจะมี
ขึ้นในสังคมไทย

จันทร์วิภา ดิลกสัมพันธ (2542 : 234-235) ได้กล่าวว่า สื่อมวลชนนับเป็นแหล่งที่จะให้
ความรู้เรื่องเพศศึกษาที่สำคัญอีกแหล่งหนึ่ง และนับวันอิทธิพลของสื่อมวลชนที่มีต่อชีวิตประจำวัน
ของคนในสังคมก็จะยิ่งเพิ่มมากขึ้นทุกที ทั้งนี้เนื่องจากสื่อมวลชนทั้งหลายที่มีอยู่ในสังคมไม่ว่าจะ
เป็นภาพยนตร์ โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ หรือนิตยสารต่าง ๆ ล้วนเป็นสื่อที่เข้าถึงประชาชนได้
อย่างใกล้ชิดที่สุด ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับจากสื่อมวลชนมีไม่น้อยเพียงใดจึงขึ้นอยู่กับ
ความรับผิดชอบของผู้จัดทำสื่อมวลชนดังกล่าว สื่อมวลชนอาจให้ทั้งข่าวสาร สาระความรู้ และ
ความบันเทิง แต่สิ่งที่สื่อมวลชนจะต้องตระหนักก็คือ การจัดทำสื่อต่าง ๆ เพื่อเสนอต่อสาธารณชน
นั้นประชาชนผู้รับสื่อมิได้มีเพียงกลุ่มเดียว อาจมีทั้งเด็กและผู้ใหญ่ ทั้งชายและหญิง การจะตัดสินว่า
สื่อใดดีหรือไม่ดี เหมาะหรือไม่เหมาะสม จึงมีความแตกต่างกัน โดยเฉพาะความรู้เรื่องเพศ สื่อ
บางอย่างอาจเสนอข่าวเสนอภาพที่แสดงออกทางเพศชัดแจ้งเกินไป ถ้าเป็นการเสนอสำหรับผู้ใหญ่
โดยเฉพาะผู้ใหญ่ที่มีความรู้มีเจตคติที่ถูกต้องในเรื่องเพศ สามารถยับยั้งชั่งใจ ไตร่ตรองได้ดี ก็ไม่ถือ
ว่าเสียหายอะไร แต่ถ้าเป็นเด็กหรือผู้ใหญ่ที่ขาดคุณสมบัติดังกล่าว สื่อที่เสนอออกมาอาจจะ
กลายเป็นสิ่งชั่วร้ายให้เกิดอารมณ์และความต้องการทางเพศ จนอาจเป็นสาเหตุนำไปสู่การกระทำผิด
ทางเพศได้ในที่สุด

สื่อมวลชนบางประเภท ผู้รับผิดชอบในการจัดทำหรือโดยการควบคุมของรัฐอาจกำหนด
ได้ว่าเป็นรายการหรือสื่อประเภทที่จัดทำขึ้นสำหรับผู้ใหญ่ เด็กหรือกลุ่มคนประเภทใด เช่น
ภาพยนตร์ โทรทัศน์ แต่สื่อบางประเภทการควบคุมอาจมีข้อจำกัด ไม่อาจแยกแยะประชาชนผู้รับ
สื่อให้ชัดเจนลงไปได้ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วิทยุ โทรทัศน์ ในหนังสือพิมพ์หรือนิตยสารฉบับ
เดียวกันก็มีหลายคอลัมน์ บางคอลัมน์อาจมีประโยชน์ในการให้ข่าวสารสาระความรู้ที่เหมาะสมกับ
ผู้ใหญ่ เช่น คอลัมน์ตอบหรือไขข้อข้องใจในปัญหาทางเพศ แต่ถ้าเด็กหรือผู้ใหญ่ที่ขาดสติขาดความ
ยังคิดได้อ่าน อาจจะกลายเป็นการชี้โพรงให้กระรอก เป็นการชี้้นำให้ประพฤติปฏิบัติจนเกิดความ
เสียหายขึ้นได้ ดังเช่นตัวอย่างการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนทั่วประเทศ ใน “โครงการวิจัย
เกี่ยวกับการใช้สื่อมวลชน” (วรพล พรหมิกบุตร, 2537 : 10, อ้างถึงในจันทร์วิภา ดิลกสัมพันธ, 2542
: 234-235) พบว่า สื่อมวลชนมีจุดอ่อนและข้อบกพร่องที่สื่อมวลชนทั้งหลายพึงรับฟังและนำไป
ปรับปรุงแก้ไขต่อการดำเนินงาน คือ อันดับ 1 มีโฆษณามากเกินไป อันดับ 2 การกระทำที่สื่อแสดง
อิทธิพลของสื่อมวลชน และอันดับ 3 ที่มีความเกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ คือ การแพร่ภาพหรือเรื่องราว
อันลามก รุนแรง อุจาดตา

ในสภาพความเป็นจริง การที่รัฐจะควบคุมสื่อมวลชนให้เสนอเฉพาะแต่เรื่องราวที่มีสาระ
ความรู้และให้ประโยชน์กับผู้รับสื่ออย่างเต็มที่ เป็นเรื่องที่ทำได้ค่อนข้างยาก เนื่องจากมีกลไกของ

รัฐ ข้อจำกัดหลายประการ ดังนั้นความสำนึกและรับผิดชอบต่อสังคมดังกล่าวจะต้องเกิดจากสื่อมวลชนเอง ที่สำคัญที่สุดคือพ่อแม่ผู้ปกครองต้องมีบทบาทในการเลือกสรรสิ่งที่ดีมีประโยชน์ให้กับบุตรหลานของตน สื่อชนิดใดเหมาะสมหรือไม่เหมาะสม ควรหรือไม่ควร ขึ้นอยู่กับการเลือกที่จะรับเข้าไปในครอบครัว ขึ้นอยู่กับการปลูกฝังชี้แจงของพ่อแม่เป็นสำคัญ รายการใดควรดูหรือไม่ อย่างไร ต้องมีเหตุผลที่ชัดเจนต่อการชี้แจง การสอดส่องพฤติกรรมการรับรู้จากสื่อมวลชนก็ควรอยู่ในสายตาของพ่อแม่ด้วย เช่น ลูกอ่านหนังสือการ์ตูนก็ควรดูว่าเป็นการ์ตูนประเภทใด มีเรื่องเพศเรื่องส่อไปทางลามกสกปรกอยู่ด้วยหรือไม่ พ่อแม่ผู้ปกครองต้องรู้ทันต่อเหตุการณ์ ถ้าพบว่าสื่อประเภทใดส่อไปทางลามกอนาจารไม่เหมาะกับเด็ก พ่อแม่ผู้ปกครองก็ไม่ควรจะนำเข้ามาในบ้านหรือแอบซุกซ่อนไว้เพื่อตัวเอง ควรทำตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่สมาชิกในครอบครัว เพราะบางครั้งการห้ามปรามด้วยคำพูดของผู้ใหญ่ไม่สำคัญเท่ากับการกระทำด้วยแบบอย่างที่ถูกต้องและดีงาม

6. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศ

ทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการลักษณะทางเพศ (Psychological Theories of Gender Identity Development) (รัชนี นพเกตุ, 2542 : 67-70)

1. ทฤษฎีของ Freud

Freud เชื่อว่า พัฒนาการของมนุษย์เป็นผลจากการพัฒนาการทางเพศ Freud เรียกพลังทางเพศว่า Libido เป็นตำแหน่งที่ให้ความสุขทางเพศ ตำแหน่งนี้จะเปลี่ยนไปตามการเจริญเติบโต ตำแหน่ง Libido เรียกว่า ตำแหน่งความสุขทางเพศ (Erogenous Zone) แบ่งออกเป็นระยะต่างๆ คือ ระยะที่ปาก (Oral Stage) เป็นระยะตั้งแต่เกิดจนกระทั่งอายุประมาณ 11/2 ปี ทารกที่เกิดมา รับประสบการณ์ต่างๆทางปากได้แก่ การดูด การกินนมแม่หรือนมขวด จึงตอบสนองความต้องการทั้งในแง่ของอาหารและเพศ เด็กที่หย่านมเร็วเกินไปจะทำให้เกิดความจืดจอกขัดใจ เกิดความต้องการยึดติดกับพฤติกรรมทางปากทั้งหลาย เช่น ชอบรับประทาน สูดนมหรี่ ดิสดูรา กัดเล็บ เหมือนทารกที่ต้องการดูดนม นัวเนี่ยอยู่กับแม่ตลอดเวลาส่วนเด็กที่กินนมเป็นเวลานานเกินพอดีเมื่อโตขึ้นกลายเป็นคนที่ขาดความเพียรพยายาม

ระยะที่ทวาร (Anal Stage) อายุตั้งแต่ 1 ½ - 3 ปี เป็นระยะที่พลังเชิงจิตแสดงออกทางทวารหนัก ความพึงพอใจอยู่ที่สามารถควบคุมกล้ามเนื้อในการขับถ่ายได้ สามารถขับถ่ายเป็นที่เป็นเวลาตามที่พ่อแม่พยายามฝึกอบรม ถ้าพ่อแม่เคี่ยวเข็ญมากเกินไปหรือน้อยเกินไป เกิดการยึดติดกับระยะนี้ทำให้มีลักษณะเกี่ยวกับความสะอาด สะอาดมาก หรือสกปรก ความสมบูรณ์ ความเป็น

เลิศ หรือความบกพร่อง ความหยาบ ความมั่งง่าย ความเป็นระเบียบ หรือความสับสนยุ่งเหยิง หรือ แม้แต่คนรักร่วมเพศ

ระยะที่อวัยวะเพศ (Phallic Stage) อายุตั้งแต่ 3-5 ปี เป็นระยะที่เริ่มเรียนรู้ลักษณะทางเพศ มีความสุขกับการได้จับต้องอวัยวะเพศของตนเอง โดยเฉพาะผู้ชาย และเด็กผู้ชายจะติดแม่ เกิดความรู้สึกต้องการเป็นเจ้าของแข่งกับพ่อ เด็กผู้หญิงจะติดพ่อ เกิดความรู้สึกต้องการเป็นเจ้าของแข่งกับแม่ แต่กลัวว่าจะถูกลองโทษ ในเด็กผู้ชายกลัวว่า พ่อจะลงโทษด้วยการเอาองคชาตของตนไป เรียกความกลัวนี้ว่า การตอนวิตก (Castration Anxiety) ความวิตกกังวลนี้เกิดจากที่เคยมี ประสบการณ์ถูกพรากความสุขมาแล้ว คือระยะที่อนนม และระยะที่ถูกฝึกลับถ่าย ในเด็กผู้หญิงซึ่ง ไม่มีองคชาตทำให้เกิดความเชื่อว่าองคชาตของตนถูกเอาไปแล้ว การเกิดลักษณะทางเพศของผู้ชาย เริ่มเกิดขึ้นระยะนี้เพื่อแก้ความรู้สึกขัดแย้งที่เรียกว่า Male Oedipus Complex ซึ่งได้จากชื่อตัวละครกรีกที่ชื่อ Oedipus Rex เป็นผู้ที่ฆ่ากษัตริย์ แล้วแต่งงานกับพระราชินี ซึ่งต่อมาปรากฏว่า เป็นแม่ของ Oedipus เอง เด็กที่รู้ตัวว่าไม่สามารถเอาชนะพ่อหรือแม่ได้ จึงเกิดการเลียนแบบ เด็กผู้ชายเลียนแบบพ่อ ทำให้เกิดความมั่นใจว่าในอนาคตจะสามารถตอบสนองความต้องการทางเพศได้ เช่นเดียวกับพ่อของตน ทำให้เกิดความมั่นใจว่าในอนาคตจะสามารถตอบสนองความต้องการทางเพศได้เช่นเดียวกับพ่อของตน ในเด็กผู้หญิงเกิด Female Oedipus Complex เมื่อรู้ตัวว่าไม่มีองคชาต จะรู้สึกโกรธ และอิจฉาผู้ที่มี จึงเรียกระยะนี้ว่า เป็นระยะอิจฉาองคชาต (Penis Envy) เด็กผู้หญิงจะโทษแม่ของตน และต้องการเป็นเจ้าของพ่อ แต่เมื่อรู้ตัวว่าเป็นไปไม่ได้จึงเกิดการเลียนแบบด้วยขบวนการเดียวกับเด็กผู้ชาย

ระยะแอบแฝง (Latency Stage) เป็นระยะที่เก็บกดความต้องการเพศด้วยการมุ่งเน้นการเรียน และการแสดงออกที่เหมาะสมกับเพศของตน เป็นระยะที่เด็กจะชอบเล่นเฉพาะกับเพื่อนเพศเดียวกัน

ระยะสืบพันธุ์ (Genital Stage) เกิดขึ้นในระยะแรกเข้าวัยรุ่น ความเก็บกดเรื่องเพศก่อนระยะนี้จะหายไป จะสนใจเพศตรงข้าม เด็กผู้ชายชอบเด็กผู้หญิงที่เหมือนขวัญใจแม่ คือพ่อ ความต้องการของระยะนี้ ต้องการร่วมเพศมากกว่าที่จะกระตุ้นอวัยวะเพศของตนเองเหมือนระยะก่อน ความรู้สึกถึงจุดสุดยอดมี 2 ชนิด คือ เกิดจากการร่วมเพศ และเกิดจากการกระตุ้นอวัยวะเพศของตนเอง ชนิดหลังเป็นความผิดปกติ ไม่บรรลุนิติภาวะ ควรกำจัดซึ่งความเชื่อนี้ไม่ตรงกับทฤษฎีของ Masters-Johnson และนักเพศศึกษาในระยะต่อมา

นักจิตวิทยาส่วนใหญ่ไม่เชื่อว่าขั้นตอนพัฒนาการของ Freud จะถูกต้อง หลายคนคิดว่า ทฤษฎีของ Freud เน้นหนักในเรื่องเพศ และได้รับอิทธิพลความคิดจากสมัยวิคตอเรีย แต่ก็ยอมรับว่าเขาเป็นคนแรกของนักจิตสมัยใหม่ที่วิเคราะห์ว่าเด็กมีความรู้ทางเพศ และมีวิวัฒนาการของลักษณะทางเพศ

2. ทฤษฎีการเรียนรู้ (Learning Theory)

ทฤษฎีการเรียนรู้ในเรื่องบทบาททางเพศได้แก่ ทฤษฎีการวางเงื่อนไขดำเนินการ (Operant Conditioning) ซึ่งเป็นวิธีที่ใช้ในเรื่องการฝึกเรื่องต่างๆ เช่น เด็กผู้ชายอาจถูกสอนไม่ให้ร้องไห้เวลาหกล้ม ลูกผู้ชายต้องไม่ร้องไห้ และเวลาที่เด็กหกล้มและไม่ร้องไห้ก็จะได้รับคำชมเชย แต่เขาจะถูกดุ ถูกทำโทษ เวลาที่เขาลิปสติกของแม่มาทา การลงโทษและการให้รางวัลจะเป็นของ หรือคำพูดก็ตาม เป็นวิธีฝึกลักษณะทางเพศของเด็ก นอกจากนี้ยังมีการกระตุ้นให้เด็กผู้ชายช่วยพ่อซ่อมรั้ว เปลี่ยนหลอดไฟ ฯลฯ เด็กผู้หญิงช่วยแม่ทำกับข้าว ทำความสะอาดบ้าน ฯลฯ ซึ่งเป็นบทบาทของผู้ชาย และผู้หญิงตามลำดับ จากการวิจัยพบว่า เด็กไม่ได้เรียนรู้ทุกอย่างด้วยพฤติกรรมตนเองตามทฤษฎีนี้ เด็กจะใช้วิธีสังเกตว่า ลักษณะทางเพศ และบทบาททางเพศมีพฤติกรรมนั้นเกิดขึ้นจากการที่ตนเองได้รับรางวัล หรือถูกลงโทษโดยตรงตามทฤษฎีนี้ เด็กผู้ชายบางคนไม่เคยเอาลิปสติกของแม่มาทาเลย ไม่ใช่เพราะเคยลงโทษ แต่เป็นเพราะเรียนรู้จากพฤติกรรมของเพื่อนว่า ถ้าทำเช่นนั้นจะถูกลงโทษ หรือเป็นที่หัวเราะเยาะของเพื่อน

ทฤษฎีการเรียนรู้สังคม (Social Learning Theory) เด็กชอบเลียนแบบผู้ใหญ่ โดยเฉพาะพ่อและแม่ พ่อทำอะไรลูกชายมักทำตาม และแม่ทำอะไรลูกสาวมักจะทำตาม การถามเด็กว่า พ่ออยู่บ้านทำอะไร แม่อยู่บ้านทำอะไร คำตอบของเด็กจะทำให้เราทราบบทบาทของแต่ละเพศที่เด็กเรียนจากที่บ้าน เด็กๆ จะพยายามทำในสิ่งที่พ่อแม่ทำ แต่ระยะเวลาในการสังเกตกับระยะเวลาที่แสดงพฤติกรรมที่เลียนแบบค่อนข้างยาวนาน

ทฤษฎีทั้งสองอาจเสริมกันและกัน เช่น เด็กอาจทดลองเลียนแบบพฤติกรรมผู้ใหญ่เป็นครั้งแรก และพฤติกรรมนั้นได้รับการสนับสนุนจากผู้ใหญ่ เด็กก็จะแสดงพฤติกรรมนั้นอีก เป็นการช่วยให้พฤติกรรมนั้นเกิดการเรียนรู้เร็วขึ้น

3. ทฤษฎีการพัฒนาคognitive (Cognitive- Developmental Theory)

ทฤษฎีนี้มีทฤษฎีที่ว่า ทารกเป็นนักแสวงหาข้อมูล (Information Seeker) การที่เด็กคลานไปเจออะไรก็หยิบใส่ปาก เพราะเด็กยังแสวงหาข้อมูลทางภาษาไม่ได้ โลกของแกจึงได้ข้อมูลที่แกแสวงหาเองว่าสิ่งรอบๆตัวแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ กินได้ กับกินไม่ได้ และที่กินไม่ได้ก็ยังแบ่งออกเป็นอร่อย ไม่อร่อย หรือไม่มีรสชาติ

คำว่า “ผู้หญิง” เด็กจะเรียนรู้จากการสังเกตผู้ที่อยู่รอบๆตัว แม่เป็นผู้หญิง และเด็กผู้หญิงจะรู้สึกว่าเขาเหมือนแม่ ไม่เหมือนพ่อ และเริ่มแสวงหาข้อมูลว่า ผู้หญิงควรมีพฤติกรรมอะไร และอย่างไร พฤติกรรมอะไรเป็นพฤติกรรมที่เหมาะสม เด็กผู้ชายก็จะเกิดขบวนการทำนองเดียวกัน

ในขณะยังเล็ก ความเข้าใจเรื่องเพศหญิงและเพศชายยังเป็นรูปธรรม ตัวชี้ยังเป็นพวกรูปร่าง เครื่องแต่งกาย ฯลฯ นักทฤษฎีรู้คิดเชื่อว่า ถึงแม้เด็กจะเรียนรู้ว่าตัวเองเป็นเด็กผู้หญิงหรือเด็กผู้ชาย เมื่ออายุประมาณ 3 ปี แต่ก็ยังไม่มีความเข้าใจว่า เพศไม่มีการเปลี่ยนแปลง เช่น เด็กหญิง

อายุ 4 ปี เข้าใจว่า แก่เป็นเด็กผู้หญิงเพราะไว้ผมยาว ถ้าแก้ตัดผมสั้นก็จะเป็นผู้ชาย หรือเวลานุ่งกระโปรงก็จะเป็นเด็กผู้หญิง ถ้าถอดกระโปรงเปลี่ยนเป็นนุ่งกางเกงก็จะเป็นเด็กผู้ชาย และถ้าถอดกางเกงกลับมาุ่งกระโปรงแกก็จะกลับเป็นเด็กผู้หญิงใหม่ เด็กจะเข้าใจและเริ่มรู้จักคิดเรื่องความไม่เปลี่ยนแปลงของเพศเมื่ออายุ 6-7 ปี

7. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีดังนี้

เพศ

วรรณภา กริระตระกูล (2545 : 79) ศึกษาพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นไทยในปัจจุบัน พบว่า วัยรุ่นกลุ่มตัวอย่างที่มีเพศแตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เพ็ญศรี กระหม่อมทอง และนวลศรี วิจารณ์ (2545 : บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่องการสำรวจเจตคติและพฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในประเทศไทย ปีการศึกษา 2544 ผลการวิจัย พบว่า วัยรุ่นชายมีพฤติกรรมเสี่ยงสูงกว่าวัยรุ่นหญิง

นันทกา โรจนวิภาค (2546 : บทคัดย่อ) ศึกษาทัศนคติต่อพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐ ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาเพศชายจะยอมรับทัศนคติต่อพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสได้สูงกว่านักศึกษาเพศหญิง สอดคล้องกับ วราดา แพงพิบูลย์ (2550 : 101) พบว่า เพศเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ โดยวัยรุ่นชายส่วนใหญ่จะมีเพศสัมพันธ์เร็วกว่าและมีเพศสัมพันธ์บ่อยกว่าวัยรุ่นหญิง และการตัดสินใจมีเพศสัมพันธ์เกือบทุกครั้งส่วนใหญ่วัยรุ่นชายจะเป็นคนชักนำ

ศรียรรณ ทาวงศ์มา และคณะ (2548 : บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่อง เพศภาวะและสุขภาพชาวเขาเผ่าม้ง พบว่า การมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นหญิงและชายมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร พบร้อยละ 6.4 ในเพศชาย และร้อยละ 3.1 ในเพศหญิง

สมควร ใจกระจ่าง (2542 : บทคัดย่อ) ในกลุ่มวัยรุ่นชาวเขาเผ่าม้งที่เคยมีเพศสัมพันธ์จะเป็นชาย ร้อยละ 53.3 และเพศหญิง ร้อยละ 15.0 มีเพศสัมพันธ์กับคนรัก ร้อยละ 76.8

อนงค์ ชีระพันธ์ (2544 : บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น พบว่า เพศมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นเพศหญิงและเพศชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากการศึกษางานวิจัยดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่า พฤติกรรมทางเพศที่แสดงออกในเพศชายและเพศหญิงมีความแตกต่างกัน พบว่า เพศชายมีพฤติกรรมทางเพศสูงกว่าเพศหญิง ดังนั้น เพศมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศ

อายุ

ณัฐฤดี สันทิพย์สมบูรณ์ (2541 : 82) ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ พบว่า อายุมีความสัมพันธ์เชิงลบกับพฤติกรรมทางเพศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.001 แต่เป็นความสัมพันธ์ในระดับต่ำ ($r = .23$) แสดงว่าอายุมากขึ้น การมีเพศสัมพันธ์ก็จะมีมากขึ้น

เพ็ญศรี กระหม่อมทอง และนวลศรี วิจิรัตน์ (2545 : บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่องการสำรวจเจตคติและพฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในประเทศไทย ปีการศึกษา 2544 ผลการวิจัย พบว่า วัยรุ่นที่ศึกษา 1 ใน 5 ตอบว่า เคยมีเพศสัมพันธ์แล้ว อายุที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกที่น้อยที่สุดคือ 10 ปี อายุเฉลี่ยที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก คือ 15 – 16 ปี (ชาย 15 ปี หญิง 16 ปี) และพบว่าอายุที่มากกว่าจะมีพฤติกรรมเสี่ยงที่สูงกว่า

มาลี แจ่มจันทร์ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การสำรวจความรู้ เจตคติและพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า อายุเฉลี่ยที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเท่ากับ 14.82 ปี เหตุมีสัมพันธ์เนื่องจากความอยากลอง

จิราวรรณ แทนวัฒนากุล (2544 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมทางเพศวัยรุ่น : กรณีศึกษาวัยรุ่นมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในภาคอีสาน พบว่า อายุเฉลี่ยประสบการณ์ทางด้านเพศในด้านการมีความรักครั้งแรกของกลุ่มตัวอย่างชายและหญิง คือ 13.45 ปี และ 15.35 ปี ตามลำดับ ส่วนใหญ่ร้อยละ 75 ของกลุ่มตัวอย่างชายเคยมีนัดเมื่ออายุ 16 – 17 ปี กลุ่มตัวอย่างหญิงเคยมีนัดร้อยละ 30 และมีนัดเมื่อเฉลี่ย 18 – 19 ปี

ณัฐพร สายพันธุ์ (2546 : บทคัดย่อ) ศึกษาพฤติกรรมทางเพศและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวอนามัย อำเภอมือง จังหวัดยโสธร พบว่า วัยรุ่นในสถานศึกษามีอายุระหว่าง 15 – 25 ปี เคยมีเพศสัมพันธ์ร้อยละ 28.7 อายุที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก คือ 16 – 19 ปี ร้อยละ 64.7 อายุเฉลี่ยเท่ากับ 16.59 ปี

ประภาพร โอภาสสวัสดิ์ (2538 : 73-74) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนอาชีวศึกษาในจังหวัดชลบุรี พบว่านักเรียนที่มีอายุมากกว่า มีแนวโน้มที่จะมีประสบการณ์ทางเพศที่สูงกว่า

อนงค์ ชีระพันธ์ (2544 : บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น พบว่า อายุมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นเพศหญิงและเพศชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จุฬารัตน์ หัวหาญ (2539 : บทคัดย่อ) ศึกษาพฤติกรรมทางเพศและปัจจัยที่สัมพันธ์ต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่นชายในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดสุรินทร์ พบว่า อายุต่ำสุดในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก คือ 8 ปี สูงที่สุด 19 ปี อายุที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกโดยเฉลี่ยเท่ากับ 16.1 ปี

ประภาพร โอภาสสวัสดิ์ (2538 : บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนอาชีวศึกษาในจังหวัดชลบุรี พบว่า อายุของนักเรียนมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการทบทวนวรรณกรรม พบว่า วัยรุ่นที่มีอายุมากมักจะมีเพศสัมพันธ์มากกว่าวัยรุ่นที่มีอายุน้อยกว่า อายุจึงเป็นปัจจัยหนึ่ง ที่อาจมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศของนักศึกษาได้

ระดับการศึกษา

มาลี แจ่มจันทร์ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การสำรวจความรู้ เจตคติและพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับเจตคติทางด้านเพศ

ณัฐพร สายพันธุ์ (2546 : บทคัดย่อ) ศึกษาพฤติกรรมทางเพศและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวอนามัย อำเภอมือง จังหวัดยโสธร พบว่า ระดับชั้นปี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงจะมีโอกาสมีเพศสัมพันธ์มากกว่าระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ 3.0 เท่า (95% CI 1.9 ถึง 4.6)

อนงค์ ชีระพันธ์ (2544 : บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น พบว่า ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 วัยรุ่นที่มีระดับการศึกษาสูงขึ้น จะมีพฤติกรรมทางเพศเพิ่มขึ้น

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องจะเห็นได้ว่า ระดับการศึกษาที่สูงขึ้นทำให้วัยรุ่นมีความอิสระในการแสดงบทบาททางเพศและพฤติกรรมทางเพศมากขึ้น จึงส่งผลให้วัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์ที่มากขึ้นเมื่ออยู่ในระดับการศึกษาที่สูงขึ้นนั่นเอง

ลักษณะการพักอาศัย

ประภาพร โอภาสสวัสดิ์ (2538 : บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนอาชีวศึกษาในจังหวัดชลบุรี พบว่า สภาพการพักอาศัยของนักเรียนมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการมีคู่อริ

จุฬารัตน์ หัวหาญ (2539 : 82) ศึกษาพฤติกรรมทางเพศและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่นชายในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดสุรินทร์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อยู่หอพัก เคยมีเพศสัมพันธ์มากที่สุด ร้อยละ 48.3 รองลงมาคือเช่าบ้าน ร้อยละ 27.0 และพักบ้านญาติ ผู้ปกครอง ร้อยละ 23.1 ตามลำดับ นั่นคือที่พักอาศัยมีความสัมพันธ์ต่อการมีเพศสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.02

ฉัฐพร สายพันธุ์ (2546 : บทคัดย่อ) ศึกษาพฤติกรรมทางเพศและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวอนามัย อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร พบว่า สถานที่ที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก คือ ที่พักตนเอง ร้อยละ 40.8 ส่วนลักษณะที่พักอาศัย ผู้ที่พักอาศัยอยู่ลำพัง จะมีโอกาสมีเพศสัมพันธ์มากกว่าผู้ที่พักอาศัยกับพ่อแม่ ผู้ปกครอง 3.3 เท่า (95% CI 1.8 ถึง 5.8)

ปวีณา สายสูง (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดน่าน พบว่า สถานที่พักอาศัยไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงเพศ

ดวงหทัย นุ่มนวน (2546 : บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ลักษณะที่อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น

จากการศึกษางานวิจัยดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่า ลักษณะที่พักอาศัยเป็นสถานที่หนึ่งที่วัยรุ่นมักมีการรวมตัวกันทั้งเพศเดียวกันหรือต่างเพศหรือคนรัก โดยวัยรุ่นที่อยู่เพียงลำพังตามบ้านเช่าหรือหอพัก อาจจะเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ได้ง่ายกว่าวัยรุ่นที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา ญาติ ผู้ปกครอง

สถานภาพการสมรสของบิดามารดา

เพ็ญศรี กระหม่อมทอง และนวลศรี วิจารณ์ (2545 : บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่องการสำรวจเจตคติและพฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในประเทศไทย ปีการศึกษา 2544 ผลการวิจัย พบว่า บิดามารดาที่หย่าร้าง ลูกวัยรุ่นมีพฤติกรรมเสี่ยงสูงกว่าครอบครัวที่บิดามารดาอยู่ด้วยกัน

วัฒนา สารระขวัญ (2545 : บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศสัมพันธ์ของนักเรียนหญิงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตเมืองและชนบท จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า สถานภาพสมรสของบิดามารดามีอิทธิพลในการทำนายพฤติกรรมทางเพศสัมพันธ์ของนักเรียนหญิงในเขตเมือง ได้ร้อยละ 13.90

จุฬารัตน์ หัวหาญ (2539 : 73-74) ศึกษาพฤติกรรมทางเพศและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่นชายในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดสุรินทร์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่บิดามารดาหย่าหรือแยกกัน จะเคยมีเพศสัมพันธ์มากที่สุด ร้อยละ 41.2 รองลงมาคือแยกกันอยู่ ร้อยละ 33.3 อยู่ด้วยกัน ร้อยละ 25.1 และบิดาหรือ/และมารดาเสียชีวิต ร้อยละ 19.2 ตามลำดับ เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ทางสถิติ พบว่า สถานภาพของบิดามารดาไม่มีความสัมพันธ์ต่อการมีเพศสัมพันธ์

บิดามารดาที่อยู่ด้วยกันมักจะให้การอบรมเลี้ยงดู การเอาใจใส่ได้ดีกว่าบิดามารดาที่แยกกันอยู่ ดังนั้นสภาพสมรสของบิดามารดา อาจจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศของนักศึกษาได้

ครอบครัว

อนงค์ ชีระพันธ์ (2544 : บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น พบว่า สัมพันธภาพในครอบครัว รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูในครอบครัวที่ไม่เหมาะสม และการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เพ็ญศรี กระหม่อมทอง และนวลศรี วิจารณ์ (2545 : บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่องการสำรวจเจตคติและพฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในประเทศไทย ปีการศึกษา 2544 ผลการวิจัย พบว่า บุคคลที่วัยรุ่นต้องการปรึกษาด้วยเมื่อมีปัญหาส่วนใหญ่ (ร้อยละ 41.1) ตอบว่า เพื่อนสนิท รองลงมาคือ พ่อ – แม่ ในการศึกษาครั้งนี้วัยรุ่นร้อยละ 1 เท่านั้นที่ต้องการปรึกษาครู อาชีพหลักของบิดามารดาที่เป็นเกษตรกร ลูกวัยรุ่นจะมีพฤติกรรมเสี่ยงน้อยกว่าบิดามารดาที่มีอาชีพรับราชการ / รัฐวิสาหกิจ รับจ้างและค้าขาย

แสงอัมพา บำรุงธรรม (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความเชื่อ ค่านิยม และพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในเมืองเชียงใหม่ พบว่า ปัจจัยที่ส่งเสริมให้เกิดความเชื่อ และค่านิยมทางเพศ คือ การออกจากการควบคุมของครอบครัว การมีปัญหามาจากการควบคุมของครอบครัว

จากการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องพบว่า รูปแบบการเลี้ยงดู การอบรมสั่งสอน สัมพันธภาพในครอบครัวมีผลต่อพฤติกรรมทางเพศของนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สื่อมวลชน

ภัทรา ธิรลาภ และนุชนาถ เมฆสีทอง (2550 : 22) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า วัยรุ่นมีพฤติกรรมทางเพศมากที่สุด คือ ดูวีซีดีโป๊ ร้อยละ 26.0 รองลงมาคือ อ่านหนังสือโป๊และเล่นเว็บไซต์โป๊ร้อยละ 21.9 และ 21.1

เพ็ญศรี กระหม่อมทอง และนวลศรี วิจารณ์ (2545 : บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่องการสำรวจเจตคติและพฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในประเทศไทย ปีการศึกษา 2544 ผลการวิจัย พบว่า พฤติกรรมที่ก่อให้เกิดปัญหาทางเพศ ร้อยละ 52.3 มีพฤติกรรมการดูวิดีโอภาพยนตร์ที่ปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศ

มาลี แจ่มจันทร์ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การสำรวจความรู้ เจตคติและพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเคยดูหรืออ่านหนังสือโป๊ร้อยละ 61.1 เคยดูหนังโป๊ร้อยละ 55.7

แสงอัมพา บำรุงธรรม (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความเชื่อ ค่านิยม และพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในเมืองเชียงใหม่ พบว่า สื่อเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมให้เกิดความเชื่อ และค่านิยมทางเพศ

ณัฐพร สายพันธุ์ (2546 : บทคัดย่อ) ศึกษาพฤติกรรมทางเพศและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวอนามัย อำเภอมือง จังหวัดยโสธร พบว่า การเปิดรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อมวลชนในเรื่องเพศ ผู้ที่มีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อมวลชนในเรื่องเพศสูง จะมีโอกาสมีเพศสัมพันธ์มากกว่าผู้ที่มีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อมวลชนในเรื่องเพศต่ำ 1.8 เท่า (95% CI 1.1 ถึง 3.1)

จุฬารัตน์ หัวหาญ (2539 : บทคัดย่อ) ศึกษาพฤติกรรมทางเพศและปัจจัยที่สัมพันธ์ต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่นชายในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดสุรินทร์ พบว่า นักเรียนดูวิดีโอ/โทรทัศน์/ภาพยนตร์ที่ปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศ ร้อยละ 92.2 เคยอ่านหนังสือที่ปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศ ร้อยละ 91.0 สอดคล้องกับ ไคเยอร์ ลีหมิง และโอลิเวอร์ (1996 : 309-317) ศึกษาปัจจัยในพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น ผลการศึกษาพบว่า สาเหตุของการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่เหมาะสม เกิดจากการได้รับอิทธิพลของสื่อ ได้แก่ โทรทัศน์ นิตยสาร สิ่งพิมพ์ อินเทอร์เน็ต

จากงานวิจัยที่ศึกษาดังกล่าว พบว่า ปัจจุบันสื่อมวลชนมีบทบาทต่อพฤติกรรมทางเพศอย่างมาก เนื่องจากแหล่งข้อมูลทางเพศมีหลายประเภท เช่น ภาพยนตร์ วิดีโอ วีซีดี อินเทอร์เน็ต หนังสือลามกต่างๆ เป็นต้น ส่วนผู้ที่มีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อมวลชนในเรื่องเพศสูง จะมีโอกาสมีเพศสัมพันธ์มากกว่าผู้ที่มีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อมวลชนในเรื่องเพศต่ำ

พฤติกรรมทางเพศ

ภัทรา ภิรลภ และนุชนาถ เมฆสีทอง (2550 : 22) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า พฤติกรรมทางเพศที่ไม่พึงประสงค์มากที่สุดคือ กิจกรรมทางสังคม (การแสดงความรักต่อคู่รัก ลักษณะของกลุ่มเพื่อนสนิท การไปเที่ยวค้างคืนกับคนรัก การดื่มของมึนเมา การไปเที่ยวกลางคืน และการถูกเพื่อนต่างเพศถูกเนื้อต้องตัว) ร้อยละ 87.1 รองลงมาคือ การมีเพศสัมพันธ์ (การปฏิบัติตนเมื่อไปเที่ยวกับเพื่อนต่างเพศ การมีเพศสัมพันธ์เมื่อไม่มีถุงยางอนามัย การไปกับเพื่อนต่างเพศ การเลือกเพศสัมพันธ์ครั้งแรก และการปฏิบัติต่อคนรัก) ร้อยละ 85.7 และการสำเร็จความใคร่ด้วยตัวเอง ร้อยละ 68.6

จุฬารัตน์ หัวหาญ (2539 : บทคัดย่อ) ศึกษาพฤติกรรมทางเพศและปัจจัยที่สัมพันธ์ต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่นชายในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดสุรินทร์ พบว่า นักเรียนเคยมีเพศสัมพันธ์ร้อยละ 25.8 เคยสำเร็จความใคร่ด้วยตนเองร้อยละ 32.7

คารุณี ภูณสุวรรณศรี (2540 : บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยนำ ได้แก่ อายุ เพศ รายได้ ภูมิฐานะเดิม ความเคร่งในพุทธศาสนา ทศคติต่อความรัก ค่านิยมต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ปัจจัยเอื้อ ได้แก่ ลักษณะการพักอาศัย การเที่ยวสถานเริงรมย์ การใช้สิ่งเสพติด การมีนัดและอยู่ตามลำพังกับเพศตรงข้าม การแคะต้องสัมผัสระหว่างชายหญิงในเชิงคู่สาว มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และปัจจัยเสริม ได้แก่ ความเป็นอิสระในการอบรมเลี้ยงดู ความคิดเห็นของเพื่อนเกี่ยวกับการยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส ลักษณะพฤติกรรมกลุ่มเพื่อนเที่ยว การเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนในเรื่องเพศ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อวิเคราะห์การจำแนกพบพบว่า ปัจจัยเอื้อ มีความสามารถทำนายพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสได้ดีที่สุด ร้อยละ 43.20 รองลงมาคือ ปัจจัยเสริม และปัจจัยนำ ซึ่งสามารถทำนายพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสได้ร้อยละ 27.40 และร้อยละ 22.60 ตามลำดับ

มาลี แจ่มจันทร์ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การสำรวจความรู้ เจตคติและพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า พฤติกรรมทางเพศของนักเรียน ร้อยละ 50.4 เคยมีแฟน อายุที่เคยมีแฟนครั้งแรกเฉลี่ย 13.82 ปี ในกลุ่มที่เคยมีแฟนพบว่า ร้อยละ 65.0 เคยจับมือถือแฉก ร้อยละ 21.4 เคยกอดจูบ ร้อยละ 8.3 เคยร่วมเพศ ร้อยละ 1.1 เคยมีปัญหาดังครรรภ์ และร้อยละ 1.0 เคยทำแท้ง เคยมีความรู้สึททางเพศร้อยละ 55.5 เคยสำเร็จความใคร่ด้วยตนเองร้อยละ 31.5 และร้อยละ 29.3 ของนักเรียนที่เคยสำเร็จ

ความใคร่ด้วยตนเองมีความกังวลใจต่อการกระทำดังกล่าว ร้อยละ 12.4 ของกลุ่มตัวอย่างเคยมีเพศสัมพันธ์

ดวงหทัย นุ่มนวน (2546 : บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า การปฏิบัติตนในเรื่องเพศ ส่วนใหญ่มีเพื่อนต่างเพศ มีพฤติกรรมจับมือถือแขนมากที่สุด และเคยมีเพศสัมพันธ์

จิราวรรณ แทนวัฒนากุล (2544 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมทางเพศวัยรุ่น : กรณีศึกษาวัยรุ่นมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในภาคอีสาน พบว่า ร้อยละ 20 ของกลุ่มตัวอย่างชาย เคยมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก และร้อยละ 83.33 มีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนนักเรียนหญิงด้วยกัน

แสงอัมพา บำรุงธรรม (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความเชื่อ ค่านิยม และพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในเมืองเชียงใหม่ พบว่า วัยรุ่นในเมืองทั้งชายและหญิงมีการนัดพบและการไปเที่ยวด้วยกัน ซึ่งนำไปสู่การมีความสัมพันธ์แบบคูรักรัก การถูกเนื้อต้องตัว และการมีเพศสัมพันธ์

ณัฐพร สายพันธุ์ (2546 : บทคัดย่อ) ศึกษาพฤติกรรมทางเพศและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวอนามัย อำเภอมือง จังหวัดยโสธร พบว่า ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P = \text{value} < 0.05$) คือ การนัดหรืออยู่ตามลำพังกับเพศตรงข้าม ผู้ที่มีการนัดหรืออยู่ตามลำพังกับเพศตรงข้ามสูง จะมีโอกาสมีเพศสัมพันธ์มากกว่า ผู้ที่มีการนัดหรืออยู่ตามลำพังกับเพศตรงข้ามต่ำ 6.3 เท่า (95% CI 3.9 ถึง 10.3)

ณัฐฤดี สันทิพย์สมบูรณ์ (2541 : บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ ผลการวิเคราะห์ พบว่า มีตัวแปร 11 ตัวที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศตามลำดับดังนี้ ได้แก่ เพศ เพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน แหล่งความรู้เรื่องเพศ : ครอบครัว ครอบครัวที่อบอุ่นทำให้ยึดถือเป็นแบบอย่าง เพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับเพื่อนต่างเพศไม่ใช่เรื่องเสียหาย ความรู้ในเรื่องเพศ ปัจจัยเบี่ยงเบนทางเพศ : ครอบครัว พ่อแม่คูรักรับรู้ว่าเป็นแฟนกัน ความขัดแย้งเรื่องเพศในครอบครัว อายุ และการเลี้ยงดูแบบเข้มงวด

อนงค์ ชีระพันธ์ (2544 : บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น พบว่า พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น การคบหาเป็นแฟนกับเพศตรงข้าม พบว่าวัยรุ่นมีประสบการณ์การคบหาเป็นแฟนกับเพศตรงข้ามอยู่ในระดับปานกลาง การนัดพบกับเพศตรงข้าม และการทำกิจกรรมทางเพศกับเพศตรงข้ามอยู่ในระดับน้อย แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่เคยปฏิบัติมากที่สุด คือ เมื่อมีโอกาสอยู่ตามลำพังกับเพศตรงข้ามนักเรียนเคยมีการจับมือถือแขน โอบไหล่-เอว ซึ่งกันและกัน คิดเป็นร้อยละ 49.8 รองลงมาได้แก่ การกอดจูบ ลูบไล้ กระตุ้นอารมณ์อวัยวะร่างกายให้กันและกัน ร้อยละ 32.3 และ

เคยมีเพศสัมพันธ์ที่ลึกซึ่งเพื่อถ่ายทอดความสุขให้แก่กันและกัน ร้อยละ 27.8 ส่วนเพศตรงข้ามที่วัยรุ่นทำกิจกรรมทางเพศด้วยส่วนใหญ่จะเป็นแฟน หรือคนรัก คิดเป็นร้อยละ 28.8 รองลงมาเป็นเพื่อนนักเรียนด้วยกัน คิดเป็นร้อยละ 25.5 ส่วนสถานที่ที่ทำกิจกรรมทางเพศกับเพศตรงข้ามส่วนใหญ่ คือ โรงภาพยนตร์ ร้อยละ 25.8 เมื่อรวมพฤติกรรม

จากการศึกษาวิจัย พบว่า พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นมีตั้งแต่การนัดพบกับเพศตรงข้าม การไปเที่ยวด้วยกัน การกอดจูบ ลูบไล้ กระตุ้นอารมณ์อวัยวะร่างกายให้กันและกัน จนถึงขั้นการมีเพศสัมพันธ์กัน ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้ถ้าไม่มีความพร้อม ไม่มีความรู้เกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ อาจจะทำให้เกิดปัญหาตามมาได้

Prince of Songkla University
Pattani Campus